DUTCH BIRDING

VOLUME 42 • NO 1 • 2020

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over Palearctische vogels

Redactie
Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
editors@dutchbirding.nl

Fotoredactie
Dutch Birding
p/a René Pop
Zanddijk 216
1795 KJ De Cocksdorp-Texel
Nederland
pop.texel@texel.com

Abonnementenadministratie
Maartje Bakker
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
circulation@dutchbirding.nl

www.dutchbirding.nl
webredactie@dutchbirding.nl

Bestuur
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
dba@dutchbirding.nl

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna
CDNA
p/a Gerjon Gelling
Ieplaan 112
2565 LR Den Haag
Nederland
cdna@dutchbirding.nl

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna
CSNA, p/a George Sangster
csna@dutchbirding.nl

Internet
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

Hoofdredacteur Arnoud van den Berg (06-54270796, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

Uitvoerend redacteur André van Loon (020-6997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

Fotografisch redacteur René Pop (06-22396323, pop.texel@texel.com)

Redactieraad Peter Adriaens, Thijs Fijen, Dick Groenendijk, Alexander Hellquist, Łukasz Ławicki, Gert Ottens, Yoav Perlman, Roy Slaterus, Roland van der Vliet en Peter de Vries

Redactie-adviesraad Mark Constantine, José Luis Copete, Andrea Corso, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Manuel Schweizer, Hadoram Shirihai en Lars Svensson

Redactiemedewerkers Garry Bakker, Mark Collier, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Enno Ebels, Willem-Jan Fontijn, Hans Groot, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Mark Nieuwenhuis, Jelmer Poelstra, Kees Roselaar, Tim Schipper, Jan Hein van Steenis en Koen Stork

Lay-out André van Loon

Productie André van Loon en René Pop

Advertenties Debby Doodeman, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, advertising@dutchbirding.nl

Abonnementen De abonnementsprijs voor 2020 bedraagt: EUR 40.00 (Nederland), EUR 42.50 (België), EUR 43.50 (rest van Europa) en EUR 45.00 (landen buiten Europa).
U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op bankrekening (IBAN): NL95 INGB 0000 1506 97; BIC: INGBNL2A ten name van Dutch Birding Association te Amsterdam, ovv 'abonnement Dutch Birding' en uw postadres. Ook is het mogelijk om via de webshop te betalen. Volg hiervoor de instructies op www.dutchbirding.nl. Het abonnement start vanaf het moment van betaling. Na betaling ontvangt u het volgend te verschijnen nummer.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

Voor taxonomie, volgorde en naamgeving van vogels in Dutch Birding worden de volgende overzichten aangehouden: *Dutch Birding-vogelnamen* door A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2020, www.dutchavifauna.nl/wpvogelnamen) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van West-Palearctische vogels); en *IOC world bird list 10.1* door F Gill, D Donsker & P Rasmussen (2020, www.worldbirdnames.org) (taxonomie en wetenschappelijke, Engelse en Nederlandse namen van overige vogels in de wereld; Nederlandse namen door P Vercruijsse en A J van Loon).

Voor (de voorbereiding van) bijzondere publicaties op het gebied van determinatie en/of taxonomie kan het Dutch Birding-fonds aan auteurs een financiële bijdrage leveren (zie Dutch Birding 24: 125, 2001, en www.dutchbirding.nl onder 'Tijdschrift').

www.dutchbirding.nl

Webredactie Garry Bakker, Guus Jenniskens en Koen Stork. **Fotoredactie** Alex Bos, Jaap Denee en Menno van Duijn. **Webmasters** Albert van den Ende, Toy Janssen en Jeroen van Vianen (Dutch Bird Alerts).

Dutch Birding Association

Bestuur Pieter Baalbergen (penningmeester), Remco Hofland, Toy Janssen, Marten Miske (voorzitter, 06-10014311) en Wim Nap (secretaris); tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd. **Bestuursmedewerkers** Maartje Bakker, Julian Bosch, Marc Dijksterhuis, Debby Doodeman, Rob Halff, Vincent Hart, Leo Heemskerk, Jonathan Janse, Wietze Janse, Guus Jenniskens, Robert van der Meer, Arnold Meijer, Marc Plomp, Jeroen van Vianen, Jorrit Vlot, Kees de Vries, Rutger Wilschut en Steven Wytema.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

Leden Garry Bakker, Christian Brinkman, Thijs Fijen, Diederik Kok, James Lidster, Eddy Nieuwstraten (voorzitter), Hans Schekkerman en Vincent van der Spek. **Medewerkers** Gerjon Gelling (archivaris) en August van Rijn. De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

Leden Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar en George Sangster (secretaris). De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2020 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland, www.robstolk.nl

Dutch Birding

Chief editor Arnoud van den Berg (+31-654270796, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

Executive editor André van Loon (+31-206997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

Photographic editor René Pop (+31-622396323, pop.texel@texel.com)

Editorial board Peter Adriaens, Thijs Fijen, Dick Groenendijk, Alexander Hellquist, Łukasz Ławicki, Gert Ottens, Yoav Perlman, Roy Slaterus, Roland van der Vliet and Peter de Vries

Editorial advisory board Mark Constantine, José Luis Copete, Andrea Corso, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Manuel Schweizer, Hadoram Shirihai and Lars Svensson

Editorial assistants Garry Bakker, Mark Collier, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Enno Ebels, Willem-Jan Fontijn, Hans Groot, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Mark Nieuwenhuis, Jelmer Poelstra, Kees Roselaar, Tim Schipper, Jan Hein van Steenis and Koen Stork

Lay-out André van Loon

Production André van Loon and René Pop

Advertising Debby Doodeman, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, advertising@dutchbirding.nl

Subscriptions The subscription rate for 2020 is: EUR 40.00 (Netherlands), EUR 42.50 (Belgium), EUR 43.50 (rest of Europe) and EUR 45.00 (countries outside Europe).
Subscribers in European countries are kindly requested to pay the subscription fee to Dutch Birding Association, Amsterdam, on bank account (IBAN): NL95 INGB 0000 1506 97; BIC: INGBNL2A; please mention 'subscription Dutch Birding' and your full address. It is also possible to pay by credit card using our webshop. You can follow the instructions on our website www.dutchbirding.nl.
Subscribers in countries outside Europe can make their payment by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa) using our webshop. Please follow the instructions on our website www.dutchbirding.nl.
Subscription starts when we have received payment, after this you will receive the next forthcoming issue.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

For taxonomy, sequence and nomenclature of birds in Dutch Birding the following lists are used: *Dutch Birding bird names* by A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2020, www.dutchavifauna.nl/wpvogelnamen) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of Western Palearctic birds); and *IOC world bird list 10.1* by F Gill, D Donsker & P Rasmussen (2020, www.worldbirdnames.org) (taxonomy and scientific, English and Dutch names of remaining birds of the world; Dutch names by P Vercruijsse and A J van Loon).

For (preparation of) special publications regarding identification and/or taxonomy, the Dutch Birding Fund can offer financial support to authors (see Dutch Birding 24: 125, 2001, and www.dutchbirding.nl under 'Journal').

www.dutchbirding.nl

Web editors Garry Bakker, Guus Jenniskens and Koen Stork. **Photographic editors** Alex Bos, Jaap Denee and Menno van Duijn. **Webmasters** Albert van den Ende, Toy Janssen and Jeroen van Vianen (Dutch Bird Alerts).

Dutch Birding Association

Board Pieter Baalbergen (treasurer), Remco Hofland, Toy Janssen, Marten Miske (chairman, +31-610014311) and Wim Nap (secretary); the editors of Dutch Birding also have one seat in the board. **Board assistants** Maartje Bakker, Julian Bosch, Marc Dijksterhuis, Debby Doodeman, Rob Halff, Vincent Hart, Leo Heemskerk, Jonathan Janse, Wietze Janse, Guus Jenniskens, Robert van der Meer, Arnold Meijer, Marc Plomp, Jeroen van Vianen, Jorrit Vlot, Kees de Vries, Rutger Wilschut and Steven Wytema.

Dutch rarities committee (CDNA)

Members Garry Bakker, Christian Brinkman, Thijs Fijen, Diederik Kok, James Lidster, Eddy Nieuwstraten (chairman), Hans Schekkerman and Vincent van der Spek. **Assistants** Gerjon Gelling (archivist) and August van Rijn. The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

Members Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar and George Sangster (secretary). The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2020 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists.

ISSN 0167-2878.

Printed by drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands, www.robstolk.nl

Dutch Birding

International journal on Palearctic birds

Editors
Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
editors@dutchbirding.nl

Photographic editor
Dutch Birding
c/o René Pop
Zanddijk 216
1795 KJ De Cocksdorp-Texel
Netherlands
pop.texel@texel.com

Subscription administration
Maartje Bakker
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
circulation@dutchbirding.nl

www.dutchbirding.nl
webredactie@dutchbirding.nl

Board
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
dba@dutchbirding.nl

Dutch rarities committee
CDNA
c/o Gerjon Gelling
Ieplaan 112
2565 LR Den Haag
Netherlands
cdna@dutchbirding.nl

Dutch committee for avian systematics
CSNA, c/o George Sangster
csna@dutchbirding.nl

Internet
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

JAARGANG 42 NUMMER 1 2020 *VOLUME 42 NUMBER 1 2020*

Artikelen / papers

1 Identification of American Royal Tern and African Royal Tern based on photographs and sound-recordings *Paul Dufour & Pierre-André Crochet*

25 Sierlijke Stern langs Hollandse kust in juni 2002 [ELEGANT TERN ALONG COAST OF HOLLAND IN JUNE 2002] *Tim den Outer & Enno B Ebels*

34 Caspian Plover on Corvo, Azores, in October 2012 *David Monticelli, Vincent Legrand, René-Marie Lafontaine & Enno B Ebels*

36 Kleine Sprinkhaanzanger in 1958 en Wilgengors in 1963 niet vastgesteld in Nederland maar in België [LANCEOLATED WARBLER IN 1958 AND YELLOW-BREASTED BUNTING IN 1963 NOT RECORDED IN THE NETHERLANDS BUT IN BELGIUM] *Gerald J Oreel*

37 Naamgeving van taxa in Dutch Birding [TAXA NAMES IN DUTCH BIRDING] *Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna*

Varia

40 Hornemann's Redpoll *Chris van Rijswijk*

WP reports

48 December 2019 to late January 2020 *Łukasz Ławicki & Arnoud B van den Berg*

Recente meldingen / recent reports

64 November-december 2019 *Hans Groot & Koen Stork*

DBA-nieuws

73 Verandering in DBA-bestuur *Marten Miske & Remco Hofland*

Voorplaat / front cover

Jouanin's Petrel / Jouanins Stormvogel *Bulweria fallax*, Mirbat, Dhofar, Oman, 4 March 2017 *(René Pop/The Sound Approach)*

SWAROVSKI
SLC 42
PERFECTIE
ONTMOET
TRADITIE
SEE THE UNSEEN
SWAROVSKI
OPTIK

TANZANIA BIRDING
AND BEYOND SAFARIS
BIRDING • WILDLIFE • PHOTOGRAPHY
Tanzania|Kenya|Uganda|Malawi,
Zambia|Namibia and South Africa.

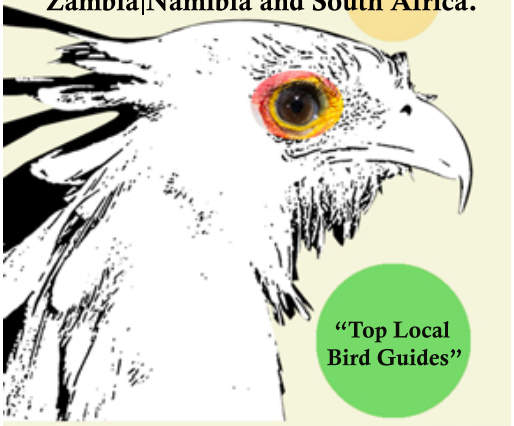

"Top Local Bird Guides"

www.tanzaniabirding.com
tours@tanzaniabirding.com|tours@birdingsafaris.co.tz

SCOPAC PLUS

SCOPAC - een comfortabel en gebruiksvriendelijk systeem om telescoop en statief te dragen en te vervoeren. Ideaal voor op reis, in het veld of op de fiets.

• Nu met een grotere tas
• 2 extra banden voor meer stabiliteit op de rug
• Geschikt voor bijna alle statieven en alle telescopen

€70,-
incl. verzendkosten binnen Nederland

Zie **www.scopac.co.uk** voor foto's. Nu direct leverbaar in Nederland, voor bestellingen en vragen stuur een e-mail naar scopacnederland@gmail.com

'Scopac, die telescoop blijft nooit meer in de auto' ***Pim Wolf***

SCOPAC®
THE ORIGINAL TRIPOD CARRIER

Vogels kijken met het
Vogelinformatiecentrum Texel

de verrekieker
De Cocksdorp
Texel

SPECIALIST in verrekijkers en telescopen

Het beste adres voor verrekijkers, telescopen, statieven, enz.

nieuw
Leica Noctivid
8x42 en 10x42
(nu ook in groen)
kom zelf testen

nieuw
Swarovski universele
phone scope adapter
(voor verrekijker en telescopen)
nu verkrijgbaar

SWAROVSKI OPTIK

SWAROVSKI OPTIK
me opta
bynolyt
ZEISS
BENRO
Leica
dedicton

Kom naar Texel voor het beste advies en test zelf

MEER INFO: www.vogelinformatiecentrum.nl
Kikkertstraat 42, 1795 AE De Cocksdorp, Texel +31(0)222 316249 info@natuurdigitaal.nl

HANDBOOK OF WESTERN PALEARCTIC BIRDS
BIRDS OF PARADISE AND BOWERBIRDS
TASCAM
DR-05X
MOULT AND AGEING OF EUROPEAN PASSERINES
Second Edition
Lukas Jenni & Raffael Winkler
U ziet meer met veldshop.nl
boeken veldwerkmateriaal optiek

Verrekijkers

opticron

Imagic IS

Gestabiliseerd kijken, nu voor iedereen!. Door een nieuw ontwerp en nieuwe technologie is deze gestabiliseerde verrekijker compact, licht en toch verrassend helder. Hierdoor is een sterkere vergroting opeens voor iedereen bruikbaar zodat je alle vogels in detail kan bekijken.
Modellen: 10x30 €649, 12x30 €675

Traveller BGA ED

De Traveller BGA ED zet de standaard voor 32mm veldkijkers; Helderder, scherper en net zo licht en klein als een pocketkijker. Deze serie is zowel geschikt voor de liefhebber als de serieuze gebruiker.
Prijzen vanaf €415

Telescopen

MM4 77 GA ED

De nieuwste telescoop in de MM4 serie is de MM4 77 telescoop. Deze telescoop met 80mm diameter en ED kwaliteit glas geeft een geweldige scherpte en kleurcorrectie. Met een lengte van slechts 32 cm en een gewicht van slechts 1260 gram behoort deze telescoop tot de lichtste telescopen met deze diameter. In rechte of 45° uitvoering. **Nu voor €849 (body).**

Het beste oculair is de SDLv2 die ook kleurgecorrigeerd is. 18-54x: €429. U kunt ook de iets goedkopere HDF T gebruiken. Ook 18-54x voor €275.

Verdere informatie vind je op www.opticron.nl, email sales@opticron.co.uk of neem contact op met je lokale dealer.

Foto Fransen, Amsterdam 020 6650471
Foto Rooijmans, Budel 0495 494890
Ringfoto Focus, Den Haag 070 3638398
Foto Sipkes, Groningen 050 3128684
Foto Rembrandt, Maastricht 043 321 3903
Vogelinformatiecentrum, Texel 0222 316249
Ringfoto Focus, Voorburg 070 3863519
Kijk Uit Verrekijkers, Zwolle 038 4213697

Identification of American Royal Tern and African Royal Tern based on photographs and sound-recordings

Paul Dufour & Pierre-André Crochet

A recent study based on mitochondrial DNA and several nuclear markers uncovered a deep genetic divergence between the two taxa previously lumped in Royal Tern *Sterna maxima* (Collinson et al 2017). These results suggest that these two taxa should be treated as valid species, a taxonomic choice already adopted by Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (Redactie Dutch Birding 2018, cf www.dutchavifauna.nl/wpvogelnamen) and Gill et al (2020), and that we fully support. African Royal Tern *S albididorsalis* (hereafter *albididorsalis*) appears to be more closely related to the Northern African populations of Lesser Crested Tern *S bengalensis* (populations from the rest of the range were not available for study) than to American Royal Tern *S maxima* (hereafter *maxima*). This cryptic differentiation between two morphologically very similar species in the Old World and New World is similar to the divergence between Sandwich Tern *S sandvicensis* and Cabot's Tern *S acuflavida*. Both Efe et al (2009) and Dufour et al (2017) found that Cabot's is more closely related to Elegant Tern *S elegans* than to Sandwich.

Motivated by these new discoveries and by the recent sightings of 'Royal Terns' in the Channel Islands, Britain, France and Ireland in recent years, we looked for identification criteria to separate *albididorsalis* and *maxima*. These two species are generally considered as indistinguishable in the field, even if average differences in bill measurement have long been recognized (see below). In this paper, we test whether a vagrant 'Royal

1 African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, adults, Cap Timiris, Banc d'Arguin, Mauritania, 16 April 2016 *(Eric Didner)*

Tern' can be confidently identified to species based on good quality photographs of the bill. We also suggest additional supportive features that can be useful in the context of field identification of an out-of-range vagrant but we have not tested them ourselves on large sample sizes, so they need to be treated as tentative only. Because we wanted to provide tools for the identification of vagrants in field conditions, we used photographs rather than specimens to look for and test the validity of identification features. Finally, we investigated the possibility to identify these species by sound-recording of the main flight call.

Distribution

Albididorsalis breeds along the western African coast from Mauritania to Guinea, sometimes further south (BirdLife International 2018, Gochfeld et al 2019). Most winter further south along the coast as far as Namibia (Gochfeld et al 2019) but many birds disperse north shortly after breeding before moving south again. The species is abundant along the coasts of Western Sahara and further north of western Morocco in summer and autumn, where it reaches regularly as far north as extreme northern Morocco (Thévenot et al 2003, Ramos Melo & Lozano Robledo 2014) and is a vagrant to extreme southern Spain (de Juana & Garcia 2015).

Maxima breeds along the Atlantic coast of America from eastern USA (Maryland, rarely New Jersey and Texas) through the West Indies and Mexico (Yucatán peninsula) to the Guianas, Brazil, Uruguay and north Patagonia, Argentina/Chile, and along the Pacific coast of America from south-western USA (southern California) to north-western Mexico (Sinaloa). In winter, it can be found south to Peru on the Pacific coast and from USA to Uruguay and Argentina on the Atlantic coast (Gochfeld et al 2019).

Olsen & Larsson (1995) point out that western populations of *maxima* have a stronger bill than eastern populations but we did not find any obvious difference between western and eastern birds in our examination of photographs. Based on this examination, western birds in breeding season tend to have a redder bill than eastern birds (more orange) but there is a wide overlap. Olsen & Larsson (1995) also suggest that South American populations (breeding from southern Brazil to northern Patagonia) can exhibit a bill shape and structure similar to *albididorsalis*. As far as we know, no specimen from these populations has been genetically examined. We focus here on North American populations because they are the most likely to occur in Europe but it would be interesting to investigate whether 'Royal Tern' populations from southern Brazil to northern Patagonia are genetically and/or acoustically more similar to *albididorsalis* than *maxima*.

Vagrancy

There have been c 56 records (of 65 individuals) of royal terns (both species) in Europe. Most of these come from Gibraltar and Spain: 39 records (of 48 individuals) up to 2014 (de Juana & Garcia 2015). The other countries with vagrants are the Azores (four, but some not reviewed yet; Elias et al 2005; www.tarsiger.com), France (four; Reeber et al 2008, 2015, 2018), Britain (three; Holt & Rarities Committee 2018), Ireland (two; Barton & Irish Rare Birds Committee 2017), Portugal (three mainland; de Juana 1993, Jara et al 2008; www.birdguides.com), and Norway (one; Mjøs 2002). Very few of these sightings have been specifically attributed to *albididorsalis* or *maxima*. There are good reasons to believe that most of the Spanish records concern *albididorsalis* which regularly reaches northern Morocco (de Juana 2006) but, quite extraordinarily, one bird caught on the north-eastern Mediterranean coast of Spain in December 1989 had been ringed in North Carolina, USA, in August 1989 (Dennis 1994) and is thus treated as *maxima* by de Juana & Garcia (2015). Among the British records, a first-winter present at Kenfig Pool, Glamorgan, Wales, on 24 November 1979, carried a metal ring that was partially read and traced to one of six breeding colonies on the eastern seaboard of USA (Hudson & Rarities Committee 2010); it is formally accepted as *maxima* (BOURC 2018). *Maxima* are ringed in several colonies on the eastern coastline of the USA (www.reportband.gov) but *albididorsalis* are also ringed in The Gambia and Senegal (Bram Piot pers comm), so ringed birds do not necessary belong to one of the species, even though we did not see many ringed birds among individuals photographed in Africa.

Identification of vagrant adults from photographs of bill

Methods

We collected high-quality photographs of the two species showing the bill in full profile. Birds were separated between first calendar-year or older than first calendar-year, as the bill of a first calendar-year birds might not be fully grown (Reed et al 1998). Only birds older than the first calendar-year were used for analyses of bill measurements. We used the free software ImageJ (Schneider et al

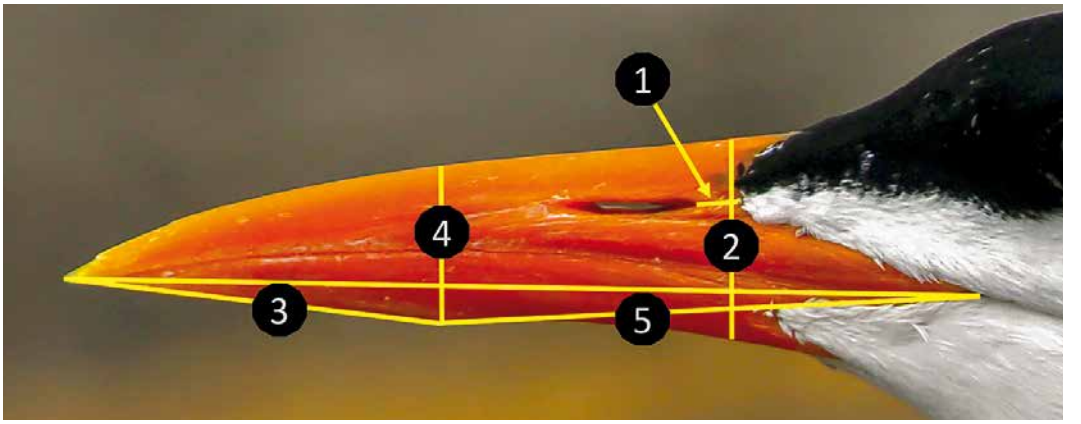

FIGURE 1 Five bill traits (T1-5) measured on photographs of American Royal Tern *Sterna maxima* and African Royal Tern *S albididorsalis*: **T1** shortest distance between proximal edge of nostril and bill base (at bill feathering on upper mandible); **T2** bill depth at bill base (at bill feathering on upper mandible); **T3** distance between bill tip and gonydeal angle; **T4** bill depth at gonydeal angle; **T5** distance between gonydeal angle and bill base (at gape).

2012) to zoom in on the photograph to set the bill length (figure 1) as precisely 50 mm long, using the 'set scale' option. We then measured ***T1*** shortest distance between proximal edge of nostril and bill base; ***T2*** bill depth at base; ***T3*** distance between bill tip and gonydeal angle; ***T4*** bill depth at gonydeal angle; and ***T5*** distance between gonydeal angle and base of bill (see figure 1 for more details). We applied this method to 50 individuals of *maxima*, 35 individuals of *albididorsalis* and three European vagrants.

Repeatability of the measurements was evaluated by repeating all five measures on the same photographs for 12 individuals. We also tested the effect of slight changes in bill orientation by repeating measures on different photographs for birds (n=5) of which we had at least two suitable different photographs (ie, fulfilling our criteria of photograph quality and bill orientation). All measures were made by the same person (Paul Dufour). To evaluate consistency between observers and hence transferability, Pierre-André Crochet also measured the same photographs as PD for 10 individuals (five of each species).

Diagnosability of the two taxa by means of bill measurements from photographs was tested through factorial discriminant analysis (FDA). FDA (also called linear discriminant analysis) is a multivariate method based on pre-defined groups that combines original variables into discriminant axes (linear combinations of the original variables) that maximize the distance between the centre of gravity of each group (ie, maximize the inter-group variance). The number of discriminant axes computed is equal to *K*-1 where *K* is the number of groups (so here a single discriminant axes or function). Because it uses prior information (individuals are allocated to user-defined groups), FDA is sensitive to over-parametrization and as a rule of thumb should use a number of individuals at least equal to 10 times the number of variables (so, here at least 50 individuals). Individual discriminant scores were obtained by the 'leave-one-out' procedure where, for every individual, the discriminant function is obtained by computing the FDA without the focus individual before the discriminant function is applied to the focus individual (every individual is treated as supplementary to obtain its discriminant score). This procedure is exactly equivalent to applying the FDA to individuals of unknown identity and is thus appropriate to evaluate the performance of the FDA to identify individuals to species but we wish to stress that differences in discriminant scores obtained by treating an individual as active or supplementary were always small (less than 0.1 for 71 individuals, maximum 0.55, for discriminant scores varying between -1.3 and 3.6).

For evaluating repeatability, we repeated measurements from the same photographs or from different photographs of the same individuals (see appendix). Once FDA confirmed that the two species can indeed be separated by combining bill measures, we explored a series of ratios to offer simpler criteria for identification of single individuals. These were used for illustrative purpose only as ratios are often not suited for statistical testing.

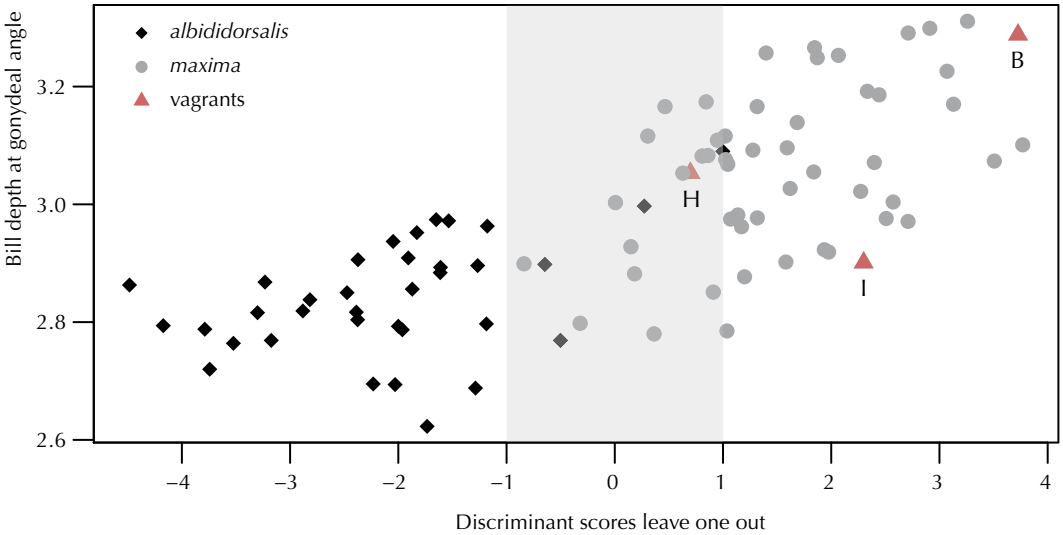

FIGURE 2 Factorial discriminant analysis (FDA) results of bill measurements of American Royal Tern *Sterna maxima* and African Royal Tern *S albididorsalis* plotted against bill depth at gonys. Individuals with discriminant scores above zero are identified by FDA as *maxima*, those with discriminant scores below zero as *albididorsalis*. Greyish zone between 1 and -1 along discriminant axis indicates overlap zone where identification based on FDA is not possible. For vagrants: H = Hyères (France, 2014); B = Britain (Britain/Channel Islands/France, 2017-19); I = Ireland (Ireland, 2016).

Identification from discriminant analysis

The FDA revealed a strong differentiation in bill shape between *albididorsalis* and *maxima*, with only two out of 35 *albididorsalis* and two out of 50 *maxima* misidentified (figure 2). Most importantly, all misidentified birds fell in a narrow overlap zone between 1 and -1 along the discriminant axis (figure 2). Birds falling outside this zone of overlap can be confidently identified in a vagrancy context on bill measurements alone. They represent 68 out of 85 birds in our sample (31 *albididorsalis* out of 35 and 37 *maxima* out of 50). Birds falling in the overlap zone (grey area in figure 2) cannot be safely identified by means of FDA alone and need to be examined for individual bill ratios and other features (see below).

Individual ratios of bill shape and bill colouration

Our measurements were made on photographs where bill length was set equal in all individuals; thus we did not investigate differences in bill length between *maxima* and *albididorsalis*. Cramp (1985) and Olsen & Larsson (1995) report differences in bill length between both species from museum specimens: *maxima* 64.8 mm on average (range 59.4-71) for males and 61.9 mm (54.8-64.4) for females; *albididorsalis* 66.3 mm (64-69) for males and 63 mm (61-65) for females. The bill

TABLE 1 Mean and range of bill traits and ratios measured on photographs of American Royal Tern *Sterna maxima* and African Royal Tern *S albididorsalis*. Standard deviation (SD) indicates amount of variation in trait.

	S maxima **(n=50)** **mean (± SD); range**	***S albididorsalis*** **(n=35)** **mean (± SD); range**	**France 2014** **mean; range**	**Ireland 2016**	**Britain / France 2017-19**
T1	0.17 (0.03); 0.08-0.24	0.26 (0.06); 0.15-0.47	0.23; 0.20-0.26	0.15	0.14
T2	1.07 (0.05); 0.93-1.17	1.02 (0.05); 0.92-1.15	0.97; 0.93-1.03	1.22	1.01
T3	1.96 (0.14); 1.69-2.26	2.18 (0.10); 1.92-2.42	2.00; 1.95-2.14	2.14	1.82
T4	0.84 (0.05); 0.76-0.95	0.79 (0.04); 0.73-0.91	0.83; 0.80-0.87	0.93	0.86
T5	3.06 (0.14); 2.78-3.31	2.84 (0.10); 2.62-3.09	3.04; 2.91-3.10	2.90	3.29
T1/T2	0.16 (0.03); 0.07-0.22	0.25 (0.05); 0.16-0.43	0.23; 0.21-0.26	0.13	0.14
T2/T3	0.55 (0.04); 0.44-0.65	0.47 (0.03); 0.42-0.54	0.48; 0.47-0.49	0.57	0.55
T3/T4	2.34 (0.13); 2.06-2.73	2.75 (0.14); 2.44-3.07	2.42; 2.37-2.46	2.30	2.13
T1/T4	0.21 (0.04); 0.09-0.30	0.32 (0.07); 0.21-0.58	0.27; 0.25-0.30	0.17	0.16

in *albididorsalis* is therefore longer on average than in *maxima*, despite the slightly smaller size of *albididorsalis* (see below). The resulting field impression is of a longer and more slender bill in *albididorsalis* compared with *maxima*: the bill of *albididorsalis* often appears closer in shape to the other crested tern species (Lesser Crested, Sandwich and Elegant Tern) showing a long and slender bill, dagger-shaped, regularly tapering towards the tip (evenly curved culmen), whereas most *maxima* have a proportionally shorter and heavier bill with the culmen more strongly bent towards the tip, more similar to the bill shape of Caspian Tern *Hydroprogne caspia*.

Our measurements confirmed that there are useful differences in bill proportions as well. Inspection of the FDA results revealed that the three measurements that contributed most to the separation of the taxa are the distance between the bill base and the nostril (T1 in figure 1; standardized coefficient: -0.297), the bill depth at base (T2; -0.010) and the gonydeal angle (T4; 0.481). ***1*** *albididorsalis* has a larger distance between bill base and nostril compared with *maxima*; ***2*** *maxima* has a relatively deeper bill base than *albididorsalis*; and ***3*** the gonys is on average relatively closer to the tip in *maxima*. As a consequence, the combination of the ratios 'distance nostril – base of the bill/depth of the bill at the base' and 'depth of the bill at the base/distance tip – gonys' separates most birds (see figure 3 and table 1). We do not agree with Olsen & Larsson (1995) that the gonydeal angle is less marked in *albididorsalis* than in *maxima* as we feel that more birds with a marked gonys were observed in *albididorsalis*.

We also found, based on our analysis of the photographs, that bill colour differs on average between the two species. In *albididorsalis*, bill colouration usually ranges from orange during breeding season to yellow-orange or even pale yellow outside breeding season with usually a distinct contrast between a darker basal part and a paler distal portion. In *maxima*, bill colour ranges from (orange-)red in breeding season to orange the rest of the year and is usually more uniform with less marked contrast between basal and distal parts (although the tip itself is often clearly paler; plate 5). There is not much overlap between species in bill colouration for adults but beware that *albididorsalis* with darker, deeper red colour than usual do exist (plate 12) and that some *maxima* with adult-type plumage can exhibit paler bill colour than usual (plate 8, 15).

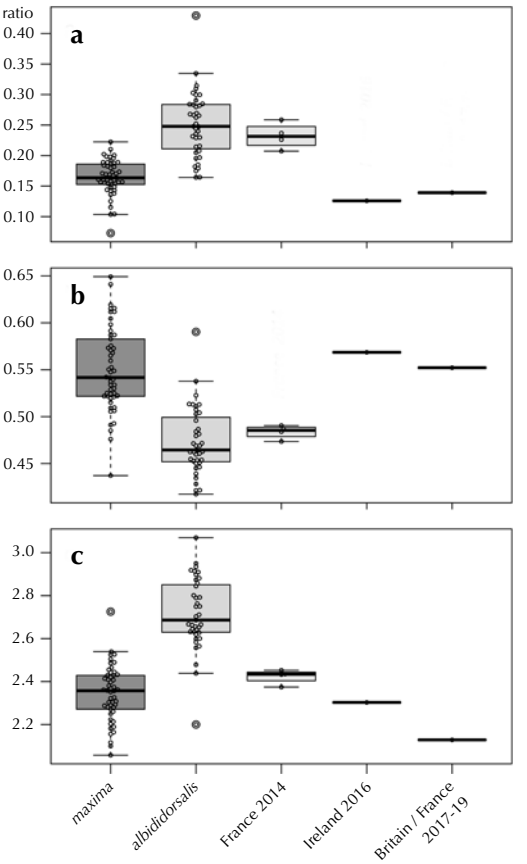

FIGURE 3 Individual values (small dots) and boxplots (median, 25-75% quantiles, range without outliers, outliers) for ratios of bill measurements in American Royal Tern *Sterna maxima* (dark grey), African Royal Tern *S albididorsalis* (pale grey) and the three vagrants: France, 2014 (with repeated measurements on four different pictures); Ireland, 2016; and Britain/Channel Islands/France, 2017-19. **a** Ratio 'T1/T2': 'distance nostril – base of bill/bill depth at bill base'; **b** Ratio 'T2/T3': 'bill depth at bill base/distance tip – gonys'; **c** Ratio 'T3/T4': 'distance tip – gonys/bill depth at gonys'.

Our analyses of bill shape was restricted to birds in their second calendar-year or older because the bill of first calendar-year birds is probably not fully developed even in mid-winter, although if we did not specifically test for this (see Reed et al 1998). Bill colour is not fully developed in the second calendar-year in the breeding season as well and should be used with caution as long as there are clear signs of immaturity in the plumage. Nevertheless, from spring of the second-year, *maxima* shows a more uniform orange bill colour in com-

2
3

2 African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, adults, Kartong, The Gambia, 26 March 2017 *(Colin Cross)*. Group of typical adults in breeding plumage with structure giving large 'lesser crested' feel, pale grey upperparts and long and dagger-shaped bill. Note contrast between orange basal part and yellow distal portion of bill. **3** American Royal Terns / Amerikaanse Koningssterns *Sterna maxima*, adults, Petite Terre, Guadaloupe, 1 May 2004 *(Anthony Levesque)*. These birds immediately recall Caspian Terns *Hydroprogne caspia*. Such birds with thick and reddish bill cannot be confused with any African Royal Tern *S albididorsalis*.

parison with *albididorsalis*, which shows more contrast in the bill from orange in the basal area to yellow in the distal part. Bill shape and bill colour are thus mainly useful for identification from spring of the second calendar-year onwards and age should always be established prior to assessing bill colouration.

Birds up to their first-winter could not be assessed by the FDA and ratios reported here but the position of the nostril relative to the bill base is a valid feature at all age classes, based on our photographic sample, allowing identification of the most extreme birds if seen or photographed well. The other features involving bill depth and gonys position are probably not reliable at this age but more research is needed.

Additional features

Ageing is essential and we invite readers to consult Olsen & Larson (1995) for details on ageing characters. We only provide some brief information on ageing here in the relevant sections. Most of the characters mentioned here are only tentative and further research is needed to evaluate their reliability. None of them is diagnostic but some allow confident identification of typical birds and they can be important in combination especially when bill features are inconclusive or difficult to assess.

All plumages

Size differences are, in fact, very small (Cramp 1985, Olsen & Larsson 1995) and overlap in size

between the two species is almost complete. In spite of this, the two species often differ conspicuously in structure and jizz. When perched, *maxima* often suggests a small Caspian Tern (plate 3) while *albididorsalis* often resembles a large Lesser Crested Tern (plate 2, 13). Indeed, Lesser Crested and *albididorsalis* can easily be confused, a well-known pitfall in western Africa; this is unlikely to occur with *maxima*. Differences in mantle colour have already been discussed by Cramp (1985), who found the two taxa to be nearly inseparable on the basis of mantle colour of museum specimens, and Olsen & Larsson (1995); they are difficult to use due to variation in light conditions and state of plumage and in our experience only the most typical *albididorsalis* can be safely identified based on their very pale mantle (plate 2), while conversely breeding adults with medium grey wings and mantle (plate 3) do not seem to occur in *albididorsalis*.

Juvenile (July to October)

Adults of both species have uniform black legs but juveniles have variable leg colours: out of 900 juvenile *maxima*, 56% had uniformly black, 26% orange, 15% pinkish and 20% pale-spotted legs (Chamberlain 1939); out of 201 juvenile *albididorsalis*, 51% had orange, 47% black and 2% pale-spotted legs (Dubois 1991). Both species sport uniform black legs during the second calendar-year but *maxima* acquires black legs on average more rapidly than *albididorsalis* and a first-winter bird with a large proportion of orange in its legs is most likely an *albididorsalis* (plate 19). More importantly, juvenile plumage (plate 31) seems to differ reliably between the two. Scapulars of juvenile *albididorsalis* have a diffuse grey centre, most often without a clear darker tip, but some birds present a small solid triangular dark spot at the scapular tip. *Maxima* have variable but better defined markings on the scapulars: a well-defined dark streak along shaft and/or a clear arrowhead pattern or dark subterminal band at the feather tip. Tertial pattern is variable but some *maxima* have anchors at the tips which we did not see in *albididorsalis*. Greater coverts are invariably dark in *maxima* with limited contrast between the innermost greater coverts and the rest while most (but not all) *albididorsalis* have pale greater coverts, except for contrastingly darker two-three innermost greater coverts (plate 31). Unfortunately, the juvenile plumage is not retained long and vagrants are unlikely to reach Europe in this plumage. It would be worth to check vagrants in the first calendar-year, however, for retained juvenile scapulars, tertials and greater coverts.

First-winter (first calendar-year October to second calendar-year March)

Complete post-juvenile moult takes a little less than a year (from October-November of the first calendar-year to August-October of the second calendar-year; Cramp 1985). Moulted second-generation feathers are typically of adult type but new tertials (and even second-generation inner greater coverts and primary coverts) can have an obvious dark centre, while second-generation tail-feathers are wholly grey or extensively grey near the tip, ie, much darker than in adults; moulted head pattern also retains signs of immaturity. First-winter birds (plate 14, 16-20, 22, 23, 25) can thus be aged by unmoulted outer primaries and primary coverts, inner secondaries and outer tail-feathers, a more extensive cap with a dark smudge behind the eye and dark-centred new tertials and grey or grey-tipped second-generation tail-feathers.

Second-generation tertials have, on average, a darker and better defined centre in *maxima* than *albididorsalis*: second-generation tertials with large, dark and well-defined centres on both webs (neat border of dark centre) contrasting with white edges and tip are very rare in our sample of *albididorsalis*, while second-generation tertials that are entirely pale (adult type) are common in first-winter *albididorsalis* (plate 22) but absent from our sample of *maxima*.

On average, *albididorsalis* starts to moult its secondary and primary coverts and alula quite early in the autumn, so that the first calendar-year with a mostly 'adult-type' wing can be found in late autumn or early winter in *albididorsalis* (plate 25) but not normally in *maxima*. Most *maxima* retain juvenile secondary and primary coverts longer than *albididorsalis*, and it is not rare to find *maxima* with a globally 'juvenile-type' wing until the spring of the second calendar-year (plate 23, 26), which is not known to occur in *albididorsalis*. Some *albididorsalis* begin to moult the outermost secondaries during the first calendar-year as well, which is very rare in *maxima*. However, the moult timing seems to vary between populations of *maxima* (Cramp 1985), so moult timing is of little use generally in a vagrant context.

Immatures (second calendar-year April to third calendar-year)

Birds without retained juvenile feathers but with dark-centred tertials, primary coverts or greater coverts are probably safely aged as immature (the

4 African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, adult, Grand-Bassam, Ivory Coast, 24 September 2017 *(Lionel Sineux)*. Typical bill of *albididorsalis*, long, dagger-shaped, quite narrow at base. Distance between nostril and bill feathering quite large. Gonydeal angle marked and gonys closer to base than to tip. Note also contrast in colour between base and tip. **5** American Royal Terns / Amerikaanse Koningssterns *Sterna maxima,* adults, Bolivar flats, Texas, USA, 5 April 2017 *(Greg Lasley)*. Bill with such red colour as in front bird cannot be found in any age of African Royal Tern *S albididorsalis*.

6 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, adult, Bolivar flats, Texas, USA, 9 April 2017 *(Aurélien Audevard)*. Compared with plate 10, note heavier bill with uniform orange colour from base to tip and nostril closer to bill base. Despite different posture, note shorter crest-feathers and darker mantle. **7** American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, adult, Corpus Christi, Texas, USA, 2 April 2017 *(Aurélien Audevard)*

8

9

10

8 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, adult, Punta Allen, Quintana Roo, Mexico, 10 December 2017 *(Julien Gonin)*. Typical *maxima* bill, thick and short with nostril almost reaching bill base (bill feathering). Gonydeal angle is closer to tip than to base of bill and culmen drops toward bill tip. Bill colour is uniform orange, only paler close to tip. **9** African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, adult, with Caspian Terns / Reuzensterns *Hydroprogne caspia*, Kartong, The Gambia, 26 November 2011 *(Colin Cross)* **10** African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, adults, delta du Siné Saloum, Senegal, 23 March 2017 *(Frédéric Veyrunes)*. Typical individuals with long, narrow and yellowish or orange bill. Note large distance between nostril and bill base and prominent gonydeal angle. Note also long crest-feathers and pale grey of mantle.

significance of clearly dark elements on the outer tail-feathers is more difficult to assess, in our opinion). Such signs of immaturity can be retained at least until the second summer (ie, the summer of the third-calendar year). A *maxima* touring Britain, the Channel Islands and France since February 2017 still presented tertials with darker centre than adults in December of the third calendar-year. In our sample, no *albididorsalis* retained traces of immaturity that late but we need to stress again the lack of information on *albididorsalis* of known age.

Adults

Both species exhibit a full black cap for a short period of the breeding season only. In May, most birds already have white feathers in the cap and a white forehead quickly develops onwards. In breeding plumage, the nuchal crest is longer in *albididorsalis* than in *maxima* (cf plate 7, 11) but this feature is of limited use for identification as it depends a lot on the position of the bird. During, or soon after the breeding period (from May to July), most *albididorsalis* develop an almost entirely white head with a few black spots on the hindcrown (plate 24, 28, 29). This type of head pattern is typical of *albididorsalis* and we only found one *maxima* with a quite similar head pattern in our photographic samples (plate 30). Most *maxima* retain more black on the head, typically a fully black hindcrown, sometimes invaded by

11

12

13

14

11 African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, adult, Kartong, The Gambia, 26 March 2017 *(Colin Cross)* **12** African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, adult, Grand Bassam, Ivory Coast, 21 October 2012 *(Lionel Sineux)*. During autumn, *albididorsalis* can exhibit vivid orange-red colouration near bill base contrasting with yellowish tip but bill shape and nostril position are typical. **13** African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, adult, Kartong, The Gambia, 3 February 2015 *(Lee Gregory)*. Note long bill and thin and Lesser Crested Tern *S bengalensis*-like structure with small head and elongated body. Also, note pattern of pale margins on fresh primaries and compare with plate 15. **14** African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, first-winter, Grand Bassam, Ivory Coast, 21 October 2012 *(Lionel Sineux)*. Young *albididorsalis* can also exhibit entirely black legs. However, note typical shape of bill.

white feather tips. Note, however, that the white head in *albididorsalis* is not retained long and in winter most birds have a head pattern similar to *maxima* (plate 12). This feature is thus of limited use and works one way only. Both species retain a dark spot in front of the eye in most non-breeding plumages. Both species can exhibit variably dark secondaries in otherwise typically adult plumage, and more research is needed to determine if this feature changes with age. Adult-type *maxima* tend to exhibit strongly contrasting dark secondaries more often than *albididorsalis* but again this is of little use for identification.

Conclusion on identification from photographs

Albididorsalis and *maxima* share very similar plumages in all age classes and the best way to safely identify a vagrant is by a combination of structure, bill shape and bill colouration. Typical birds of both species look so different that they can be identified without detailed measurements of bill morphology: typical *maxima* give a Caspian Tern feeling and have a short, deep and red bill (plate 3, 6, 7); no *albididorsalis* can look similar. Conversely, typical *albididorsalis* give a Lesser Crested Tern feel and have a long, narrow and orange bill (plate 2, 13); again, no *maxima* can look similar. Unfortunately, many birds fall in a zone of

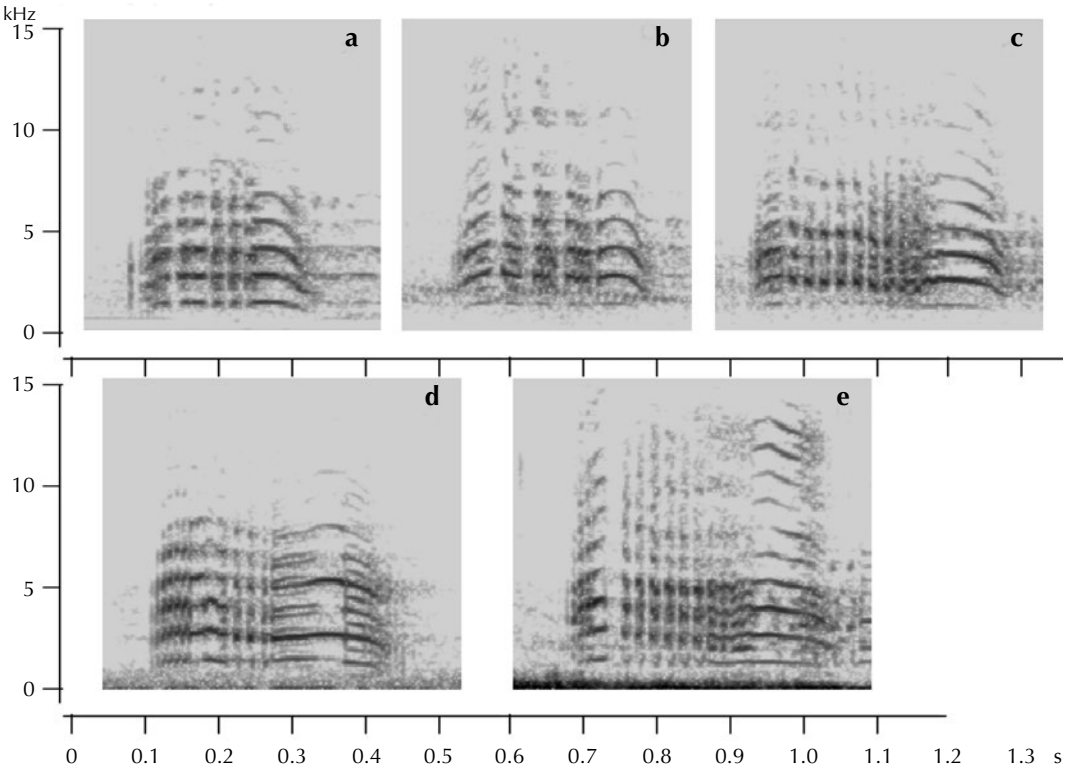

FIGURE 4 Flight calls of African Royal Tern *Sterna albididorsalis*: **a** Simal, Senegal, 24 May 2015 *(Bram Piot/www.xeno-canto.org/246637)*; **b-c** Saint Louis, Senegal, 5 April 2015 *(Bram Piot/www.xeno-canto.org/234767)*; **d** The Gambia *(Chris Watson/The British Library)*; **e** Lagune de Somone, Senegal, 14 July 2012 *(Bram Piot/www.xeno-canto.org/110349)*

overlap where precise analysis of bill proportion is necessary. For birds in their second calendar-year or older, an individual presenting a relatively wide space between nostril and bill base as well as a small depth at gonydeal angle and bill base can be safely identified as *albididorsalis*; a bird showing a relatively narrow space between nostril and bill base as well as a large bill depth at gonydeal angle and bill base can be safely identified as *maxima*. For more difficult cases and when high-quality photographs showing the bill in full profile are available, a discriminant analysis using five bill measurements safely identifies a majority of birds but not all. Juveniles and first-winter birds with retained juvenile scapulars can probably be identified by differences in plumage but a larger sample size is needed to confirm the validity of our suggested differences. Unfortunately, as discussed in the section below dedicated to recent European vagrants, some birds remain frustratingly difficult to assign to one or the other species.

Vocalisations

We examined recordings of the common flight call of *albididorsalis* (from The Gambia, Ghana, Morocco and Senegal) and *maxima* (from Brazil, both USA coasts and Uruguay). We only worked on the common loud and grating flight call often described as an advertising call, probably allowing individual recognition (see Hutchison et al 1968). Most recordings were found on the internet (Xeno-Canto, British Library) and some were kindly sent by The Sound Approach and other people (see Acknowledgements).

Maxima sounds harsher, more hurried, less modulated and lower pitched than *albididorsalis*, which often sounds quite similar to Sandwich Tern. To analyse sonagrams, calls were separated in three segments, following Hutchison et al (1968): a short rising note (element *a* in Hutchinson et al 1968), a series of short repeated elements (element *b*) and a final dropping, sometimes modulated, note (element *c*). We measured: ***1*** the total

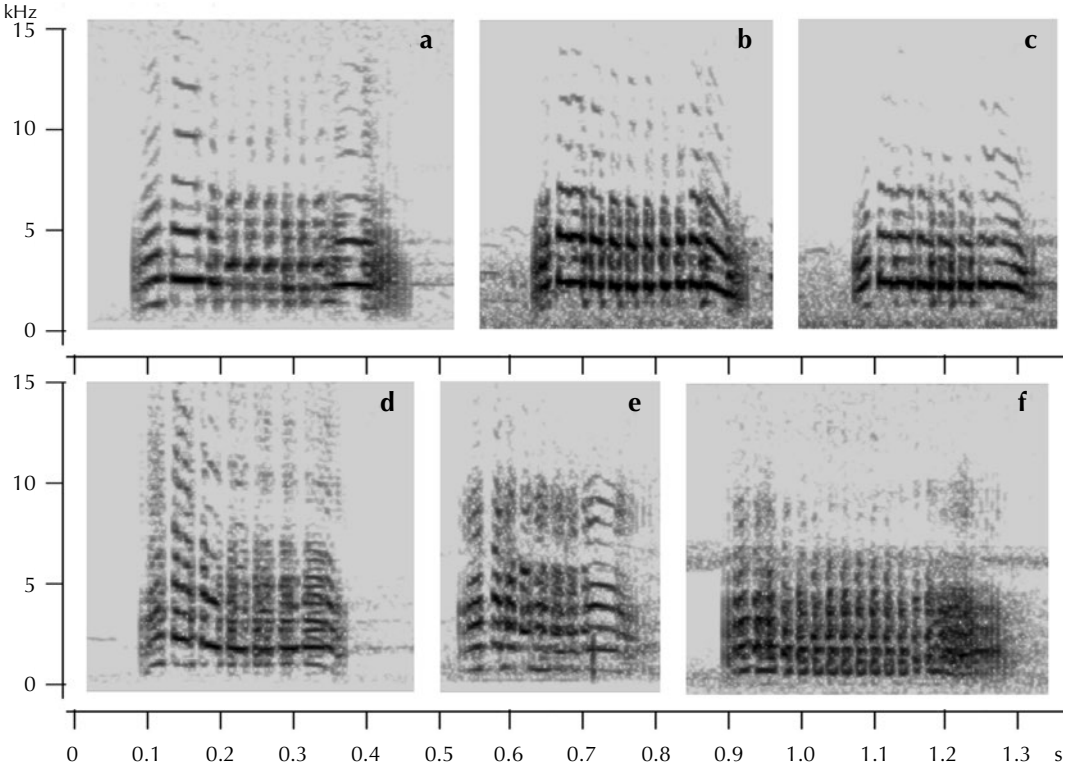

FIGURE 5 Flight calls of American Royal Tern *Sterna maxima*: **a, d** Merritt Island, Florida, USA, 17 August 2015 *(Paul Marvin/www.xeno-canto.org/268820)*; **b** Imperial Beach, California, USA, 21 April 2015 *(Paul Marvin/www.xeno-canto.org/3028298)*; **c** Imperial Beach, California, USA, 21 April 2015 *(Paul Marvin/www.xeno-canto.org/302829)*; **e** Baldwin County, Alabama, USA, 7 November 2015 *(Ted Floyd/www.xeno-canto.org/289068)*; **f** Merritt Island, Florida, USA, 8 August 2015 *(Paul Marvin/www.xeno-canto.org/269896)*

duration of the call; ***2*** the duration of the second; and ***3*** third elements; ***4*** the number of repeated notes in the second element; and ***5*** the frequency of the dominant harmonic (identified as the most obvious harmonic on the sonagram, sometimes identical with the fundamental harmonic but not always) measured at the centre of the call. Every time that several calls on the same recording could be attributed to one single passing individual, we found little variation between calls, suggesting short-term stability of individual calls but there is no conclusive evidence that an individual call remains the same from day to day or season to season. In total, we analysed calls of 15 (presumably) different *albididorsalis* and 18 *maxima*.

As for most phenotypic traits, we found overlap between the two species in all analysed call parameters but typical calls of the two species differ in several ways (figure 4 and 5). In most *albididorsalis* calls, the last element is made of a long, drawn-out note which is not modulated but exhibits a strong variation in pitch, appearing as a clean arch on the sonagrams (figure 4). This note is rarer in *maxima* calls (7 out of 18 calls) and, most importantly, it is usually not as clean and clearly arched (one call in our sample, which seems to be an exception). The duration of the terminal element is on average 0.11 s in *albididorsalis* against 0.07 s in *maxima*. The number of notes in the central element varies between three and nine in *albididorsalis* and between five and 11 notes in *maxima* (figure 4 and 5). In 10 *maxima* calls out of 18, the main harmonic lies around 2 kHz and in five calls between 1 and 2 kHz. For *albididorsalis*, in 12 calls out of 15, the frequency of the main harmonics was between 2 and 3 kHz.

In conclusion, we are currently unable to suggest reliable ways of identifying all flight calls of *albididorsalis* and *maxima* but calls with few (3-5) repeated notes in the central element associated with a

15 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, adult, Honeymoon Island, Florida, USA, 13 February 2016 *(Aurélien Audevard)*. Note how pattern of pale margins on fresh primaries is identical to African Royal Tern *S albididorsalis* in plate 13. **16** American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, first-winter, Naples Beach, Florida, USA, 19 October 2014 *(Jeannie Debs)*. First-winter *maxima* with retained juvenile greater coverts that are typically all dark. Tertials still of first generation and legs entirely black. Note that bill is already deep orange.

17 American Royal Terns / Amerikaanse Koningssterns *Sterna maxima*, two first-winter and one adult, Tijuana river mouth, California, USA, 7 November 2015 *(Jay Keller)*. First-winter bird in foreground has plumage features overlapping with African Royal Tern *S albididorsalis* because replaced inner tertials have poorly contrasting dark centres and legs are still largely orange; retained greater coverts (all except innermost) medium-grey. In spite of this, bill thick at base, deep orange coloured and with nostril close to bill base. Note that these birds are from Pacific population.
18 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima,* first-winter, Mustang Island, Texas, USA, 19 February 2010 *(Greg Lasley)*. Note tertials of second generation with sharp edge of dark centre.

19

20

21

19 African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, first-winter, with Sandwich Terns / Grote Sterns *S sandvicensis* in background, Tanji, The Gambia, 15 November 2012 *(Martyn Wilson)*. First-winter bird easily aged by retained juvenile outermost tertial, dark-centred new (second-generation) tertials, more extensive cap with dark smudge behind eye and leg colour. Greater coverts all second generation, innermost dark centred like tertials. Legs mostly orange, which is rare in American Royal Tern *S maxima* of same age. **20** African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, first-winter, Dakhla, Western Sahara, Morocco, 17 May 2010 *(Jens Søgaard Hansen)*. Rear bird has very dark second-generation tertials and inner greater coverts for *albididorsalis* but long, slender and curved bills are typical of species. **21** African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, Dakhla, Western Sahara, Morocco, 14 March 2018 *(Bert de Bruin)*. Adult birds in back-ground. Central front bird probably second-winter; incomplete black cap and dark smudge behind eye indicate immature plumage. Worn primaries of at least second generation suggest third calendar-year. Note renewed tertials without any trace of black.

clear, strongly arched final note that is longer then the central element and with the main harmonic above 2 kHz should be *albididorsalis* (figure 4a and 4b). Similarly, calls with numerous notes (7 or more) in the central elements, no clearly arched drawn-out terminal note and a main harmonic below 2 kHz should be *maxima* (figure 5a, 5b and 5f). However, we clearly need more sound-recordings (especially of *albididorsalis*) to define the 'character space' where reliable identification is safe and to explore the possibility of separating most individuals by combining more call parameters.

Case study of three European vagrants

Hyères and Saint-Laurent du Var, France, June-November 2014

This bird was seen for almost two weeks in June 2014 near Hyères, Var, France, with Slender-billed Gulls *Chroicocephalus genei* and Sandwich Terns. It was relocated at Saint-Laurent-du-Var, Alpes-Maritimes, France, in September of the same year before returning to Hyères in November (see Reeber et al 2015 for details).

This bird exemplifies the difficulties in identify-

22

23

24

22 African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, first-winter, Kartong, The Gambia, 1 December 2014 *(Oliver Fox)*. Second-generation tertials mostly unmarked, which is rare in American Royal Tern *S maxima*. **23** American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, first-winter, Cuba, 23 February 2016 *(Charles Sharp)*. Typical 'retarded' wing pattern in late winter of second-calendar year. Innermost two primaries (and corresponding primary coverts) have been replaced. See African Royal Tern *S albididorsalis* in plate 25 for comparison. Bill shape can recall *albididorsalis* but nostril is situated close to bill base. **24** African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis*, adults, Cap Esterias, Gabon, 13 July 2013 *(Nik Borrow)*. Typical head pattern of *albididorsalis* at end of breeding season. White head such as in bird on left was not found in our sample of American Royal Tern *S maxima*.

ing some vagrants even when very good photographs are available. Unfortunately, the bird was not sound-recorded in spite of its long stay. The discriminant analysis (figure 2) places this bird on the *maxima* side but in the overlap zone, hence precluding identification on this basis. For individual ratios, we repeated measurements on four different photographs (one set of measures per photograph) to assess its characters more reliably. This bird has values typical of *albididorsalis*: ***1*** T1/T2 (distance nostril – bill base/bill depth at base); ***2*** T2/T3 (bill depth at base/distance tip – gonys); and ***3*** T1/T4 (distance nostril – bill base/bill depth at gonys); however, they are still within the variation of *maxima* (figure 3a and 3b). However, the ratio T3/T4 (distance tip – gonys/bill depth at gonys) is typical of *maxima*, yet still (just) inside the variation of *albididorsalis* (figure 3c). The position of the nostril is typical of *albididorsalis* with a relatively large distance between the proximal edge of the nostril and the bill base. Bill structure looks visually better for *albididorsalis* than *maxima* (plate 34) but the bill is deeper than many *albididorsalis*.

Its bill colouration was generally better for *albididorsalis*: when first seen in June, the marked contrast between a paler, yellower distal half and darker, redder basal half was typical for *albididorsalis*

25 African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis*, first-winter, Tanji, The Gambia, 17 January 2017 *(Hans Vandenberghe)*. Typical advanced wing pattern in winter. This bird has already moulted its four innermost primaries with corresponding primary coverts, some outermost secondaries and most secondary coverts and tertials. Note two generations of tail-feathers.

26 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, first-winter, Guernsey, Channel Islands, 5 February 2017 *(Dan Scott)*. Even though moult timing must be used with caution in vagrants, note retained 'young' wing in February of its second calendar-year and extensively dark greater coverts, both unknown in African Royal Tern *S albididorsalis* at this time of year.

but the quite vivid red tones in second-calendar-year were better for *maxima*. Note, however, that bill colouration changes (as should be expected) with photographs (plate 34) and that some *albididorsalis* have similar bill colouration (plate 20). In November, the bill had turned paler yellow-orange, still with a marked contrast between basal and distal areas, much better for *albididorsalis* (plate 35). In terms of plumage, the pattern of second-generation tertials with poorly defined dark centres was strongly suggestive of, but not diagnostic for, *albididorsalis*. Finally, the structure was usually suggestive of a large 'crested tern' rather than a small Caspian Tern.

Whether such birds with no individual feature outside the variation of one of the two species and some ratios extreme for both taxa are identifiable in a vagrancy context or not remains open to discussion. Two of its bill shape ratios are at the extreme of *maxima* variation and one of them at the extreme of *albididorsalis* variation. On balance of evidence, we believe that this bird was an *albididorsalis* with higher than usual bill depth at gonys because its jizz and structure, overall bill shape, nostril position, bill colouration and pattern of second-generation tertials are all generally better for *albididorsalis*.

Louisburgh and Beale, Ireland, August 2016

This bird in Ireland was first seen at Louisburgh, Mayo, on 17-18 August 2016 and was relocated c 130 km south at Beale Strand, Kerry, where it was seen daily on 23-28 August 2016, frequently visiting the Clare side of the Shannon Estuary (Rare Bird Alert 2016, Barton & Irish Rare Birds Committee 2017).

Our discriminant analysis places this individual into the safe zone of *maxima* (figure 2) and its bill measurement ratios were all outside the range of *albididorsalis* (figure 3). The phenotype of this bird exactly matched a typical *maxima*: a short and thick bill with a very uniform red colouration associated with a short distance between nostril and bill base (plate 32). We have thus no doubt that

27 American Royal Terns / Amerikaanse Koningssterns *Sterna maxima*, probably second-winter, Punta Allen, Quintana Roo, Mexico, 10 December 2017 *(Julien Gonin)*. Dark-centred tertials and dark spots behind eye indicate immature bird. Outer tail-feathers older than first generation indicate second-winter. We could not find any African Royal Tern *S albidorsalis* retaining tertials with dark centres of same age. **28** American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima,* juvenile, Seaside Park, New Jersey, USA, 21 August 2014 *(Greg Prelich)*. Typical juvenile *maxima* with anchor-marked scapulars and tertials. Note also dark greater coverts.

29

30

31

29 African Royal Tern / Afrikaanse Koningsstern *Sterna albididorsalis,* adult, Tan-Tan, Morocco, 6 July 2013 *(Jorrit Vlot)*. Typical head pattern of *albididorsalis* after breeding season with interrupted head-band. Bill quite thick at base but its shape and marked gonys are typical. **30** American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima,* adult, Port Aransas, Texas, USA, 6 August 1997 *(Greg Lasley)*. Bird with very white-headed appearance for *maxima*. **31** African Royal Terns / Afrikaanse Koningssterns *Sterna albididorsalis,* juveniles and adults, with Slender-billed Gull *Chroicocephalus genei*, Saint Louis, Senegal, 30 April 2018 *(Christophe Pasquier)*. Some adult birds have lost their black cap during breeding season. Adult on front left already has typical head pattern of *albididorsalis* with reduced dark cap on back of head, entirely separated from eye by white area. Juveniles show typical unmarked scapulars with diffuse grey centre. They also show pale greater coverts, except for contrastingly darker two to three innermost greater coverts.

this bird can be safely identified as *maxima* in a vagrancy context. The identity of this bird has been briefly discussed on the social media after the first results of genetic analysis from a faecal sample were released but all attempts to repeat and verify the genetic analyses failed and the genetic identification should be treated as inconclusive (Martin Collinson pers comm).

Channel Islands, France and Britain, 2017-19

The bird was first seen at Chouet on Guernsey, Channel Islands, on 5 February 2017 where it stayed until May. It was then seen intermittently in several locations between Saint-Brieuc, France, West Sussex, England, Anglesey and Pembrokshire, Wales, the Channel Islands, and Scilly, England, before making appearances again on Guernsey, in January 2019 where it stayed until February and from 15 December 2019. Examination of the metal ring on its right leg established that it had been ringed on 5 July 2016 on South Pelican Island in Brunswick, North Carolina, USA (https://tinyurl.com/yxq8234m).

32 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, Beale Strand, Kerry, Ireland, 23 August 2016 *(Steve Gantlett)*. This bird exactly matched typical *maxima*: short and thick bill with very uniform red colouration with short distance between nostril and bill base.

33 American Royal Tern / Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima*, first-winter, Guernsey, Channel Islands, 5 February 2017 *(Dan Scott)*. Bill of this ringed bird is thick at base and gonys, with nostril close to bill base. Note also renewed tertials with large, dark and well-defined centre on both webs.

34 Royal tern / koningsstern *Sterna albididorsalis/maxima*, first-summer, Hyères, Var, France, 14 June 2014 *(Aurélien Audevard)*. Bird with somewhat mixed features: bill with quite vivid red tones is odd for second calendar-year African Royal Tern *S albididorsalis* and thick bill base falls more inside variation of American Royal Tern *S maxima*. However, contrast in colour between base and tip of bill is good feature of *albididorsalis*. Moreover, position of nostril is typical of *albididorsalis* and outside normal variation of *maxima*.

35 Royal tern / koningsstern *Sterna albididorsalis/maxima*, second-winter, Hyères, Var, France, 8 November 2014 *(Aurélien Audevard)*. Same bird as in plate 34. This bird looked much better for African Royal Tern *S albididorsalis* in November: bill had then turned paler yellow-orange, with marked contrast between basal and distal parts. Note also nostril position typical of *albididorsalis*. Third moult cycle had started in wing with p1-3 of third generation.

Although it was purely an academic exercise, this bird was subjected to our bill measurements analyses which placed it in safe *maxima* zone (figure 2 and 3). Again, the bill is exactly what we expected from *maxima*: thick at base and gonys, with a nostril close to the base of the bill (plate 33). Its quite deep reddish colouration for a second calendar-year bird is also as expected for *maxima*. The fact that it retained an 'immature-like' wing in February of its second calendar-year with extensively dark greater coverts is also wrong for *albididorsalis* (plate 26). In December of its third calendar-year, this bird still showed tertials with clearly darker centres (photographs on the internet, see www.birdguides.com), another very strong pro-*maxima* feature. Even without its ring, this bird would easily have been assigned to *maxima*.

Acknowledgements
We are very grateful to the following people who helped by sending photographs Peter Adriaens, Aurélien Audevard, Chris Bale, Nik Borrow, Bert de Bruin, Colin Cross (Kartong Bird Observatory), Jeannie Debs, Boris Delahaie, Eric Didner, Oliver Fox (Kartong Bird Observatory), Steve Gantlett, Julien Gonin, Lee Gregory (Kartong Bird Observatory), Josh Jones, Jay Keller, Eric Koops, Greg Lasley, Vincent Legrand, Anthony Levesque, Christophe Pasquier, Judd Patterson, Bram Piot, Greg Prelich, Dan Scott, Charles Sharp, Lionel Sineux (African Bird Club), Jens Søgaard Hansen, Hans Vandenberghe, Frédéric Veyrunes, Jorrit Vlot and Martyn Wilson. For sound-recordings we are very grateful to Arnoud van den Berg and The Sound Approach team for kindly sending recordings to us, and for all recorders who share their sounds on free-access internet sites (notably Paul Marvin, Bram Piot and Christopher Watson).

Samenvatting
Determinatie van Amerikaanse Koningsstern en Afrikaanse Koningsstern op basis van foto's en geluidsopnamen In dit artikel gebruiken we foto's van Amerikaanse Koningsstern *Sterna maxima* en Afrikaanse Koningsstern *S albididorsalis* om te onderzoeken of structuur- of verenkleedkenmerken gebruikt kunnen worden bij de determinatie van deze twee soorten in een dwaalgastcontext. Beide taxa worden sinds enige tijd als aparte soorten beschouwd en beide zijn in Europa als dwaalgast vastgesteld, Afrikaanse vooral in Zuid-Spanje en Amerikaanse (op basis van ringmeldingen) verder noordelijk, in Spanje, Frankrijk, Kanaaleilanden, Ierland en Groot-Brittannië. Veel waarnemingen in Europa zijn (nog) niet tot op soort gedetermineerd of aanvaard. Voor het vaststellen van verschillen in snavelvorm- en structuur ontwikkelden we een multivariate methode om snavelmaten (cf figuur 1) te kunnen analyseren aan de hand van foto's waarop de snavel in profiel zichtbaar is. Veel adulte of bijna adulte vogels zijn op die manier goed op soort te brengen, mits goede foto's van de snavel beschikbaar zijn. Bij Amerikaanse is de snavel hoger aan de basis en het neusgat bevindt zich dichter bij de snavelbasis dan bij Afrikaanse. Ook de snavelkleur is een bruikbaar kenmerk bij adulte vogels: Afrikaanse heeft nooit zo'n duidelijk rode snavelkleur zoals Amerikaanse in zomerkleed vaak laat zien (oranje bij Afrikaanse). Verschillende ratio's van snavelmaten vertonen weliswaar overlap maar een meerderheid van de individuen is ermee te determineren; door een discriminantanalyse van alle vijf gebruikte snavelmaten kan een nog groter percentage van adulte en bijna adulte vogels op naam worden gebracht. Veel juveniele en jongere onvolwassen vogels, waarvan de snavel nog niet volgroeid is, kunnen worden onderscheiden door een combinatie van verenkleedkenmerken. Een voorlopige analyse van geluiden van adulte vogels (de gebruikelijke vluchtroep) bracht enerzijds duidelijke verschillen aan het licht in de meest voorkomende roepen van beide soorten, maar anderzijds kwam ook uitgebreide variatie in beide taxa naar voren; een zekere determinatie op basis van roep is daardoor nog problematisch. Er is een groter aantal geluidsopnamen nodig om de volledige variatie in geluiden van beide soorten te kunnen vaststellen.

References

BirdLife International 2018. Royal Tern *Thalasseus maximus*. The IUCN red list of threatened species 2018. Version 7 August 2018. Website: https://tinyurl.com/yymaragb.

Barton, C & the Irish Rare Birds Committee 2017. Irish rare bird report 2016. Irish Birds 10: 545-578.

BOURC 2018. British Ornithologists' Union Records Committee (BOURC): 49th Report (October 2018). Ibis 160: 936-942.

Chamberlain, E B 1939. Leg colour in Royal Terns. Auk 56: 64-67.

Collinson, J-M, Dufour, P, Hamza, A A, Lawrie, Y, Elliott, M, Barlow, C & Crochet, P-A 2017. When morphology is not reflected by molecular phylogeny: the case of three 'orange-billed terns' *Thalasseus maximus*, *Thalasseus bergii* and *Thalasseus bengalensis* (Charadriiformes: Laridae). Biol J Linn Soc 121: 439-445.

Cramp, S (editor) 1985. The birds of the Western Palearctic. 4. Oxford.

Dennis, J V 1994. Transatlantic migration by ringed birds from North America. Dutch Birding 16: 235-236.

Dubois, P J 1991. Identification forum: Royal, Lesser Crested and Elegant Terns. Birding World 4: 120-123.

Dufour, P, Pons, J-M, Collinson, J M, Gernigon, J, Dies, J I, Sourrouille, P & Crochet, P-A 2017. Multilocus barcoding confirms the occurrence of Elegant Terns in Western Europe. J Ornithol 158: 351-361.

Efe, M A, Tavares, E S, Baker, A J & Bonatto, S L 2009. Multigene phylogeny and DNA barcoding indicate that the Sandwich Tern complex (*Thalasseus sandvicensis*, Laridae, Sternini) comprises two species. Mol Phylogenet Evol 52: 263-267.

Elias, G, Costa, H, Matias, R, Moore, C C & Tomé, R 2005. Aves de occorência rara ou accidental em Portugal. Relatório do Comité Português de Raridades referente aos anos de 2003. Anuário Ornitológico 3: 1-21.

Gill, F, Donsker, D & Rasmussen, P (editors) 2020. IOC world bird list (version 10.1). Website: www.worldbirdnames.org.

Gochfeld, M, Burger, J & Garcia, E F J 2019. Royal Tern (*Thalasseus maximus*). In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), Handbook of the birds of the world Alive, Barcelona. Website: www.hbw.com/node/54018.

Holt, C & Rarities Committee 2018. Report on rare birds in Great Britain in 2017. Br Birds 111: 557-627.

Hudson, N & Rarities Committee 2010. Report on rare birds in Great Britain in 2009. Br Birds 103: 562-638.

Hutchison, R, Stevenson, J & Thorpe, W 1968. The basis for individual recognition by voice in the Sandwich Tern (*Sterna sandvicensis*). Behaviour 32: 150-157.

Jara, J, Costa, H, Matias, R, Moore, C C, Noivo, C & Tipper, R 2008. Aves de ocorrência rara ou acidental em Portugal. Relatório do Comité Português de Raridades referente aos anos de 2006 e 2007. Anuário Ornitológico 6: 1-45.

de Juana, E 1993. Observaciones homologadas de aves raras en España y Portugal. Informe de 1991. Ardeola 40: 177-192.

de Juana, E 2006. Aves raras de España. Un catalogo de las especies de presencia ocasional. Barcelona.

de Juana, E & Garcia, E 2015. The birds of the Iberian peninsula. London.

Mjøs, A T 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. Ornis Norv 25: 64-92.

Olsen, K M & Larsson, H 1995. Terns of Europe and North America. London.

Ramos Melos, J J & Lozano Robledo, C 2014. African Royal Tern (*Thalasseus maximus albididorsalis*), a breeding species in Morocco? Go-South Bull 11: 107-112.

Rare Bird Alert 2016. Finders-in-the-field: Royal Tern, Mayo and Kerry, August 2016. https://tinyurl.com/y6kocqgp.

Redactie Dutch Birding 2018. Naamgeving van taxa in Dutch Birding. Dutch Birding 40: 40-44.

Reeber, S, Frémont, J-Y, Flitti, A & le CHN 2008. Les oiseaux rares en France en 2006-2007. 25e rapport du Comité d'Homologation National. Ornithos 15: 313-355.

Reeber, S, Kayser, Y & le CHN 2015. Les oiseaux rares en France en 2014. 32e rapport du Comité d'Homologation National. Ornithos 22: 281-311.

Reeber, S, Blanc, J F, Jiguet, F & le CHN 2018. Les oiseaux rares en France en 2016 et 2017. 34e rapport du Comité d'Homologation National. Ornithos 25: 321-369.

Reed, L M, Caccamise, D E & Orrell, E P 1998. Aging Laughing Gull nestlings using head-bill length. Waterbirds 21: 414-417.

Schneider, C A, Rasband, W S & Eliceiri, K W 2012. NIH Image to ImageJ: 25 years of image analysis. Nat Methods 9: 671-675.

Thévenot, M, Vernon, R & Bergier, P 2003. The birds of Morocco. An annotated checklist. BOU Checklist 20. Tring.

Paul Dufour, CNRS-UMR 5553, Laboratoire d'Ecologie Alpine, Université Grenoble Alpes, 2233 Rue de la Piscine, 38058 Grenoble cedex 9, France (paul.dufour80@gmail.com)
Pierre-André Crochet, CEFE, CNRS, Université Montpellier, Univ Paul Valéry Montpellier 3, EPHE, IRD, Montpellier, France (pierre-andre.crochet@cefe.cnrs.fr)

APPENDIX Repeatability of measurements

Methods

For evaluating repeatability, repeated measures from the same photographs or from different photographs of the same individuals were treated as independent points in the FDA ('new individuals') before discriminant scores from the same photographs or the same individuals were compared. For repeatability, all 'individuals' (ie, including repeated measures and different photographs) were treated as active in the FDA. Repeatability of measures within photographs (two points per individual) was evaluated by a simple correlation and repeatability of photographs within individuals (two to four photographs per individual) was evaluated by an ANOVA with individual as factor.

Results

Repeatability was good both between measurements within photographs and between photographs within individuals (figure 6), demonstrating that variation in discriminant scores was mostly due to variation in bill shape among individuals rather than variation in the measurement process. This was confirmed by very high correlation of discriminant scores between measurements on the same photographs (n=12, R^2=0.97) and high R^2 of the ANOVA with individual as factor (14 photographs, five individuals, R^2=0.94) indicating that variation between measurements or between photographs of the same individuals account for a very small fraction of the variation in the data set. Repeatability between observers was also good: correlation of discriminant scores between measurements on the same photographs taken by PD and PAC (n=10) was similarly strong (R^2=0.97) and, most importantly, conclusions in terms of identification never changed: all individuals safely identified when measured by PD remained so when measured by PAC and individuals in the overlap zone remained in the overlap zone.

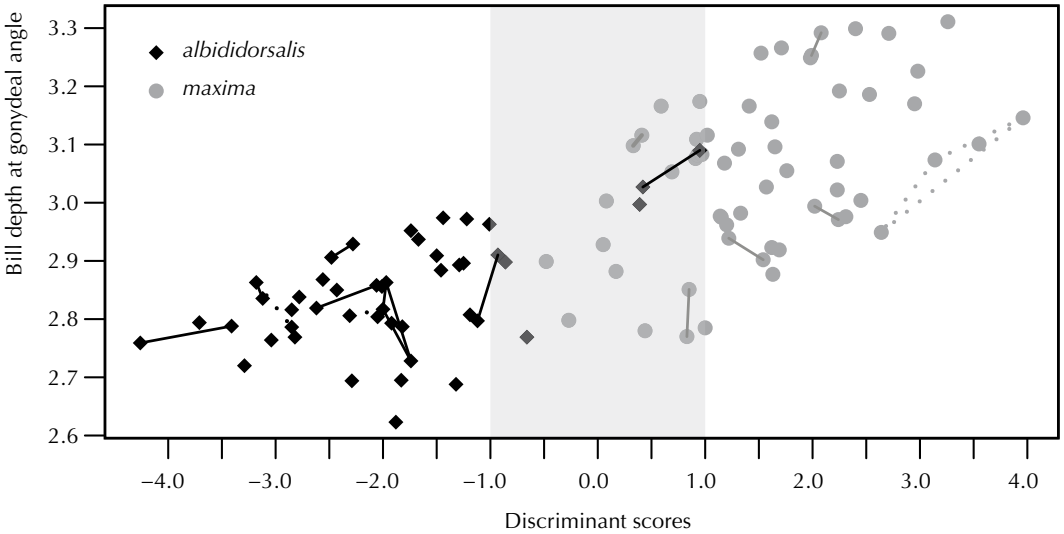

FIGURE 6 Factorial discriminant analysis (FDA) results with repeated measurements on photographs of American Royal Tern *Sterna maxima* and African Royal Tern *S albididorsalis*. Repeated measurements from same photographs are linked by continuous lines. Repeated measurements of same individuals from different photographs are linked by dotted lines.

Sierlijke Stern langs Hollandse kust in juni 2002

Tim den Outer & Enno B Ebels

Op zondag 9 juni 2002 maakte ik (Tim den Outer) een duinwandeling door Meijendel, Zuid-Holland. Bij de Wassenaarse Slag besloot ik terug te lopen over het strand; rond 10:15 stopte ik om enkele baltsende Visdieven *Sterna hirundo* en een Noordse Stern *S paradisaea* langs de vloedlijn te bekijken. Tot mijn verbazing zag ik ook een forsere stern met een oranje snavel die leek op een Cayennestern *S acuflavida eurygnatha* – een taxon dat ik kende van Aruba – maar ik was niet zeker van de determinatie. Ik belde met mijn dochter die vanuit een vogelboek de kenmerken van potentiele kandidaten voorlas. Daarna belde ik met Jan Kremer die op basis van het formaat en de witte stuit en staart tot de voorzichtige determinatie als Koningsstern *S maxima* kwam. Zo werd de vogel ook doorgegeven aan de Dutch Birding-vogellijn. Klaas Haas, beheerder van de vogellijn, belde mij om te controleren of het niet om een Reuzenstern *Hydroprogne caspia* ging en nam ook telefonisch contact op met Jan Wierda, die met Willem-Jan Hooijmans en Pieter Thomas bij de Langevelderslag in Noordwijk, Zuid-Holland, zeetrek zat te tellen, met het verzoek om de vogel te checken.

Omdat het om de eerste 'oranjesnavelige stern' voor Nederland ging, piepte KH hem alvast door als 'vrij zekere Koningsstern'. WJH, PT en JW begaven zich snel op weg; omdat de plek lastig te bereiken was, duurde het echter zeker een half uur voordat de eerste vogelaars ter plaatse waren. Toen WJH, Ab Steenvoorden, PT en JW op het strand kwamen zag PT de vogel boven zee vliegen. Gelukkig landde hij al snel op het strand tussen Visdieven en Grote Sterns *S sandvicensis* en liet zich daar goed bekijken en vergelijken. Op basis van formaat (iets groter dan Grote) en slanke snavel werd al snel duidelijk dat het niet om een koningsstern ging. Sierlijke Stern *S elegans* werd geopperd maar vooral de vorm en lengte van de snavel (niet extreem slank) deden de mening omslaan naar Bengaalse Stern *S bengalensis*. JW gaf hem om 11:45 via de semafoon door als 'zekere Bengaalse Stern'. Toen andere vogelaars arriveerden met meegebrachte literatuur en de vogel vooral in de vlucht een duidelijk contrast tussen witte staart en stuit en grijze mantel en rug liet zien, raakten de aanwezige vogelaars ervan overtuigd dat het toch een Sierlijke moest zijn en om 12:12 gaf JW hem als 'zekere Sierlijke Stern' door. In vlucht werden de in vergelijking met Grote iets langere vleugels vastgesteld en leek hij wat forser en zwaarder; de vlucht was echter tamelijk Grote Stern-achtig en als de snavel niet zichtbaar was viel het niet mee de vogel er uit te pikken. Ferry Ossendorp en PT maakten door de telescoop enkele bewijsfoto's. Door de opkomende vloed vloog de vogel de zee op, waarbij Kees Dwarshuis enkele video-opnamen maakte. Inmiddels werd het steeds drukker met vogelaars op het strand; velen kwamen echter te laat want de vogel verdween rond 12:45 uur in noordelijke richting.

De vervolgwaarnemingen waren daarna schaars, kort en met grote tussenpozen. Op de oude plek vloog hij langs om 15:27 (naar zuid), 16:46 (naar zuid) en 20:01 (naar noord). In de middag passeerde hij ook het Zuiderhavenhoofd van Scheveningen, Den Haag (16:55; naar zuid, doorvliegend tot Kijkduin, Den Haag). Om 20:00 werd hij bij de uitwatering van Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, gemeld en om 20:28 via de semafoon doorgegeven, komend uit noordelijke richting en vliegend naar zuid langs Katwijk aan Zee; om 20:51 volgde de laatste melding van de dag bij Wassenaar. Hij bewoog zich op de eerste dag dus tussen Kijkduin en Katwijk, een afstand van 19 km en werd door naar schatting meer dan 100 vogelaars gezien (den Outer et al 2002; www.waarneming.nl). De tijdstippen van de semafoonmeldingen of van ingevoerde waarnemingen op www.waarneming.nl kunnen enkele minuten of meer verschillen van de exacte waarnemingsmomenten, wat de ogenschijnlijk (te) snelle verplaatsingen van de vogel kan verklaren.

De volgende ochtend bleven zoekacties rondom Den Haag vruchteloos. Jelle van Dijk zag de vogel echter van 07:27 tot 07:29 vanuit de zeetrekhut aan de Zuidboulevard van Noordwijk, waarbij hij hem tot driemaal toe zag duiken op de wijze van een Grote Stern, voordat hij in noordelijke richting verdween. Rond 14:40 herontdekte Ruud Brouwer hem binnendijks in een groep Grote Sterns in de Putten bij Camperduin, Noord-Holland, en kon enkele foto's maken. De stern bleef daar tot 15:00 en vloog toen weg over de

dijk; alleen Jan Mulder was op tijd om hem te zien (den Outer et al 2002).

In Brittannië werden in dezelfde periode eveneens sterns met oranje snavels waargenomen: één vogel op 18 mei en van 8 tot 19 juli bij Dawlish Warren, Devon, Engeland (Birding World 15: 209-211, 2002) en in Gwynedd, Wales, op 25 en 26 juli; en een tweede exemplaar op 20 juni in Happisburgh, Norfolk, Engeland (hemelsbreed 209 km van Camperduin), en op 8 juli in Devon (Millington 2002, Holt & Rarities Committee 2018; op 8 juli waren dus twee exemplaren aanwezig in Devon). Van de vogel in Norfolk wordt op grond van sterke overeenkomsten in koppatroon, vorm en kleur van de snavel en rui (met name in de rechtervleugel) aangenomen dat het dezelfde vogel als in Nederland betrof (cf Millington 2002, Millington & Gantlett 2002, Gelling et al 2018; https://tinyurl.com/y562cryg). Een melding in België op 7 juni van mogelijk dezelfde vogel (cf Millington 2002) is nooit bevestigd omdat documentatie niet boven water is gekomen (cf Faveyts et al 2017).

De waarneming in Nederland werd ruim een jaar later, in juli 2003, door WJH en FO als Sierlijke Stern ingediend, mede op basis van balgenonderzoek dat FO had uitgevoerd in NNM Naturalis (het huidige Naturalis Biodiversity Center) in Leiden, Zuid-Holland. De waarneming werd niet aanvaard, met het volgende (vooruitziende) commentaar: 'The 'orange-billed tern' observed and photographed at Wassenaarse Slag, Zuid-Holland, on 9 June 2002 and at Camperduin, Noord-Holland, on 10 June 2002 has not been accepted because it did not (seem to) show the full set of 'classic' Elegant Tern characters. Further research into the identity of 'orange-billed terns' showing characters of Elegant Tern in Europe may possibly induce recirculation in the future' (van der Vliet et al 2005). In 2018 werd de waarneming opnieuw beoordeeld en ditmaal wel aanvaard als Sierlijke Stern (zie onder).

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op foto's van RB, FO en PT (plaat 01-04), de indiening bij de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) en aantekeningen van Dick Groenendijk en TdO (cf Dutch Birding 24: 257, plaat 228-229, 258, plaat 230, 2002, 40: 361, plaat 488, 2018; https://tinyurl.com/y562cryg). Voor foto's van dezelfde vogel in Norfolk, zie Birding World 15, 244-245: plaat 1-7, 288: plaat 4-6 (2002) en plaat 05-08.

GROOTTE & BOUW In zit groter lijkend dan Grote Stern maar grootteverschil niet altijd duidelijk. Iets zwaarder gebouwd dan Grote Stern en poten mogelijk iets langer. Vleugels in zit net iets voorbij staart stekend. In vlucht zichtbaar iets groter dan Grote Stern (directe vergelijking mogelijk) met iets grotere vleugelspanwijdte. Buitenste staartpennen lang, staart duidelijk gevorkt. Snavel lang en puntig, zeer licht gebogen; structuur van snavel als bij Grote Stern. Verlengde kruinveren duidelijke kuif vormend, ongeveer even lang als bij Grote Stern.

KOP Voorhoofd licht met wat donkere vlekking. Kopkap geheel zwart, ook achter oog. Zwart tot net onder het oog doorlopend, egaal wit vlekje boven snavel geleidelijk overgaand in kleine witte plekjes in egaal zwarte kuif. Wang, kin, nek en hals wit.

ONDERDELEN Wit.

BOVENDELEN Mantel, schouder en rug lichtgrijs, mogelijk iets lichter dan bij Grote Stern. Stuit wit, in vlucht duidelijk contrasterend met grijs van bovendelen en vleugels.

STAART Bovenstaart wit, samen met stuit contrasterend met lichtgrijze rug, vooral opvallend in vlucht.

VLEUGEL Bovenvleugel lichtgrijs als bovendelen. Buitenste handpennen donkergrijs, duidelijke donkere wig op handpennen vormend. Armpennen en tertials met brede witte top. Ondervleugel licht met contrasterende donkere achterrand aan buitenste handpennen. In rechtervleugel (van binnen naar buiten geteld) p8-10 uniform midgrijs, p6-7 uniform zwartachtig (dus buitenste handpennen naar binnen toe donkerder wordend), p5 midgrijs; p2-4 met duidelijke witte zoom en p1 mogelijk ontbrekend.

NAAKTE DELEN Oog donker. Snavel oranje, naar punt toe geleidelijk iets lichter oranjegeel wordend. Poot donker, zwartachtig.

GELUID Lijkend op tweelettergrepige karakteristieke rauwe ver dragende roep van Grote Stern maar iets lager van toonhoogte.

GEDRAG Op 9 juni rustend op strand met andere soorten sterns; na opkomend water alleen in vlucht gezien en steeds solitair. Enkele malen roepend in vlucht. Op 9 juni ten minste eenmaal duikend waargenomen bij Wassenaarse Slag en op 10 juni drie keer duikend bij Noordwijk. Later op die dag binnendijks rustend met groep Grote Sterns bij Camperduin. Geen agressief gedrag tegenover andere sterns of meeuwen waargenomen.

Aanvullende kenmerken op basis van waarneming in Norfolk

Aanvullende gegevens op basis van de foto's van de waarneming in Norfolk zijn het vrijwel ontbreken van een gonyshoek (en, voor zover aanwezig, dicht bij de snavelbasis gepositioneerd), de rode tint op de bruinzwarte poten, de wat gele tekening op de onderzijde van de tenen en de tekening van de linkervleugel: p7-10 (buitenste handpennen) donker (p7 donkerst), p5 vrij donkergrijs nabij de top en p1-4 en p6 licht (lichte p6 in vlucht als 'hap' uit de vleugel ogend door contrast met don-

36 Sierlijke Stern / Elegant Tern *Sterna elegans*, Wassenaarse Slag, Zuid-Holland, 9 juni 2002 *(Pieter Thomas)* **37** Sierlijke Stern / Elegant Tern *Sterna elegans* (rechts), met Visdieven / Common Terns *S hirundo*, Wassenaarse Slag, Zuid-Holland, 9 juni 2002 *(Pieter Thomas)* **38** Sierlijke Stern / Elegant Tern *Sterna elegans*, Wassenaarse Slag, Zuid-Holland, 9 juni 2002 *(Ferry Ossendorp)* **39** Sierlijke Stern / Elegant Tern *Sterna elegans*, Camperduin, Noord-Holland, 10 juni 2002 *(Ruud E Brouwer)*

kere p7). Op de bovenvleugel (links en rechts) was in vlucht een smalle subterminale grijze band zichtbaar op de armpennen (Millington 2002, Millington & Gantlett 2002).

Determinatie

Bij nadere bestudering van de aantekeningen, dia's en literatuur werd duidelijk dat de determinatie van de vogels in Wassenaar/Camperduin en Brittannië niet eenvoudig was. Zo leefde aanvankelijk de mening dat de Nederlandse vogel niet alle 'klassieke' kenmerken van een Sierlijke vertoonde, een twijfel die ook bij andere waarnemingen in Europa een rol speelde (https://tinyurl.com/yys867d6). De snavel had bijvoorbeeld niet de kromme sabelvorm en de vogel had een meer egale snavelkleur en minder opvallende kuif dan bij een Sierlijke werd verwacht in deze tijd van het jaar. Het contrast tussen witte staart en stuit en grijze mantel en rug leek Bengaalse Stern uit te sluiten maar de meeste beschrijvingen van Bengaalse zijn gebaseerd op de oostelijke nominaat *S b bengalensis*, terwijl in het Noordzeegebied de grotere en lichtere Mediterrane ondersoort *S b emigrata* is te verwachten. Over Cayennesterns is nog minder bekend; de variatie binnen dit taxon is aanzienlijk en de overeenkomst tussen grote en oranjesnavelige Cayennesterns en Sierlijke kan voor verwarring zorgen (cf Voous 1983). Verder kunnen ook zaken als hybridisering en mogelijke kleurafwijkingen in de naakte delen de determinatie bemoeilijken. Er zijn gedocumenteerde ge-

40-42 Sierlijke Stern / Elegant Tern *Sterna elegans*, Happisburgh, Norfolk, Engeland, 20 juni 2002 *(Steve Gantlett)*. Zelfde vogel als in Nederland op 9-10 juni 2002. **43** Sierlijke Stern / Elegant Tern *Sterna elegans*, Happisburgh, Norfolk, Engeland, 20 juni 2002 *(Richard Millington)*. Zelfde vogel als in Nederland op 9-10 juni 2002.

vallen van gemengde paren – ook met hybride nakomelingen – van Grote x Bengaalse in Engeland, Italië en Spanje, van Grote x Sierlijke in Frankrijk en Spanje, en van Cayennestern x Sierlijke in Californië en Florida, VS (Steele & McGuigan 1989, Verroken 1991, Gillon & Stringer 1994, Baxter 1996, Collins 1997, Jiguet 1997, Dies & Dies 1998, Dies 2001, Paul et al 2003, Velarde & Rojo 2012, Dufour et al 2017, Stoddart & Batty 2019).

Lange tijd werd gedacht dat Europese waarnemingen van oranjesnavelige sterns betrekking hadden op hybriden tussen Bengaalse, Sierlijke en Grote Stern of een van de twee soorten koningssterns. Daarnaast hadden velen de opvatting dat een waarneming van een Sierlijke in Europa hoogst onwaarschijnlijk was omdat wintergebieden, trekroute en broedgebied in het westen van Noord-Amerika zijn gelegen. Dankzij genetisch onderzoek naar drie oranjesnavelige sterns die in 2002-15 in Europa werden gezien kwam echter vast te staan dat het om zuivere Sierlijke ging en dat vogels met het uiterlijk van een Sierlijke waarschijnlijk ook daadwerkelijk tot die soort behoren (Dufour et al 2017, Stoddart & Batty 2019). Dufour et al (2017) gaven aan: 'The findings, which show that three pure Elegant Terns have been seen in Europe in every year from 2002-15, suggest that any orange-billed tern resembling Elegant Tern in Western Europe is most likely to be just that, rather than another hybrid or backcross option, unless there are plumage or bare-part irregularities that argue against such identification'. Ook is in de afgelopen jaren de kennis over hybriden tussen Grote en oranjesnavelige sterns toegenomen. Bekende hybriden bleken meer zwart aan de snavel te hebben, zodat aangenomen mag worden dat de kans op verwarring met Sierlijke kleiner is dan gedacht (cf Stoddart & Batty 2019; https://tinyurl.com/yys867d6).

Voor veel Europese zeldzaamhedencommissies, waaronder de CDNA, was deze nieuwe in-

formatie aanleiding om waarnemingen van oranjesnavelige sterns opnieuw te beoordelen en een aantal gevallen (alsnog) te aanvaarden. Na bestudering van de beschrijvingen en vooral de foto's van de vogel van de Wassenaarse Slag en Camperduin concludeerde de CDNA dat beide waarnemingen betrekking hadden op dezelfde vogel. Bovendien werd door overeenkomsten in verenkleed aangenomen dat deze vogel ook op 20 juni 2002 is gefotografeerd in Norfolk (cf Gelling et al 2018). Deze vogel is in 2018 door de Britse dwaalgastencommissie (BBRC) aanvaard als Sierlijke Stern. De determinatie en uiteindelijke aanvaarding door de CDNA is gebaseerd op de volgende combinatie van kenmerken (cf Gantlett 1987, 1988, 2003, Kaufman 1990, Lewington et al 1991, Dubois 1991, Olsen & Larsson 1995, Schoch & Howell 2013): ***1*** formaat iets groter dan Grote Stern (te groot voor afwijkende Visdief of Noordse Stern; Bengaalse Stern en Cayennestern zijn net zo groot als Grote (Cayennestern soms zelfs iets kleiner) en beide koningssterns zijn fors groter dan Grote); ***2*** vrij slanke en iets gebogen oranje snavel met dieporanje basis en bleekoranje punt (duidelijk steviger met hogere basis en egaal oranje bij beide soorten koningsstern, egaal oranje en iets steviger en rechter bij Bengaalse, iets korter en meer geel bij Cayennestern, vaak met wat donkere tekening); ***3*** witte stuit en bovenstaart, contrasterend met grijze bovendelen (stuit en staart grijs bij Bengaalse); ***4*** lichtgrijze kleur van bovendelen en bovenvleugel als bij Grote (donkerder grijs bij Bengaalse); en ***5*** vrij lange en afhangende zwarte kuif (korter en meer borstelig (horizontaler) bij beide koningssterns en bij Cayennestern). Het ontbreken van lichte vlekking achter en boven het oog kan als aanvullend kenmerk voor Sierlijke worden beschouwd; bij beginnende rui van de zwarte kopkap toont Bengaalse vaak al wat lichte vlekking achter en boven het oog, waardoor een lichte 'bril' ontstaat (bij beide koningssterns is dit kenmerk nog sterker aanwezig). Verder heeft Sierlijke een onopvallende gonyshoek halverwege de ondersnavel; bij Bengaalse is de gonyshoek vaak duidelijker en meer naar de snavelpunt toe gepositioneerd (Olsen & Larsson 1995). Op de foto's die in Nederland zijn gemaakt is de snavelvorm niet in detail te bepalen; op de foto's van naar wordt aangenomen dezelfde vogel in Norfolk is goed zichtbaar dat de vogel nauwelijks een gonyshoek had op de ondersnavel. Voor de determinatie is dit kenmerk echter van beperkte waarde. Kuifstern *S bergii* kan eenvoudig worden uitgesloten: deze soort is groter, heeft een zware gele snavel en een veel donkerdere mantel. Hybriden van Sierlijke en Grote tonen donkere vlekking op de snavel en kunnen op grond hiervan worden uitgesloten.

De snavellengte bij Sierlijke is variabel met een (iets) grotere bandbreedte dan de andere soorten; de lengte bij adulte vogels (beide geslachten gecombineerd) varieert van 53 tot 71 mm (bij Bengaalse Stern 47-59 mm, bij Amerikaanse Grote Stern 47-57 mm en bij Grote 48-64 mm; Olsen & Larsson 1995, Schoch & Howell 2013). Een Sierlijke met een wat kortere snavel overlapt dus in snavellengte met de andere soorten.

Leeftijdsbepaling

Een exacte leeftijdsbepaling van vogel van Wassenaar en Camperduin is niet mogelijk. Wel is duidelijk dat de vogel geen juveniel was en zeer waarschijnlijk ook geen volledige adult. De volgende combinatie van kenmerken duidt op een onvolwassen/subadulte vogel (tweede- of derdekalenderjaar) en mogelijk een vrouwtje: ***1*** lengte en vorm van snavel (niet overdreven lang en gekromd en ontbreken van rood aan snavelbasis; langer en roder bij adult mannetje); ***2*** lengte en vorm van kuif (niet overdreven lang en 'punkerig'; langer bij adult); ***3*** aanwezigheid van een witte vlek boven de snavelbasis (zwart bij adult). De aanwezigheid van een donkere armpenbaan (zie foto's uit Norfolk) wijst niet met zekerheid op een tweede-kalenderjaar; ook derde-kalenderjaar en mogelijk sommige adulte vogels kunnen dit kenmerk vertonen (Olsen & Larsson 1995).

Voorkomen en verspreiding

Sierlijke Stern broedt aan de Pacifische kust van Noord-Amerika, in Zuid-Californië, VS, en West-Mexico. C 95% van de wereldpopulatie broedt op Isla Rasa in de Golf van Californië, Mexico. Na de broedtijd zwerven vogels zowel in zuidelijke als in noordelijke richting (voorheen tot Centraal-Californië, inmiddels noordelijker tot Oregon en Washington, VS, en soms Canada). De overwinteringsgebieden liggen aan de westkust van Zuid-Amerika, van Ecuador zuidelijk tot Chili (Olsen & Larsson 1995, Burness et al 1999, Schoch & Howell 2013). Er zijn enkele waarnemingen aan de zuidoostkust van de VS, van Texas tot de oostkust van Florida (Kwater 2001). Waarnemingen elders aan de Atlantische kust van de VS zijn zeer schaars: op 20 juni 1985 werd een adulte vogel waargenomen (en gefotografeerd) in Chincoteague NWR, Virginia (Wilds 1985) en daarna volgden tot en met 2013 nog c vijf gevallen en twee gevallen rondom de Grote Meren (Schoch & Howell 2013).

TABEL 1 Gevallen van Sierlijke Stern *Sterna elegans* in West-Palearctisch gebied / records of Elegant Tern *Sterna elegans* in Western Palearctic (eg, O'Sullivan & Smiddy 1988, Dubois & Duquet 1991, Boesman 1992, Dubois & le CHN 1994, Gutiérrez & Muntané 1997, Gutiérrez 1998, Mullarney 1999, Petersen 2001, Marshall 2002, McGill 2002, Millington 2002, Millington & Gantlett 2002, Gonin et al 2003, Club300 Deutschland 2005, Chappell 2005ab, Dempsey 2005, Dies et al 2006, Gantlett 2006, Farrar 2013ab, Reeber et al 2016, Hobbs 2016, Dufour et al 2017, Faveyts et al 2017, Gil-Velasco et al 2017ab, 2018, Holt & Rarities Committee 2018, Dies et al 2019, Stoddart & Batty 2019; https://tinyurl.com/yys867d6, www.bavarianbirds.net/reise/fu/tern.html, www.chn-france.org/chn_donnees.php; Paul Dufour in litt, Harry Hussey in litt, Pedro Ramalho in litt). Alleen aanvaarde waarnemingen zijn vermeld; aantal gevallen en individuen in Frankrijk en Spanje door terugkerende vogels, uitwisseling tussen beide landen en broedgevallen incompleet en lastig te bepalen / only accepted reports are mentioned; number of records and individuals in France and Spain incomplete and difficult to assess because of returning birds, displacement between both countries and breeding records.

België (1)
12 juni en 12 en 15 juli 1988, Zeebrugge, West-Vlaanderen, adult

Brittannië (4)
18 mei 2002, Dawlish Warren, Devon, Engeland
20 juni 2002, Happisburgh, Norfolk, en 8 juli 2002, Dawlish Warren, Devon, Engeland (zelfde als in Nederland)
8 en 18-19 juli 2002, Cockwood en Dawlish Warren, Devon, Engeland, en 23-26 juli 2002, Black Rock Sands, Porthmadog, Caernarfonshire (Meirionnydd), Wales, adult
10 mei 2005, Stanpit Marsh, Christchurch Harbour, Engeland, adult
7-9 juni 2017, Hayling Island, Hampshire, en 10-20 juni 2017, Pagham Harbour, Sussex, en 21-22 juni 2017, Poole, Dorset, Engeland, adult (met kleurringen, 'vogel C' van Banc d'Arguin, Frankrijk); wordt beschouwd als zelfde vogel als in mei 2002

Canarische Eilanden (1)
2 april 2004, Las Salinas des Carmen, Fuerteventura

Denemarken (1)
30 mei tot 12 juni 2000, Langli, Esbjerg, Vestjylland, adult, baltsend in kolonie Grote Sterns

Duitsland (1)
26 september tot 5 oktober 2004, Brokdorf, Schleswig-Holstein, adult

Frankrijk (7)
1974 tot ten minste 1984, Banc d'Arguin, Arcachon, Gironde, niet elk jaar; gepaard met Grote Stern (aanvankelijk gedetermineerd als Bengaalse Stern)
1984, Banc d'Arguin, Arcachon, Gironde, adult, gepaard met Grote Stern
1985-93, Banc d'Arguin, Arcachon, Gironde, elk jaar waargenomen, waarschijnlijk een van de twee vogels uit 1984; gevangen, gekleurringd en geïdentificeerd als Sierlijke Stern in 1987
9, 10 en 28 augustus 1985, Les Sables-d'Olonne, Vendée, adult, waarschijnlijk een van de twee vogels uit 1984
21 augustus 1991, St-Nazaire, Loire Atlantique, adult (gekleurringde vogel, afkomstig van Banc d'Arguin)
1995 tot ten minste 1996, Île aux Moutons, Molène, Finistère, gefotografeerd in sternkolonie, geen ring vastgesteld, mogelijk een van de twee eerder waargenomen vogels
2002-16, adult mannetje gevangen en geringd (metaal GE35956 Museum Paris rechts, wit rechts en wit boven rood links; 'vogel B') in 2007; waargenomen op verschillende locaties langs Atlantische kust tijdens broedseizoen en migratie (niet gemeld in 2017-18); broedpogingen samen met Grote Stern in beide kolonies vanaf 2010 (twee jongen gedood in 2010, verscheidene jongen uitgebroed waarvan slechts enkele geringd); in januari 2013 tweemaal waargenomen bij Mile 4 Saltworks in Namibië
2002-17, adult mannetje, in 2003 gevangen en geringd (metaal FT67249 Museum Paris rechts, wit rechts en groen boven geel links), broedend met Grote Stern in 2005-07, 2009, 2010 en 2013; 'vogel C'); zelfde vogel is in 2017 in Brittannië gezien en in Zuid-Afrika in winter van 2016/17 (niet gemeld in 2018); meer details over deze vogel op https://tinyurl.com/yys867d6
2008, Sete, adult ('vogel A'), in 2002-15 in Spanje waarvan in 2004-05 in Ebrodelta; geringd in Spanje als 'Bengaalse Stern' op 8 oktober en opnieuw in 2006 (gele ring aan linker tarsus)
2008, adult, nabij Sete, samen met 'vogel A'; tot 2015 in kolonie bij L'Albufera, Valencia, Spanje, met regelmatig jongen uitgebroed in 2009-2016 (zie onder)
24 augustus 2010 en 2015-16, Camargue, Bouches-du-Rhône, waarschijnlijk één van de broedende Spaanse vogels
2013-2015, Sebastopol, Barbâtre, Vendée, adult (nieuwe vogel; determinatie bevestigd met DNA)

Ierland (6)
22 juni tot 3 juli 1982, Greencastle Point, Carlingford Lough, Down, en 1 augustus, Ballymacoda, Cork, adult (gepaard met Grote Stern)
8-21 juli 1999, Lady's Island Lake, Wexford, adult (gepaard met Grote Stern)
19 oktober 2001, Mulranny, Mayo, derde-kalenderjaar
18-30 oktober 2002, Dingle Harbour, Kerry, tweede-winter
19 juli 2005, Gormanstown, Meath, tweede-zomer of adult
13-24 september 2013, Beale Strand, Kerry, adult

Nederland (1)
9 juni 2002, Wassenaarse Slag, Wassenaar, Zuid-Holland, en 10 juni, De Putten, Camperduin, Bergen, Noord-Holland, zomerkleed

TABEL 1 (vervolg)

Portugal (1)
19-21 augustus 2011, Praia do Dafundo e Molhe da Cruz Quebrada, Algés, Lisboa

Spanje (16 gevallen/20 exemplaren)
24-30 april 1993, Llobregat delta, Barcelona, adult
8 oktober 2002 tot 2016, Marismas del Odiel, Huelva (gevangen en geringd (als 'Bengaalse Stern'); metaal 4 101218; MIN. MEDIO AMB. ICONA MADRID), Ebrodelta, Barcelona, en L'Albufera, Valencia, mannetje. In 2004-05 aanwezig in kolonie in Ebrodelta, Barcelona. Op 2 juni 2006, deze vogel en hybride jong geringd en gele kleurring links toegevoegd bij oudervogel, jong geringd rechts metaal 4 123877; MIN. MEDIO AMB. ICONA MADRID) en geel boven blauw links. Tot 2016 regelmatig aanwezig bij L'Albufera, met regelmatig jongen uitgebroed in de periode 2009-2016, gepaard met 'oranjesnavelige stern'. In 2010 gepaard met een Grote Stern (één jong; geringd; metaal 4 133254; MIN. MEDIO AMB. ICONA MADRID). Zelfde vogel als in Frankrijk in 2008 ('Bird A').
24 september 2006, Huelva (gevangen en geringd)
31 augustus 2011, Huelva
25 april 2015, Salinas de San Pedro del Pinatar, San Pedro del Pinatar, Murcia
2 april tot 17 juli 2015, Racó de l'Olla, València, Valencia (twee adulte met jong)
24 april tot 24 juli 2016, Racó de l'Olla, València, Valencia (twee adulte met jongen)
18 mei 2016, Barra del Trabucador, Sant Carles de la Ràpita, Tarragona
22 juni tot 22 juli 2016, L'Albufera de València, Valencia
13 augustus tot 1 oktober 2016, Salina de la Tapa y Costa Ballena, El Puerto de Santa María, Rota y Chipiona, Cádiz (maximaal drie)
19 april 2017, Valencia
5-17 juli 2017, Ebrodelta (twee)
7 juni 2018, Marjal dels Moros, Sagunt, Valencia
31 juli 2018, Llobregatdelta, Barcelona (twee)
24-30 september 2018, Chipiona, Andalucia (twee)
In 2009-18 werden in totaal negen pure broedparen vastgesteld, waaruit zeven jongen werden grootgebracht. In mei 2019 was wederom een broedpaar aanwezig bij Valencia (www.rarebirdspain.net/arbsr1905.htm).

Gevallen in het West-Palearctische gebied
Op basis van de verspreiding is het voorkomen als dwaalgast in het West-Palearctische gebied niet snel te verwachten en moeilijk te verklaren maar sinds 1974 is de soort in Europa vastgesteld. Vanaf dat jaar overzomerde bijna elk jaar een Sierlijke Stern op de Banc d'Arguin, Arcachon, Gironde, Frankrijk. In 1984 was hier een tweede exemplaar aanwezig. Eén vogel werd op 10 juni 1987 gevangen, geringd en uitvoerig beschreven en gefotografeerd (Dubois & Duquet 1991). In 1982 verbleef een exemplaar van 22 juni tot 3 juli te Greencastle Point, Down, Noord-Ierland, en op 1 augustus te Ballymacoda, Cork, Ierland (O'Sullivan & Smiddy 1988). In juni-juli 1988 volgde het eerste geval voor België, dat pas kort geleden werd aanvaard (Boesman 1992, Faveyts et al 2017). In 2018 stond de teller voor Europa op bijna 40 individuen: België (1), Canarische Eilanden (1), Denemarken (1), Duitsland (1), Engeland (4), Frankrijk (7), Ierland (6), Portugal (1) en Spanje (16 gevallen van 20 exemplaren). Tabel 1 geeft een overzicht van alle Europese gevallen; het aantal individuen in Frankrijk en Spanje is door de jarenlang terugkerende vogels, uitwisseling tussen beide landen en zowel zuivere als gemengde broedgevallen met uitgevlogen jongen lastig met zekerheid te bepalen.

Broedgevallen in Europa
Vanaf 2006 zijn tijdens het broedseizoen ten minste acht verschillende Sierlijke Sterns vastgesteld in L'Albufera de Valencia, Valencia, Spanje. Naast gemengde broedparen met Grote Stern werden in 2009-18 in totaal negen pure broedparen vastgesteld, waaruit zeven jongen werden grootgebracht. Dit zijn de enige bekende broedgevallen in Europa en het West-Palearctische gebied (Dies et al 2019).

Gevallen in zuidelijk Afrika
Buiten het Nearctische en West-Palearctische gebied zijn er gevallen van Sierlijke Stern in zuidelijk Afrika, waaronder terugmeldingen van in Europa geringde vogels: 21 januari tot 4 februari 2006, Kaapstad, Zuid-Afrika; 1 januari 2007, Kaapstad (geringde vogel uit Frankrijk; tabel 1); 28 januari tot 14 maart 2007, Swakopmund en Wlotzkas Baken, Namibië; januari 2013, Mile 4 Saltworks, Swakopmund (geringde vogel uit Frankrijk; tabel 1); 9-12 november 2013, Mile 4 Saltworks, Swakopmund; 21-25 december 2016, Laaiplek bij Velddrif, Zuid-Afrika; en 26 maart 2017, Kaapstad (African Bird Club Bull 14: 224, 2007; https://tinyurl.com/y2kfbelz; https://tinyurl.com/yx99enlp; https://tinyurl.com/yyt8fvrm).

Op 6 december 2016 en 21 en 23 december 2018 werd in Zuid-Afrika ook één van de gekleurringde hybride jongen Sierlijke x Grote Stern (rechts metaal en wit, links groen) waargenomen; het betrof een jong uit 2003 van Banc d'Arguin in Frankrijk dat daar tot in 2013 werd waargenomen (Paul Dufour in litt).

Status in Nederland

De waarnemingen van 9 en 10 juni 2002 zijn na herroulatie in oktober 2018 aanvaard door de CDNA en Sierlijke Stern is als nieuwe soort voor Nederland op de lijst geplaatst; formeel is het geval alleen aanvaard voor de locaties en gemeenten Wassenaarse Slag (Wassenaar) en Camperduin (Bergen; cf Gelling et al 2018, Gerjon Gelling in litt).

Een oranjesnavelige stern die op 16 juli 2006 werd gezien in de Mokbaai, Texel, Noord-Holland (Dutch Birding 28: 247, plaat 341, 2006), werd door de CDNA niet aanvaard. De enige foto van de betreffende vogel biedt onvoldoende uitsluitsel, onder meer omdat de stevige snavelvorm wellicht beter past op Amerikaanse Koningsstern *S maxima* of Afrikaanse Koningsstern *S albididorsalis* (Gelling et al 2018).

Dankzegging

Wij danken de CDNA voor de informatie over de herroulatie en aanvaarding, Ferry Ossendorp voor het aanleveren van stukken over de indiening, René Dekker voor de toegang tot de balgencollectie in Naturalis Biodiversity Center, Łukasz Ławicki voor zijn hulp bij het samenstellen van het overzicht van gevallen in Europa en Pierre-André Crochet, Paul Dufour, Harry Hussey en Pedro Ramalho voor het leveren van informatie over Europese gevallen.

Summary

Elegant Tern along coast of Holland in June 2002 On 9-10 June 2002, an 'orange-billed tern' *Sterna* was observed at several sites along the coast of Zuid-Holland and Noord-Holland, the Netherlands; on 9 June, it was seen by more than 100 birders and, on 10 June, by just a few. The bird was observed for short periods at rest on both dates and seen in flight. It was first reported as possible 'royal tern' *S albididorsalis/maxima*, then as Lesser Crested Tern *S bengalensis* and finally as Elegant Tern *S elegans*, mainly based on its size (slightly larger than Sandwich Tern *S sandvicensis*), white rump and uppertail, pale grey upperparts and slender orange bill with slightly paler yellowish orange tip. However, the bird did not show all the then assumed 'classic' (adult) Elegant features (for instance, very long crest, long and decurved bill and red bill base) and the record was not accepted, given uncertainties about possible hybrids and variation in other 'orange-billed terns'. What is considered the same bird was seen in England as well: in Norfolk on 20 June 2002 and in Devon on 8 July 2002. When genetic research published in 2016 indicated that pure Elegant definitely occur in Europe, several European reports were reconsidered and accepted, including the bird in the Netherlands. Elsewhere in Europe, there are now records in Britain (4), Canary Islands (1), Denmark (1), France (7 individuals), Ireland (6), Germany (1), Portugal (1) and Spain (20 individuals) (see table 1). The numbers in France and Spain are difficult to assess, because in both countries returning birds were seen in the past decades with mixed as well as pure breeding pairs.

Verwijzingen

Baxter, A 1996. Elsie's hybrid young. Birding World 9: 448.

Boesman, P 1992. Sierlijke Stern te Zeebrugge in juni-juli 1988. Dutch Birding 14: 161-169.

Burness, G P, Lefevre, K & Collins, C T 1999. Elegant Tern (*Sterna elegans*). In: Poole, A & Gill, G (editors), The birds of North America. No 404. Philadelphia.

Chappell, L 2005a. Dorset's five-star tern. Elegant Tern: Christchurch Harbour, Dorset, 10 May 2005. Birdwatch 156: 62-63.

Chappell, L 2005b. The Elegant Tern in Dorset. Birding World 18: 211-213.

Club300 Deutschland 2005: Schmuckseeschwalbe *Sterna elegans* im Herbst 2004 in Deutschland. Website: www.club300.de/publications/index2.php.

Collins, C T 1997. Hybridization of Cabot's and Elegant Tern in California. West Birds 28: 169-173.

Dempsey, E 2005. Mega's flying visit. Elegant Tern: Co. Meath, 19 July 2005. Birdwatch 159: 62-63.

Dies, J I 2001. Bare-part colours of juvenile hybrid Lesser Crested × Sandwich Tern. Br Birds 94:42.

Dies, J & Dies, B 1998. Hybridisation between Lesser Crested and Sandwich Terns in Valencia, Spain, and plumage of offspring. Br Birds 91: 165-170.

Dies, J, Dies, B & García-Gans, F 2006. The orange-billed tern of L'Albufera de València in 2006. Website: https://tinyurl.com/ra4jukw.

Dies, J I, Chardí, M & Abad, A 2019. Elegant Terns breeding at L'Albufera de Valencia, Spain. Br Birds 112: 110-117.

Dubois, P J 1991. Identification forum: Royal, Lesser Crested and Elegant Terns. Birding World 4: 120-123.

Dubois, P J & le CHN 1994. La Sterne élégante *Sterna elegans* en France. Ornithos 1: 74-79.

Dubois, P J & Duquet, M 1991. Elegant Tern in France. Birding World 4: 125-126.

Dufour, P, Pons, J-M, Collinson, J M, Gernigon, J, Dies, J I, Sourrouille, P & Crochet, P-A 2017. Multilocus barcoding confirms the occurrence of Elegant Terns in Western Europe. J Ornithol 158: 351-361.

Farrar, D 2013a. A tern that fits the bill? Putative Elegant Tern: Beale Strand, Co. Kerry, 13-24 September 2013. Birdwatch 257: 61.

Farrar, D 2013b. The Elegant Tern in County Kerry. Birding World 26: 434-440.

Faveyts, W, Vanhove, F, Lebrun, R, Elst, J & members of BRBC 2017. Rare birds in Belgium in 2016. Belgian Rare Birds Committee. Website: https://tinyurl.com/y6acy94r.

Gantlett, S J M 1987. Identification of large terns: part 1. Br Birds 80: 257-276.

Gantlett, S J M 1988. Identification of large terns: part 2. Br Birds 81: 211-222.

Gantlett, S 2003. Photo-forum: identification of orange-billed terns. Birding World 16: 285-304.

Gantlett, S 2006. The orange-billed terns at Banc

d'Arguin, Gironde, France, in 2006. Birding World 19: 326-330.
Gelling, G, van der Spek, V & CDNA 2018. Rare birds in the Netherlands in 2017. Dutch Birding 40: 357-380.
Gil-Velasco, M, Rouco, M, Ferrer, J, García-Tarrasón, M, García-Vargas, F, J, Gutiérrez, A, Hevia, R, López, F, López-Velasco, D, Ollé, A, Rodríguez, G, Sagardía, A & Salazar, J, A 2017ab, 2018. Observaciones de aves raras en España, 2014; 2015; 2016. Ardeola 64: 161-235; 64: 397-442; 65: 97-139.
Gillon, K & Stringer, G 1994. Elsie II – the next generation of hybrid Lesser Crested x Sandwich Terns. Birding World 7: 312-315.
Gonin, J, Reeber, S & Tavenon, D 2003. Another Elegant Tern sighting in France. Birding World 16: 386-387.
Gutiérrez, R 1998. Elegant Tern in Llobregat delta, Spain, in April 1993. Dutch Birding 20: 1-5.
Gutiérrez, R & Muntané, O 1997. Aves nuevas: Charrán Elegante *Sterna elegans*. La Garcilla 99: 26-27.
Hobbs, J 2016. Irish rare bird report 2015. Irish Birds 10: 391-428.
Holt, C & Rarities Committee 2018. Report on rare birds in Great Britain in 2017. Br Birds 111: 557-627.
Jiguet, F 1997. Appearance of a first-autumn hybrid Lesser Crested × Sandwich Tern. Birding World 10: 427-428.
Kaufman, K 1990. A field guide to advanced birding. Boston.
Kwater, E 2001. Elegant Terns in Florida. Florida Field Nat 29: 90-94.
Lewington, I, Alström, P & Colston, P 1991. A field guide to the rare birds of Britain and Europe. London.
Marshall, P 2002. The Elegant Tern in Devon – a new British bird. Birding World 15: 209-211.
McGill, M 2002. Reports: Britain's first Elegant Tern makes a flying visit. Birdwatch 121: 48-49.
Millington, R 2002. The orange-billed terns in summer 2002. Birding World 15: 287-290.
Millington, R & Gantlett, S 2002. The orange-billed terns in Norfolk. Birding World 15: 244-246.
Mullarney, K 1999. The Elegant Tern in County Wexford. Birding World 12: 275-280.
O'Sullivan, O & Smiddy, P 1988. Thirty-fifth Irish bird report, 1987. Irish Birds 3: 609-648.
Olsen, K M & Larsson, H 1995. Terns of Europe and North America. London.
den Outer, T, Hooijmans, W-J & van der Spek, V 2002. DB Actueel: 'Oranjesnavelige stern' langs Hollandse kust. Dutch Birding 24: 256-259.
Paul, R T, Paul, A F, Pranty, B, Hodgson, A B & Powell, D J 2003. Probable hybridization between Elegant Tern and Sandwich Tern in west-central Florida. N Am Birds 57: 280-282.
Petersen, J R 2001. Aztekerterne *Sterna elegans*. Første fund i Fennoskandinavien. Dansk Orn Foren Tidsskr 95: 167-168.
Reeber, S, Kayser, Y & le CHN 2016. Les oiseaux rares en France en 2015. 33e rapport du Comité d'Homologation National. Ornithos 23: 300-329.
Schoch, T H & Howell, S N G 2013. Occurrence and identification of vagrant 'orange-billed terns' in eastern North America. N Am Birds 67: 188-209.
Steele, J & McGuigan, C 1989. Plumage features of a hybrid juvenile Lesser Crested × Sandwich Tern. Birding World 2: 391-392.
Stoddart, A & Batty, C 2019. From the Rarities Committee's files: the Elegant Tern in Britain and Europe. Br Birds 112: 99-109.
Velarde, E & Rojo, P 2012. Presumed hybrid Elegant × Cabot's Terns *Thalasseus elegans* × *T. acuflavida* in Isla Rasa, Gulf of California, Mexico. Marine Ornithol 40: 25-29.
Verroken, L 1991. Presumed hybrid Sandwich x Lesser Crested Tern. Birding World 3: 418-419.
van der Vliet, R E, van der Laan, J & CDNA 2005. Rare birds in the Netherlands in 2004. Dutch Birding 27: 367-394.
Voous, K H 1983. Birds of the Netherlands Antilles. Amsterdam.
Wilds, C 1985. Elegant Tern at Chincoteague National Wildlife Refuge. Raven 56: 38-39.

Tim den Outer, Leuvensestraat 84, 2587 GK Den Haag, Nederland (denouter@planet.nl)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Nederland (ebels@wxs.nl)

Caspian Plover on Corvo, Azores, in October 2012

Autumn 2012 in the Azores was marked by an influx of Nearctic waders with species such as White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis* and American Golden Plover *Pluvialis dominica* reaching the archipelago in large numbers. On 7 October, for instance, White-rumped counts produced an unprecedented 100 or more individuals at Cabo da Praia, Terceira, at least 30 on São Miguel (with a flock of 10 American Golden) and at least 40 on Corvo. On Corvo, Nearctic waterbird activity was sustained from late September to the end of October with nine American wader species reported, including a peak of at least 55 White-rumped on 18 October (cf Alfrey et al 2018). The grassland slopes around Mountain Reservoir attracted the greatest diversity of species, with Buff-breasted Sandpiper *C subruficollis* on 29 September, Solitary Sandpiper *Tringa solitaria* on 8 October (cf Dutch Birding 40: 297-317, 302, plate 401, 2018), Pectoral Sandpiper *C melanotos* on 10-19 October, American Golden on 18-26 October and Lesser Yellowlegs *T flavipes* on 27 October.

In addition to these records of Nearctic origin, an unusual plover was discovered by René-Marie Lafontaine in the late afternoon of 19 October (Jones & Legrand 2013). At c 16:00, when RML released the news of a briefly seen probable Caspian Plover *Anarhynchus asiaticus* on the slopes of Mountain Reservoir via walkie-talkie, many were initially 'worried' about the possibility of Mountain Plover *A montanus* and immediately went to see the bird. Within 15-20 min, the first twitchers arrived and were quickly able to observe it, confirming its identity as juvenile Caspian – a first for the Azores and without doubt the most unexpected record of the autumn on Corvo! The bird did not show apparent signs of fatigue and was observed feeding, resting and preening until dusk on that day. It lingered at the same site until 21 October, sharing grounds during its stay with an American Golden Plover and a flock of White-rumped Sandpipers (plate 44).

Identification and ageing

Identification in the field was eased by the fact that many observers had previous experience with either Caspian Plover (from elsewhere in the Western Palearctic (WP)), the closely-related

44 Caspian Plover / Kaspische Plevier *Anarhynchus asiaticus*, juvenile, with White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*, juvenile, Mountain Reservoir, Corvo, Azores, 19 October 2012 *(Vincent Legrand)*

Oriental Plover *A veredus* (from Asia), or both. Experience with the congeneric Mountain Plover – a rare breeder from central-eastern North American uplands – was, however, very limited, thus photographs of the Corvo individual were reviewed against available literature in the evening. Typical juvenile Caspian features observed in the field (plate 44; cf Dutch Birding 34: 395, plate 536, 2012) included: ***1*** a structurally rather small but elegant plover, with slim body, long legs and wings projecting beyond tail tip; ***2*** head pattern showing broad and long white supercilium, forehead, face and throat; ***3*** pale brown upperparts with whitish fringes to mantle, scapulars and wing-coverts, giving a 'scaly' appearance; ***4*** underparts with large and complete brownish breast band and white belly; and ***5*** grey-green legs with long tibia. In flight, the bird displayed a pale brown upperwing with a narrow white wing-bar, whilst the underwing-coverts and axillaries appeared whitish (cf Rosair & Cottridge 2004). It was noticeable in the field that its overall plumage, including the flight feathers, was extremely worn. Examination of close-up photographs revealed a few newly-moulted mantle-feathers which had rufous tips, as typically found in adults, thereby ageing the Corvo individual as a juvenile (cf Lewington et al 1991).

Separating juvenile Caspian Plover from Oriental Plover was straightforward as Oriental is larger and has a dark uniform brown underwing (white in Caspian) and yellowish legs (greenish-grey in Caspian; Rosair & Cottridge 2004). In juvenile Mountain Plover, plumage differences with Caspian include: ***1*** head pattern with dark lore and buff supercilium (pale lore and white supercilium in Caspian); ***2*** upperpart feathers with buff tips (whitish tips in Caspian); ***3*** pale underparts with buffish-brown breast-side (complete brown breast-band in Caspian); and ***4*** tail with darker brown subterminal bar (uniform brown tail in Caspian) (cf Knopf & Wunder 2006). Mountain has not (yet) been recorded in the WP.

Distribution and vagrancy

Caspian Plover breeds in Asia east and north of the Caspian Sea and winters in East Africa. The species is prone to vagrancy during migration with occasional records in Europe, in Britain, Bulgaria, Cyprus (scarce visitor), Finland, France, Germany, Greece (outside Lesvos, where it is a scarce visitor), Hungary, Italy, Malta, the Netherlands, Norway and Sweden (cf Morel & Ebels 2010, Ebels & de Jong 2011, Hoekstein 2015). Morel & Ebels (2010) gave a list of all records in Europe up to and including 2009. In addition, there was a record near Odessa, Ukraine, in 1836 (Malczyk et al 2019). After 2009, there have been records in Finland (March 2014), France (March 2014, April 2014 and September 2015), the Netherlands (April 2011 and January 2014), Norway (May 2011), Poland (August and October-December 2017) and Sweden (March-April 2014 and April 2014). The presence of an individual on Corvo – the westermost outpost in the WP, positioned c 1900 km west of Portugal – is, however, (even) more remarkable, as it is likely to have involved a long continental migration from Asia to western Europe followed by a non-stop flight over the Atlantic Ocean. It is also noticeable that the plover turned up on Corvo during an influx of Nearctic rarities following a weather system of north-westerly winds (see Alfrey et al 2018); it is therefore possible that the bird had reached the archipelago some days or weeks earlier during more favourable weather conditions for a trans-Atlantic flight from east to west. The ability of the species to cross large water bodies is illustrated by at least 15 records on the Seychelles (1600 km east off the African continental coast; cf Wiersma et al 2020).

The record on Corvo was accepted by the Portuguese rarities committee (CPR) as the first for the Azores and the westernmost for the WP (Pedro Ramalho in litt). It is also worth noting that on an archipelago with such strong Nearctic influence, remarkably two other wader species with an Eastern Palearctic distribution have been recorded so far: Pacific Golden Plover *P fulva* (October 2007 to April 2008; Jara et al 2010) and Grey-tailed Tattler *T brevipes* (July-September 2017; Jones 2018), both at the quarry of Cabo da Praia, Terceira (note that Pectoral Sandpiper can have a Nearctic as well as Eastern Palearctic origin).

Acknowledgements

The authors thank Pedro Ramalho from the Portuguese rarities committee for sharing with us information on the status of the record, yet to be published by the CPR.

References

Alfrey, P, Monticelli, D, Legrand, V & Corvo Birders 2018. Nearctic vagrants on Corvo, Azores, in 2005-17. Dutch Birding 40: 297-317.

Ebels, E B & de Jong, K 2011. Kaspische Plevier op Texel in april 2011. Dutch Birding 33: 197-199.

Hoekstein, M 2015. Kaspische Plevier op Noord-Beveland in januari 2014. Dutch Birding 37: 329-332.

Jara, J, Alfrey, P, Costa, H, Matias, R, Moore, C C, Lima Santos, J & Tipper, R 2010. Relatorio do Comité Portu-

gues de Raridades referente aos anos de 2008 & 2009. Anuario Ornitol 7: 3-71.
Jones, J 2018. Grey-tailed Tattler on Terceira, Azores, in July-September 2018. Dutch Birding 40: 171-174.
Jones, J & Legrand, V 2013. Autumn 2012 on Corvo, Azores. Birding World 26: 107-118.
Knopf, F L & Wunder, M B 2006. Mountain Plover (*Charadrius montanus*). In: Poole, A F (editor), The birds of North America, Ithaca. Website: https://tinyurl.com/y2msut7f.
Lewington, I, Alström, P & Colston, P 1991. A field guide to the rare birds of Britain and Europe. London.
Malczyk, P, Kleszcz, A & Orłowski, G 2019. [Caspian Plover *Charadrius asiaticus* – a new bird species for Poland.] Ornis Pol 60: 66-71. [In Polish with English summary.]
Morel, G A & Ebels, E B 2010. Kaspische Plevier op Texel in oktober 2009. Dutch Birding 32: 398-402.
Rosair, D & Cottridge, D 2004. Photographic guide to the waders of the world. London.
Wiersma, P, Kirwan, G M & Boesman, P 2020. Caspian Plover (*Charadrius asiaticus*). In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), Handbook of the birds of the world Alive, Barcelona. Website: www.hbw.com/node/53847.

David Monticelli, Parklaan 21, 8430 Middelkerke, Belgium (monticelli.david@gmail.com)
Vincent Legrand, Voskapelstraat 7 box 4, 1933 Sterrebeek, Belgium (legrandtwitch@gmail.com)
René-Marie Lafontaine, Boulevard Brand Whitlock, 95, 1200 Woluwé-Saint-Lambert, Belgium (rlafontaine@naturalsciences.be)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Netherlands (ebels@wxs.nl)

Kleine Sprinkhaanzanger in 1958 en Wilgengors in 1963 niet vastgesteld in Nederland maar in België

Twee gevallen van respectievelijk Kleine Sprinkhaanzanger *Locustella lanceolata* en Wilgengors *Emberiza aureola* blijken niet in Nederland maar in België te zijn vastgesteld. Het betreffen vondsten van een Kleine Sprinkhaanzanger op c 15 september 1958 en van een Wilgengors op 11 september 1963 op lichtschip *Noord Hinder* op het Continentaal Plat (zie appendix). De vondst van de Kleine Sprinkhaanzanger betrof het tweede geval voor Nederland (www.dutchavifauna.nl/record/11283) en die van de Wilgengors het eerste geval (www.dutchavifauna.nl/record/2029).

De reden dat deze gevallen niet langer te handhaven zijn op de Nederlandse lijst is dat lichtschip *Noord Hinder* ten tijde van de vondsten niet in het Nederlandse deel van het Continentaal Plat lag maar in het Belgische deel. De coördinaten van de toenmalige positie van het lichtschip (zie appendix) geven dit aan. De in Dutch Avifauna vermelde (decimale!) coördinaten voor de Kleine Sprinkhaanzanger zijn ook dezelfde als de graden-minutencoördinaten zoals vermeld voor de positie van het lichtschip. De in Dutch Avifauna vermelde decimale coördinaten voor de Wilgengors dienen te worden aangepast. Deze zijn fout: ze betreffen een locatie op het Nederlands Continentaal Plat voor de kust bij Westkapelle, Zeeland, maar de locatie van lichtschip *Noord Hinder* was in 1963 identiek aan die van 1958 (zie appendix; Wim Boot/Stichting Lichtschip 12 Noord Hinder in litt).

De vondst van de Kleine Sprinkhaanzanger in 1958 is bij aanvaarding het eerste geval voor België (en brengt het totaal op zes) en die van de Wilgengors in 1963 het tweede (en brengt het totaal eveneens op zes) (op grond van de Belgische avifaunistische lijst zoals gepubliceerd op www.belgianrbc.be). Hierbij wordt aangenomen dat de jurisdictie van het Belgian Rare Birds Committee zich uitstrekt tot het Belgische deel van het Continentaal Plat.

Het verdient wellicht aanbeveling te onderzoeken of er niet meer gevallen zijn van op lichtschip *Noord Hinder* verzamelde vogels (zoals de vondsten van Stormvogeltjes *Hydrobates pelagicus* op 5 en 28 november 1967; cf van den Berg & Bosman 2001) die niet tot de Nederlandse maar tot de Belgische avifauna behoren.

Ik dank André van Loon en Peter de Vries voor hun op- en aanmerkingen betreffende de geografische positie van lichtschip *Noord Hinder* in de periode 1958-63.

Summary

Lanceolated Warbler in 1958 and Yellow-breasted Bunting in 1963 not recorded in the Netherlands but in Belgium Records of a Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata* on c 15 September 1958 and of a Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola* on 11 September 1963, both currently on the Dutch list, refer to lighthouse victims on board lightship *Noord Hinder*. However, as indicated by its geographical position at that

time, the lightship's location was not, as always assumed, within the borders of the Dutch part of the Continental Shelf but within those of the Belgian part. Consequently, these two records should be considered Belgian records. If accepted, the Lanceolated Warbler in 1958 constitutes the first for Belgium and the Yellow-breasted Bunting in 1963 the second (bringing the Belgian totals of both species to six).

Verwijzingen

van den Berg, A B & Bosman, C A W 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Tweede druk. Haarlem.

Dekker, D & Voous, K H 1964. Nieuwe waarneming van Wilgengors (*Emberiza aureola*) in Nederland. Limosa 37: 317-318.

van IJzendoorn, E J, van der Laan, J & CDNA 1996. Herziening Nederlandse Avifaunistische Lijst 1800-1979: tweede fase. Dutch Birding 18: 157-202.

Smit, H A & Voous, K H 1959. Een tweede exemplaar van Temminck's Rietzanger (*Locustella lanceolata*) uit Nederland. Limosa 32: 169-170.

Gerald J Oreel, Deurganck 15, 1902 AN Castricum, Nederland (gerald.oreel@planet.nl)

APPENDIX Gevallen van Kleine Sprinkhaanzanger *Locustella lanceolata* in september 1958 en van Wilgengors *Emberiza aureola* in september 1963 in Belgische deel van Continentaal Plat / records of Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata* in September 1958 and Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola* in September 1963 in Belgian part of Continental Shelf

Kleine Sprinkhaanzanger

C 15 september 1958 (≈ medio september 1958): lichtschip *Noord Hinder*, 51°39'20''N 2°32'57''O (≈ decimale coördinaten 51.65833°N 2.5667°O zoals vermeld in Dutch Avifauna (www.dutchavifauna.nl/record/11283), Belgisch deel van Continentaal Plat, België; vrouwtje na eerste-kalenderjaar; vondst (vuurtorenslachtoffer); verzameld (collectie Naturalis Biodiversity Center te Leiden, Zuid-Holland, Nederland); fotografisch gedocumenteerd (www.dutchavifauna.nl/record/11283; Smit & Voous 1959, van IJzendoorn et al 1996, van den Berg & Bosman 2001). Datum op museumetiket (20 september 1958) is ontvangstdatum; coördinaten van lichtschip *Noord Hinder* afkomstig van www.noordhinder.nl/nl; Wim Boot/Stichting Lichtschip 12 Noord Hinder (in litt).

Wilgengors

11 september 1963 (≈ nacht van 10/11 september 1963): lichtschip *Noord Hinder*, 51°39'20''N 2°32'57''O, Belgisch deel van Continentaal Plat, België; vrouwtje eerste-kalenderjaar; vondst (vuurtorenslachtoffer); verzameld (collectie Naturalis Biodiversity Center te Leiden, Zuid-Holland, Nederland); fotografisch gedocumenteerd (www.dutchavifauna.nl/record/2029; Dekker & Voous 1964, van IJzendoorn et al 1996, van den Berg & Bosman 2001). Coördinaten van lichtschip *Noord Hinder* afkomstig van www.noordhinder.nl/nl; Wim Boot/Stichting Lichtschip 12 Noord Hinder (in litt).

Naamgeving van taxa in Dutch Birding

Voor taxonomie, naamgeving en volgorde van in het West-Palearctische gebied ('de WP') waargenomen taxa houdt Dutch Birding zich aan de beslissingen van de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) (Sangster et al 1999, 2003, 2009) en de door de CSNA goedgekeurde aanvullingen en wijzigingen gepresenteerd in redactiemededelingen in het eerste nummer van elke Dutch Birding-jaargang (Redactie Dutch Birding 2008-18, CSNA 2019).

De CSNA spreekt zich vanaf 1 januari 2019 niet alleen uit over taxa die in Nederland zijn vastgesteld maar ook over die in de rest van de WP. De volgorde van families en de meeste taxa in deze families sluit vooralsnog aan op Cracraft (2013) (non-Passeriformes) en Sangster et al (2013, 2016). Voor níet in de WP vastgestelde taxa volgt Dutch Birding vanaf 1 januari 2019 de taxonomie, volgorde en Engelse en Nederlandse vogelnamen van Gill et al (2020).

Onder de WP wordt in Dutch Birding verstaan Europa met inbegrip van Macaronesië, alle landen die grenzen aan de Middellandse of Zwarte Zee, het Arabische schiereiland (sensu lato) en Armenië, Azerbeidzjan en Iran (zie ook Shirihai & Svensson 2018).

In de bijgewerkte digitale versie van de door Dutch Birding Association (DBA) uitgegeven lijst van in de WP waargenomen soorten zijn alle CSNA-wijzigingen tot en met januari 2020 verwerkt, inclusief die van deze mededeling.

In tabel 1 staan nieuwe wijzigingen in de naamgeving van WP-taxa vermeld die per 1 januari 2020 worden doorgevoerd. Voorts is er een wijziging in de Nederlandse naam voor *Apus caffer* van Kaffergierzwaluw in Pijlstaartgierzwaluw.

Aan de lijst van in het WP-gebied vastgestelde soorten kan een aantal worden toegevoegd: Tahiti-

TABEL 1 Per 1 januari 2020 door CSNA gewijzigde wetenschappelijke namen van West-Palearctische (WP) taxa / Scientific names for Western Palearctic (WP) taxa revised by CSNA from 1 January 2020

Amerikaanse Grote Zee-eend / White-winged Scoter *Melanitta deglandi* (was *Melanitta deglandi deglandi*)
Aziatische Grote Zee-eend / Stejneger's Scoter *Melanitta stejnegeri* (was *Melanitta deglandi stejnegeri*)

Aziatische Grote Zee-eend *Melanitta stejnegeri* is gesplit van Amerikaanse Grote Zee-eend *M deglandi* op basis van het ontbreken van hybridisatie en morfologische eigenschappen, zoals zwarte in plaats van bruine flanken en een langere witte vlek achter het oog bij Aziatische en verschillen in snavelvorm en -kleur (cf Gill et al 2020)

Stejneger's Scoter *Melanitta stejnegeri* is regarded as specifically distinct from White-winged Scoter *M deglandi* based on a lack of hybridisation and on morphological characters such as, eg, black rather than brown flanks, a longer white post-ocular mark in *stejnegeri*, and differences in bill shape and bill colouration (cf Gill et al 2020).

Canarische Scholekster / Canary Islands Oystercatcher *Haematopus ostralegus* (was *Haematopus meadewaldoi*)

De uitgestorven Canarische Scholekster wordt op basis van genetisch onderzoek niet meer als soort beschouwd maar als melanistische vorm van Scholekster *H ostralegus* (Senfeld et al 2019)

Genetic research revealed that the extinct Canary Islands Oystercatcher should no longer be regarded as a species but as a melanistic morph of Eurasian Oystercatcher *H ostralegus* (Senfeld et al 2019).

Barbarijse Valk / Barbary Falcon *Falco peregrinus pelegrinoides* (was *Falco pelegrinoides*)

Moleculair fylogenetisch onderzoek heeft geen duidelijke verschillen kunnen aantonen tussen Barbarijse Valk en de vele ondersoorten van Slechtvalk *F peregrinus* (White et al 2013b, Wink 2018). Er is in deze studies ook geen bewijs gevonden voor een nauwe verwantschap tussen de ondersoorten *pelegrinoides* en *babylonicus* van Barbarijse waardoor monofylie van Barbarijse twijfelachtig is. Op de Canarische Eilanden bestaat er een gradient van fenotypen van Barbarijse en Slechtvalk, en in Spanje laten sommige *F peregrinus brookei* kenmerken zien van Barbarijse (Rodríguez et al 2011). De situatie in Marokko is onduidelijk; Schollaert & Willem (2000) vonden Barbarijse en Slechtvalk weliswaar broedend in hetzelfde gebied, maar dit kon later door anderen niet worden bevestigd (zie White et al 2013ab). Door het ontbreken van overtuigend bewijs voor soortstatus, kunnen de Barbarijse Valken voorlopig beter als ondersoorten van Slechtvalk *F peregrinus* worden beschouwd (cf White et al 2013a, Forsman 2016).

Molecular phylogenetic studies so far have not revealed clear separation of Barbary Falcon and the multiple subspecies of Peregrine Falcon *F peregrinus* (White et al 2013b, Wink 2018). In addition, no evidence was found for a close relationship of the subspecies *pelegrinoides* and *babylonicus* of Barbary so that monophyly of Barbary is dubious. In the Canary Islands, a gradient of phenotypes from Barbary to Peregrine has been documented, and in Spain some *F peregrinus brookei* show characters of Barbary (Rodríguez et al 2011). The situation in Morocco is unclear; whereas Schollaert & Willem (2000) found both Barbary and Peregrine breeding in the same area, this could not be corroborated by others (cf White et al 2013ab). Due to the lack of convincing evidence for the distinctiveness of Barbary, it is better to treat the Barbary Falcons as subspecies of Peregrine (cf White et al 2013a, Forsman 2016).

Iraakse Babbelaar / Iraq Babbler *Argya altirostris* (was *Turdoides altirostris*)
Afghaanse Babbelaar / Afghan Babbler *Argya huttoni* (was *Turdoides huttoni*)
Arabische Babbelaar / Arabian Babbler *Argya squamiceps* (was *Turdoides squamiceps*)
Bruingele Babbelaar / Fulvous Babbler *Argya fulva* (was *Turdoides fulva*)

Genetische studies door Cibois et al (2018) en Cai et al (2019) brachten aan het licht dat 16 babbelaarsoorten van het genus *Turdoides*, waaronder die in het West-Palearctische gebied, niet nauw verwant zijn aan de type-soort van het genus *Turdoides* (*T leucocephala*), en daarom in een ander genus moeten worden geplaatst. De naam *Argya* wordt daarom voor deze 16 soorten gebruikt.

Genetic studies by Cibois et al (2018) and Cai et al (2019) showed that 16 babbler species, including those in the Western Palearctic region, are not closely related to the type species of *Turdoides* (*T leucocephala*) and thus should be placed in a different genus, for which the name *Argya* is available.

stormvogel *Pseudobulweria rostrata* (Dhofar, Oman, 23 februari 2019), Audubons Pijlstormvogel *Puffinus lherminieri* (Skagerrak, Denemarken, 18 september 1912), Coromandelkoekoek *Clamator coromandus* (Dhofar, Oman, 6 december 2019), Kleine Koekoek *Cuculus poliocephalus* (Dhofar, Oman, 1 november 2019), Citroenzanger *Protonotaria cinerea* (Corvo, Azoren, 4 oktober 2019) en Connecticutzanger *Oporornis agilis* (Flores, Azoren, 12 oktober 2019) (Ławicki & van den Berg 2019ab, 2020). Zie Redactie Dutch Birding (2008-18) en CSNA (2019) voor andere in recente jaren toegevoegde soorten.

De CSNA dankt Eric Jan Alblas en de redactie van Dutch Birding voor hun assistentie.

Summary

Taxa names in Dutch Birding From 1 January 2020, Dutch Birding will use revised names or new taxonomic treatments for taxa listed in table 1. New taxa documented in 2019 for a Western Palearctic (WP) region defined as Europe with Macaronesia, all countries bordering the Black and Mediterranean Sea, the Arabian Peninsula (sensu lato) and Armenia, Azerbaijan and Iran, include: Tahiti Petrel *Pseudobulweria rostrata* (Dhofar, Oman), Audubon's Shearwater *Puffinus lherminieri* (Skagerrak, Denmark), Chestnut-winged Cuckoo *Clamator coromandus* (Dhofar, Oman), Lesser Cuckoo *Cuculus poliocephalus* (Dhofar, Oman), Prothonotary Warbler *Protonotaria cinerea* (Corvo, Azores) and Connecticut Warbler *Oporornis agilis* (Flores, Azores). For Dutch Birding's digital WP checklist, see www.dutchavifauna.nl/wpvogelnamen.

Verwijzingen

Cai, T, Cibois, A, Alström, P, Moyle, R G, Kennedy, J D, Shao, S, Zhang, R, Irestedt, M, Ericson, P G P, Gelang, M, Qu, Y, Lei, F & Fjeldså, J 2019. Near-complete phylogeny and taxonomic revision of the world's babblers (Aves: Passeriformes). Mol Phylogen Evol 130: 346-356.

Cibois, A, Gelang, M, Alström, P, Pasquet, E, Fjeldså, J, Ericson, P G P & Olsson, U 2018. Comprehensive phylogeny of the laughingthrushes and allies (Aves, Leiothrichidae) and a proposal for a revised taxonomy. Zool Scr 47: 428-440.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna 2019. Naamgeving van taxa in Dutch Birding. Dutch Birding 41: 46-50.

Cracraft, J 2013. Avian higher-level relationships and classification: Nonpasseriforms. In: Dickinson, E C & Remsen Jr, J V (editors), The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world, fourth edition, vol 1: Non-passerines, Eastbourne, p xxi-xliii.

Forsman, D 2016. Flight identification of raptors of Europe, North Africa and the Middle East. London.

Gill, F, Donsker, D & Rasmussen, P (editors) 2020. IOC world bird list (version 10.1). Website: www.worldbirdnames.org.

Ławicki, Ł & van den Berg, A B 2019ab. WP reports: February to late March 2019, October to late November 2019. Dutch Birding 41: 121-136, 423-440.

Ławicki, Ł & van den Berg, A B 2020. WP reports: December 2019 to late January 2020. Dutch Birding 42: 48-63.

Redactie Dutch Birding 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018. Naamgeving van taxa in Dutch Birding. Dutch Birding 30: 20-22; 31: 35-37; 32: 48-52; 33: 47-50; 34: 46-48; 35: 40-43; 36: 40-42; 37: 39-41; 38: 97-101; 39: 35-37; 40: 40-44.

Rodriguez, B, Siverio, F, Siverio, M & Rodriguez, A 2011. Variable plumage coloration of breeding Barbary Falcons *Falco (peregrinus) pelegrinoides* in the Canary Islands: do other Peregrine Falcon subspecies also occur in the archipelago? Bull Br Ornithol Club 131: 140-153.

Sangster, G, Collinson, J M, Crochet, P-A, Kirwan, G M, Knox, A G, Parkin, D T & Votier, S C 2016. Taxonomic recommendations for Western Palearctic birds: 11th report. Ibis 158: 206-212.

Sangster, G, Collinson, J M, Crochet, P-A, Knox, A G, Parkin, D T & Votier, S C 2013. Taxonomic recommendations for British birds: ninth report. Ibis 155: 898-907.

Sangster, G, Hazevoet, C J, van den Berg, A B, Roselaar, C S & Sluys, R 1999. Dutch avifaunal list: species concepts, taxonomic instability, and taxonomic changes in 1977-1998. Ardea 87: 139-166.

Sangster, G, van den Berg, A B, van Loon, A J & Roselaar, C S 2003, 2009. Dutch avifaunal list: taxonomic changes in 1999-2003; in 2004-2008. Ardea 91: 281-287; 97: 373-381.

Schollaert, V & Willem, G 2000. Taxonomy of the Peregrine *Falco peregrinus* / Barbary Falcon *F. (peregrinus) pelegrinoides* complex in Morocco. Afr Bird Club Bull 7: 101-103.

Senfeld, T, Shannon, T J, van Grouw, H, Paijmans, D M, Tavares, E S, Baker, A J, Lees, A C & Collinson, J M 2019. Taxonomic status of the extinct Canary Islands Oystercatcher *Haematopus meadewaldoi*. Ibis online. Website: https://doi.org/10.1111/ibi.12778.

Shirihai, H & Svensson, L 2018. Handbook of Western Palearctic birds 1 – Passerines: larks to *Phylloscopus* warblers. London.

White, C M, Cade, T J & Enderson, J H 2013a. Peregrine Falcons of the World. Barcelona.

White, C M, Sonsthagen, S A, Sage, G K, Anderson, C & Talbot, S L 2013b. Genetic relationships among some subspecies of the Peregrine Falcon (*Falco peregrinus* L.), inferred from mitochondrial DNA control-region sequences. Auk 130: 78-87.

Wink, M 2018. Phylogeny of Falconidae and phylogeography of Peregrine Falcons. Orn Hun 26(2): 27-37.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (csna@dutchbirding.nl)

Varia

Hornemann's Redpoll

As a bird photographer I love the arctic region. During my trips, I tend to focus on only one species. I like to choose a bird that really appeals to me and is largely ignored by other photographers. Hornemann's Redpoll *Acanthis hornemanni hornemanni* is such a taxon. It is not only a magically beautiful bird but it is pretty much the toughest of all songbirds. Hornemann's is one of the most northerly breeding songbirds, breeding in central and northern Greenland and the adjacent islands of the eastern Canadian arctic. It is a partial short-distance migrant and even during the long arctic winter, a large part of the population remains near the breeding grounds or only move to the southern parts of Greenland (Cramp & Perrins 1994, del Hoyo & Collar 2016). Hornemann's disperses erratically south of this wintering range and reaches north-western Europe irregularly. In Iceland and the Scottish islands, the taxon is an almost annual vagrant (van den Berg et al 2007, Slack 2009). However, outside these areas, it still is a major rarity in Europe, with records in Belgium, England, France, Germany, the Netherlands and Norway. There is only one record for the Netherlands (11-15 October 2003, Den Helder, Noord-Holland; van den Berg et al 2007) which I, most unfortunately, was unable to visit. Eager to study this taxon and waiting for a new opportunity, I visited the long-staying Hornemann's in Aldeburgh, Suffolk, England, on 14 December 2012. This experience strengthened my idea to visit Hornemann's in its natural environment.

Greenland visits

In the past years, I visited Greenland three times to study and photograph Hornemann's Redpoll. The first trip was in March 2013, with Kangerlussuaq in western Greenland as destination (van Rijswijk 2013). Kangerlussuaq, the international airport of Greenland, is easily accessible by a direct flight from København, Denmark. On the second trip (March 2017), I went to Ilulissat, a coastal town in the western part of the island (accessible by plane from Kangerlussuaq). The third time

45 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Kangerlussuaq, Greenland, 25 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Individual with striking buffish head, breast and upperparts. Also note creamy wing-bars.

[*Dutch Birding 42: 40-47, 2020*]

46 Kangerlussuaq, Greenland, 24 October 2017
(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)

47 Hornemann's Redpolls / Groenlandse Witstuitbarmsijzen *Acanthis hornemanni hornemanni* on feeder, Kangerlussuaq, Greenland, 21 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Note amount of variation between individual birds.

48 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult female, Ilulissat, Greenland, 13 March 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Adult because of fresh tertials with broad white edges without wear, female because of lack of pink colour in feathers. **49** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Kangerlussuaq, Greenland, 21 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Note large pure white rump. **50** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, second calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 21 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Second calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes.

51 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, first calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 22 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. First calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes.

52 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Kangerlussuaq, Greenland, 21 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Minimum amount of pink colour on rump. Due to wear, this will become more striking during spring.

53

54

55

56

53 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult female, Kangerlussuaq, Greenland, 22 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Note heavily streaked flank and absence of pink colour. **54** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Kangerlussuaq, Greenland, 22 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Snowball! Minimum amount of pink colour on breast, just visible. **55** Greenland Redpoll / Groenlandse Barmsijs *Acanthis flammea rostrata*, with Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *A hornemanni hornemanni*, Ilulissat, Greenland, 13 March 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Note heavily streaked and dark chocolate-brown appearance with dark forehead. Greenland is smaller than Hornemann's and has distinctly longer bill. Also, Hornemann's has longer nasal bristles, covering bill base, and straighter culmen than Greenland. **56** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Ilulissat, Greenland, 13 March 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Adult male without any streaking on flank.

(October 2017), I visited Kangerlussuaq again.

Greenland is an autonomous constituent country within the Kingdom of Denmark, situated between the Arctic Ocean and Atlantic Ocean, east of the Canadian Arctic Archipelago. Although physiographically part of North America, Greenland has been politically and culturally associated with Europe. It has a polar climate in the interior and a tundra climate along the coasts. In a narrow strip along the south-west coast, the sea has a moderating influence. In winter, the temperature in the interior part can drop to -50°C. During summer, it is c -10°C inland and 0-10°C along the coasts. During my visits, I experienced bitterly cold temperatures (eg, -26°C, March 2017).

People in Greenland are friendly and hospitable. More than once, I was invited into people's homes and they were helpful. It was never a problem to move someone's bird feeder to obtain better photographs. During necessary warm-up breaks, I sometimes stayed in my hotel for over an hour and left my expensive camera and 500 mm

57

58

59

60

57 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, second calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 21 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Second calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes. **58** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, first calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 21 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. First calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in slightly smaller pale fringes. **59** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, second calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 19 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Second calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes. **60** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, first calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 21 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. First calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes.

lens unattended in the field. I never felt that this was irresponsible or that there could be someone wanting to steal my equipment.

Birding

Hornemann's Redpolls were common and easy to find around the local houses. Photographing these birds proved not to be too difficult, because the birds were fed by the local residents. In 2013, I created my own feeder with bird seed, which was quickly discovered by the redpolls. During both visits in 2017, I could use an existing feeder, which I moved several metres each time to improve light and background conditions. During each trip, I saw 25-50 Hornemann's and on my first and second trip there was also one Greenland Redpoll *A flammea rostrata*.

Diversity in other songbirds during my visits was low. In Kangerlussuaq, besides Hornemann's Redpoll, I only observed Northern Raven *Corvus corax,* Greenland Redpoll (which has a more southerly distribution compared with Horne-

61

62

63

64

61 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, second calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 21 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Second calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes. **62** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Kangerlussuaq, Greenland, 22 October 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)* **63** Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, second calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 21 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Second calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes. **64** Greenland Redpoll / Groenlandse Barmsijs *Acanthis flammea rostrata*, Ilulissat, Greenland, 13 March 2017 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Note heavily streaked and dark chocolate-brown appearance.

mann's and winters mainly outside Greenland; Cramp & Perrins 1994) and Snow Bunting *Plectrophenax nivalis*. The only mammals I encountered in the mountains near Kangerlussuaq were Arctic Hare *Lepus arcticus* and Musk Ox *Ovibos moschatus*.

Morphology

Hornemann's Redpoll finishes its moult in September. Adult birds have a complete moult and juveniles moult partially (Cramp & Perrins 1994). Because of this moult, autumn birds are more buffish coloured on their head, breast and upperparts compared with birds in spring. As a result of wear and bleaching, this buffish colour fades away during spring. In most cases, the buff colour on face and cheeks still remains in spring, which is an important difference with Coues's Redpoll *A h exilipes*. Coues's in spring mostly shows a face without this buff wash (Stoddart 2018). Other differences between Hornemann's and Coues's are: Hornemann's is larger (even larger than Greenland Redpoll) with a 'top-heavy jizz', and is, eg, paler in general, with a limited amount of pink, more

65 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, adult male, Kangerlussuaq, Greenland, 24 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Male because of very small amount of pink on breast (albeit just visible). Note cinnamon wash on head.

66 Hornemann's Redpoll / Groenlandse Witstuitbarmsijs *Acanthis hornemanni hornemanni*, second calendar-year, Kangerlussuaq, Greenland, 23 March 2013 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*. Second calendar-year because tertials are slightly worn, resulting in narrower pale fringes.

extensive cinnamon on head and throat and more limited or even absent flank streaking (for more characters, see van den Berg et al 2007). An indication for a vagrant Hornemann's may be the timing: Hornemann's is usually expected to occur in 'early' autumn in western Europe and Coues's later in autumn or winter.

Hornemann's Redpoll proved to be somewhat variable in appearance. Some birds are paler, while other show some streaking on the flanks. This has partly to do with sex and age; adult males are paler and less streaked on the flanks than adult females and immature birds. However, during my observations I discovered that this also differs between individual birds of the same age and sex.

References

van den Berg, A B, Ebels, E B & Robb, M S 2007. Groenlandse Witstuitbarmsijs te Huisduinen in oktober 2013 en determinatie, taxonomie en voorkomen. Dutch Birding 29: 25-31.

Cramp, S & Perrins, C M (editors) 1994. The birds of the Western Palearctic 8. Oxford.

del Hoyo, J & Collar, N J 2016. HBW and BirdLife International illustrated checklist of the birds of the world 2: passerines. Barcelona.

van Rijswijk, C 2013. The redpolls of Kangerlussuaq, Greenland. Birding World 26: 471-480.

Slack, R 2009. Rare birds where and when. An analysis of status & distribution in Britain and Ireland. 1: sandgrouse to New World orioles. York.

Stoddart, A 2018. Plumages and calls of 'Hornemann's Redpolls'. Br Birds 111: 543-546.

Chris van Rijswijk, Hesseplaats 347, 3069 EA Rotterdam, Netherlands (cdvrijswijk@gmail.com)

WP reports

This review lists rare and interesting Western Palearctic birds reported mainly from **December 2019 to late January 2020**. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by a rarities committee. Observers are requested to submit their records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

SWANS TO GEESE The number of **Bewick's Swans** *Cygnus bewickii* wintering in north-western Europe increased from c 16 500 individuals in 1984 and 1987 to a peak of 29 780 in January 1995 but then declined to 18 057 in 2010 and up to 20 149 in January 2015. A high proportion of the winter population now remains in more easterly countries (notably Germany) than a couple of decades ago, whilst only a handful of individuals wintered in Ireland in the 2000s compared with c 1000 in 1984-90 (Wildfowl Special Issue 5: 73-102, 2019). An adult photographed at Kohora in Kaziranga national park, Assam, on 24 December was the first for India since 1947. In January 2015, 138 500 **Whooper Swans** *C cygnus* were counted in north-western Europe, a large increase compared with 59 000 in 1995; the largest rise from 21 740 in 1995 to 62 620 in 2015 occurred in Denmark (Wildfowl Special Issue 5: 103-122, 2019). In Iceland, the adult **Ross's Goose** *Anser rossii* turned up again at Mosfellsdalur on 29 November and stayed into December. In Baydaratskaya bay and at Lower Ob, Dvuobye, Russia, 10 071 **Lesser White-fronted Geese** *A erythropus* were counted in an aerial survey in September 2017; based on suitable habitat not surveyed, it was estimated that a total of 48 581 might be present here (Nature Conserv Res 4: 29-36, 2019). In late December, the Swedish Lappland flock wintering in the Netherlands flew c 110 km between their traditional sites at Strijen, Zuid-Holland, and Camperduin, Noord-Holland; there was a high count of 56 on 26 December (at Camperduin).

DUCKS The first **Lesser Whistling Duck** *Dendrocygna javanica* for Iran was shot at Chah-Nimeh, Zabol, Sistan and Baluchestan, on 5 October 2019; previous WP records were in Israel (from 15 November 1966 to mid-March 1968) and in Oman (four records of a total of 16 individuals). The first **Steller's Eider** *Polysticta stelleri* since 2000 for Britain stayed on Papa Westray, Orkney, Scotland, from 29 October to 23 December and reappeared on 24 January. The long-staying adult males **White-winged Scoter** *Melanitta deglandi* at Keflavík, Iceland, and Musselburgh, East Lothian, Scotland, remained into January. On 5 December, the adult male **Stejneger's Scoter** *M stejnegeri* in Poland was back for its third winter at Gdańsk-Stogi, Pomerania. A probable hybrid male **Velvet x Stejneger's Scoter** *M fusca x stejnegeri* was photographed at this site on 9 January (probably the same invidual was seen here in autumn 2018 as well); there are no other cases of hybridisation known for 'white-winged scoters' *M fusca/deglandi/stejnegeri* (cf Br Birds 99: 183-201, 2006). On 12-23 December, a male **Stejneger's** was seen at Skummeslövsstrand, Halland, Sweden. Adult males **Black Scoter** *M americana* in Northumberland, England, and at Lunan Bay, Scotland, remained into January. In Schleswig-Holstein, Germany, males were present at Geltinger Birk from 9 November to at least 13 January and at the Baltic coast near Kollberger Heide from 10 December to at least mid-January. In 2019, five pairs of **Smew** *Mergellus albellus* were nesting in southern Friesland, the Netherlands, where the species started breeding in 2010 (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). In the Azores, a **Hooded Merganser** *Lophodytes cucullatus* was seen on Terceira on 12-14 December. The breeding population of **Marbled Duck** *Marmaronetta angustirostris* in Spain was estimated at (only) 68-71 pairs in 2018. In Parque Natural El Hondo, Alicante, 25 were raised in captivity and released with gps transmitters; by December 2019, only three birds had survived and crossed the Mediterranean Sea to Algeria while the others were either found dead in Spain (four shot in game reserves inside El Hondo) or went missing (https://tinyurl.com/yx2pabn6). As many as 34 **Ring-necked Ducks** *Aythya collaris* were counted at Lagoa Azul, São Miguel, Azores, on 23 December. The first **Redhead** *A americana* for the Azores (and the sixth for the WP) from 1 September 2017 to 26 April 2018 on Terceira has recently been accepted. If accepted, a male **Falcated Duck** *Mareca falcata* in a flock of Mallards *Anas platyrhynchos* on Forggensee, Bayern, from 24 November to 12 December will be the first for Germany (all previous records were assigned to category E). In the Netherlands, an unringed male stayed at Voorst, Gelderland, on 26-29 December. Only recently, a male at Welney, Norfolk, England, in December 1986 and again from August to October 1987 has been accepted as the first for Britain (Br Birds 113: 44-53, 2020). If accepted, a **Knob-billed Duck** *Sarkidiornis melanotos* photographed at Salalah, Dhofar, on 7 October will be the second for Oman and the third for the WP; previous ones were a female in northern Mauritania on 7 December 1984 and a male in Oman from 21 August 1990 to 8 November 1998 (paired with a feral female Mallard and producing a single hybrid young in 1992). A pair of **Wood Duck** *Aix sponsa* was seen on Faial, Azores, on 13-14 December.

GROUSE TO DOVES The first **Common Quail** *Coturnix coturnix* in winter for Estonia was found at Jämaja, Saaremaa, on 1 January. In Norway, an extralimital male **Rock Ptarmigan** *Lagopus muta* occurred along Skagerrak at Botne, Arendal, Aust-Agder, on 4-5 January. The population of **Black Grouse** *Tetrao tetrix* in Biebrza Marshes, Poland, strongly declined from 185-220 males in 1997 to only 13-17 in 2017-18 (Ornis Pol 60: 169-180, 2019). In Kuwait, the returning **Lesser Flamingo** *Phoeniconaias minor* at Sulaibikhat bay from late October remained into January. On 10 January, a flock of 1119 was seen on

67 Steller's Eider / Stellers Eider *Polysticta stelleri*, first-winter male, Papa Westray, Orkney, Scotland, 25 November 2019 *(Sam Viles)*

68 Little Curlew / Kleine Regenwulp *Numenius minutus*, first-winter, Polder Burghorn, Schagen, Noord-Holland, Netherlands, 26 December 2019 *(Jaap Denee)*

69 Pygmy Cormorant / Dwergaalscholver *Microcarbo pygmaeus*, adult, Bruxelles, Belgium, 2 December 2019 *(Edwin Winkel)* **70** Dwarf Bittern / Afrikaanse Woudaap *Ixobrychus sturmii*, adult, Barranco de Rio Cabras, Fuerteventura, Canary Islands, 7 December 2019 *(George Gay)* **71** Cape Gull / Afrikaanse Kelpmeeuw *Larus dominicanus vetula*, adult, Agadir islet, Banc d'Arguin, Mauritania, 10 January 2020 *(Albert de Jong)*

72 Watercock / Waterhaan *Gallicrex cinerea*, Raysut, Oman, 23 October 2019 *(Petteri Lehikoinen)*
cf Dutch Birding 41: 426, 2019

73 White-breasted Waterhen / Witborstwaterhoen *Amaurornis phoenicurus*, Jahra pools reserve, Kuwait, 14 December 2019 *(Mike Pope/kuwaitbirding.blogspot.com)*

the Tinimorgowai islet, Banc d'Arguin, Mauritania. The one at Gediz Deltası, İzmir, Turkey, returned to winter on 16 January. Because sightings of the species increased markedly in France and Spain since 2006, and also because Lesser is often seen together with migratory Greater Flamingo *Phoenicopterus roseus*, the French rarities committee now accepts as wild birds all individuals of Lesser from 2006 onwards, provided that the absence of dubious rings or other obvious signs of captive origin have been ascertained (Ornithos 26: 292-297, 2019). In the Azores, the long-staying **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* on São Miguel remained until at least 29 December. In Iran, two **Yellow-eyed Pigeons** *Columba eversmanni* were photographed at Shahdad, Kerman, on 9 October. The western European population of the globally threatened **European Turtle Dove** *Streptopelia turtur* numbered 1.3-2.1 million pairs in 2013-14 while 1.1 million birds are annually shot as a legal game species in 10 European countries; Lormée et al (2019) showed that the levels of hunting are more than double the 'sustainable fraction' (https://tinyurl.com/wtkwto8). In Sweden, the **Oriental Turtle Dove** *S orientalis orientalis* at Kristinehamn, Värmland, from 3 November remained into January. The second **Rufous Turtle Dove** *S o meena* for Austria was seen at Pöstlingberg, Linz, on 5-15 December and, in Finland, one was found at Paavola, Vesilahti, on 6 January.

CUCKOOS TO RAILS The first **Chestnut-winged Cuckoo** *Clamator coromandus* for the WP was photographed at Ayn Hamran, Dhofar, Oman, on 6 December. The second record of **Jacobin Cuckoo** *C jacobinus* for Qatar concerned a male and a female on 29-30 November. A **Yellow-billed Cuckoo** *Coccyzus americanus* was found on Graciosa, Azores, on 3 November. Of four **Common Cuckoos** *Cuculus canorus* fitted with gps transmitters at Khurkh Bird Banding Center in northern Mongolia on 4-8 June 2019, one flew in four days from Gujarat, India, over the Arabian Sea and Socotra to Somalia, where it did not make a stop-over but flew on for another 1000 km to the south-west. The other three passed through Oman, Saudi Arabia and Yemen to wintering sites in Kenya, Mozambique and Tanzania (https://tinyurl.com/ubveebv). The first **African Crake** *Crex egregia* for Israel and the Middle East was saved from the claws of a cat and taken into care at Eilat on 2 January; it was cured, ringed and released on 18 January. In the Netherlands, 2019 produced four singing **Little Crakes** *Zapornia parva* in four provinces, and 33 **Baillon's Crakes** *Z pusilla* in all provinces except Zeeland (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). The first **White-breasted Waterhen** *Amaurornis phoenicurus* for Kuwait and the WP 'sensu BWP' stayed at Jahra pools reserve on 14-21 December. In the Azores, a juvenile **Allen's Gallinule** *Porphyrio alleni* was found exhausted on Pico on 5 January and, after recovery, was released here. The first **Purple Gallinule** *P martinica* for Corvo on 11 October 2017 was recently discovered on an old photograph. A **Lesser Moorhen** *Paragallinula angulata* photographed on Boa Vista on 24 July was the third for the Cape Verde Islands. The first for the Canary Islands was a first-winter which flew into a building and was taken into care on Lanzarote on 15 January. The first for Catalunya was an immature seen exhausted near Olot waste treatment plant, Girona, on 23 January; it was caught and hand-held for a while then released.

CRANES TO BUSTARDS The adult male **Siberian Crane** *Leucogeranus leucogeranus* ('Omid') remained at Fereydunkenar, Mazandaran, Iran, during December-January. Because of the dry summer in the Netherlands in 2019, 35 breeding pairs of **Common Crane** *Grus grus* produced only six fledglings, mostly in the northern Drenthe and Friesland provinces (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). Also in the Netherlands, a **Little Bustard** *Tetrax tetrax* was present at Kolhorn, Noord-Holland, on 24-25 December, and a female **Great Bustard** *Otis tarda* with a ring from a German project (it was bred in captivity from an egg collected in the wild) stayed at Oostvoorne, Zuid-Holland, from 29 December to late January. In January-February 2018, 370 **Houbara Bustards** *Chlamydotis undulata fuertaventurae* (161 males and 209 females) were counted on Lanzarote, Canary Islands, and the total population for the island was estimated at 440-452 individuals (Ardeola 67: 69-83, 2020).

LOONS TO PELICANS In Ireland, the **Pacific Loon** *Gavia pacifica* at Youghal, Cork, on 24 December was probably the same individual as the one at Crookhaven in November. In England, the adult along the Cornwall coast was seen from 15 January onwards. A **Common Loon** *G immer* on Fuerteventura on 22 January was the sixth for the Canary Islands. A **Yellow-billed Loon** *G adamsii* at Njardvik, Sudurnes, from 24 January was the third for Iceland. The first **Northern Giant Petrel** *Macronectes halli* for North America and the Northern Hemisphere was photographed from the 'Pacific Hustler' off the coast of Washington, USA, on 8 December; other Northern Hemisphere records of giant petrels concerned a Southern Giant Petrel *M giganteus* seen from a ferry in the Adriatic Sea between Greece and Ancona, Italy, on 2 September 1991 while unidentified giant petrels were seen at Midway Atoll, Hawaii, in 1959, 1961 and 1962; off Ouessant, Finistère, France, on 2 November 1967; and at Whitburn, Durham, and then north of Howick, Northumberland, England, on 2 July 2019. A specimen of the first **Audubon's Shearwater** *Puffinus lherminieri* for the WP, caught by a Danish fisherman in Skagerrak on 18 September 1912, was found by Robert Flood et al in the Natural History Museum of Denmark in Copenhagen; the bird had been labelled as Barolo Shearwater *P baroli* and its identification as Aububon's was confirmed by measurements and DNA analysis (a paper about this discovery will be published in Dutch Birding). In France, the three **Great White Pelicans** *Pelecanus onocrotalus* at Camargue, Bouches-du-Rhône, from 14 September remained into January. Out of 10 **Dalmatian Pelicans** *P crispus* in France, seven of which were in the last 10 years, two have been accepted as wild by the French rarities committee; the first was an adult on 2-4 May 2010 in Saint-Baraing and lac du Bourget also seen in Hungary, Austria, Germany and Switzerland (still in category D in Germany and Switzerland), and the second an

74 Black Heron / Zwarte Reiger *Egretta ardesiaca*, Wadi Baqlat, Dhofar, Oman, 5 December 2019 *(Petteri Lehikoinen)* **75** African Crake / Afrikaanse Kwartelkoning *Crex egregia*, Eilat, Israel, 2 January 2020 *(Noam Weiss)* **76** Falcated Duck / Bronskopeend *Mareca falcata*, male, with Mallard / Wilde Eend *Anas platyrhynchos*, female, Forggensee, Bayern, Germany, 10 December 2019 *(Martin Gottschling)* **77** Presumed hybrid Velvet x Stejneger's Scoter / vermoedelijke hybride Grote x Aziatische Grote Zee-eend *Melanitta fusca x stejnegeri*, male, Gdańsk-Stogi, Pomerania, Poland, 9 January 2020 *(Peter Stronach)*

adult on 1 May 2016 in Aspach-le-Bas also seen in Poland, Germany and England (Ornithos 26: 298-307, 2019).

HERONS TO CORMORANTS In the Netherlands, the number of **Little Bitterns** *Ixobrychus minutus* increased in 2019 to 20 pairs in six provinces (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). The long-staying **Dwarf Bittern** *I sturmii* at Barranco de Rio Cabras, Fuerteventura, Canary Islands, from December 2017 remained until at least 30 December. In 2017, a record eight to 12 pairs of **Western Great Egret** *Ardea alba* and 1443-1523 pairs of **Little Egret** *Egretta garzetta* nested in Britain (Br Birds 112: 706-758, 2019). The second **Black Heron** *E ardesiaca* for Oman was photographed at Wadi Baqlat, Dhofar, on 5 December (the first was in September-October 1994). **Brown Boobies** *Sula leucogaster* were reported off Canyamel, Mallorca, Balearic Islands, on 27 November and off Voltri, Genova, Italy, on 7-20 December. The long-staying **Pygmy Cormorant** *Microcarbo pygmaeus* at Auderghem, Bruxelles, Belgium, from January 2018 remained through late January. In Germany, individuals wintered in Bayern and Sachsen. A first-winter **Double-crested Cormorant** *Phalacrocorax auritus* was photographed on Flores, Azores, on 11 December.

WADERS In 2019, there were 20 pairs of **Black-winged Stilt** *Himantopus himantopus* in seven provinces of the Netherlands; the species has been an annual breeder in this country since 2004 (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). The breeding population in Hungary strongly increased from 20-25 pairs in the 1980s to 550-680 in 2015-17 (Ornis Hung 27 (2): 1-19, 2019). The third **Eurasian Golden Plover** *Pluvialis apricaria* for the Cape Verde Islands was found on Sal on 28 November. The second **Pacific Golden Plover** *P fulva* for Azerbaijan was

78 Brown Shrike / Bruine Klauwier *Lanius cristatus*, adult, Osoppo, Udine, Italy, 23 December 2019 *(Marta Trombetta)* **79** Brown Shrike / Bruine Klauwier *Lanius cristatus*, first-winter, Vilasenín reservoir, Cerceda, A Coruña, Spain, 2 December 2019 *(Fernando Pereiras de la Cal)* **80** Spanish Sparrow / Spaanse Mus *Passer hispaniolensis*, male, Näfels, Glarus, Switzerland, 14 December 2019 *(Rolf Noser)* **81** Siberian Northern Shrike / Siberische Noordelijke Klapekster *Lanius borealis sibiricus*, first-winter, Ventes Ragas, Lithuania, 3 December 2019 *(Vytautas Eigirdas)*

photographed at Ağgöl Milli Parkı on 15 January. In 2011-19, Aarvak et al (2019) equipped 44 **Eurasian Dotterels** *Charadrius morinellus* from Finland and Norway with geolocators, of which only one was recaptured; it spent more time (45%) in wintering areas in Libya (at Nafusa mountains and Sirte) than in its Finnish breeding area (26%) (https://tinyurl.com/qw5axhk). The **Killdeer** *C vociferus* on Faial, Azores, from 11 January onwards was probably the same individual as the one seen here on 15 November. The first **Grey-headed Lapwing** *Vanellus cinereus* for Iran was photographed at Ahvan park, Kish island, Hormozgan, on 4 January (sixth WP record, after the ones in Oman in January 2012, in Turkey in March 2018 and one or more in Norway, Sweden and the Netherlands in May-June 2019). A well-twitched **Little Curlew** *Numenius minutus* at Kolhorn, Noord-Holland, from 23 December to 18 January was the first for the Netherlands and the ninth for the WP (and one of perhaps less than a handful ever in winter in the Northern Hemisphere). In the Cape Verde Islands, a **Hudsonian Whimbrel** *N hudsonicus* was seen on Sal in December-January. A survey of **Spoon-billed Sandpipers** *Calidris pygmaea* in its most important wintering area at the Upper Gulf of Mottama, Myanmar, in 2009-16 showed a strong decline from 244 to 112 individuals in 2009-16, probably due to shorebird hunting during migration and loss of intertidal habitat (Oryx 54: 23-29, 2020). The first **Pectoral Sandpiper** *C melanotos* for Uganda was photographed at Victoria lake, Entebbe, on 6 December. The ninth **Spotted Sandpiper** *Actitis macularius* for Norway stayed at Ørekroken, Kirkøy, Østfold, on 3-12 January. The third **Jack Snipe** *Lymnocryptes minimus* for the Cape Verde Islands was found at Santa Maria, Sal, on 17 December. Up to three **Wilson's Snipes** *Gallinago delicata* were reported on Terceira in November-December. In 2007-18, the breeding population of **Great Snipe** *G media* in Poland decreased by c 54% and the current estimate is 250-450 males (Biul Monit Przyr 20: 28,

2019). On 29 November, the first **Common Buttonquail** *Turnix sylvaticus* for Algeria since 1994 was shot near Khenchela in the north-east of the country.

AUKS TO GULLS A **Thick-billed Murre** *Uria lomvia* was photographed at Hvide Sande, Ringkøbing, Denmark, on 10 December. A **Tufted Puffin** *Fratercula cirrhata* shot in the Faeroes on 26 January was the fourth for the WP. In England, an **Ivory Gull** *Pagophila eburnea* flew past Inner Farne, Northumberland, on 4 December and an adult **Ross's Gull** *Rhodostethia rosea* was reported at Portscatho, Cornwall, on 1 January. During a gull census in France in the winter of 2017/18, 29 225 **Mediterranean Gulls** *Larus melanocephalus* and 1059 **Caspian Gulls** *L cachinnans* were counted (Ornithos 27: 1-16, 2020). In Czechia, first-winter **Pallas's Gulls** *L ichthyaetus* were seen near Sopřeč, East Bohemia, on 6-14 November and near Pohořelice, South Moravia, on 29-30 December. The second for Slovakia was found at Jakubov fishponds on 24 December. Two returning adult **Ring-billed Gulls** *L delawarensis* were reported in Poland: on Wulpińskie lake near Olsztyn on 20 December (ringed at Szczecin-Klucz in 2005) and at Siedliska near Ełk on 3 January. On 23 December, an adult returned for its eighth winter to Hitdorf, Nordrhein-Westfalen, Germany. An adult **Cape Gull** *L dominicanus vetula* was photographed at Anza beach, Agadir, Morocco, on 8 January. In north-western Mauritania, a total of 12 were counted at Banc d'Arguin in January (the same number as during a census in 2017). In the Netherlands, 18 pure pairs and three mixed pairs of **Caspian Gull** were nesting in 2019, of which 12 pure pairs were near Lelystad, Flevoland; the first (mixed) breeding record had been in Utrecht province in 2012 (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019).

TERNS The first **Bridled Tern** *Onychoprion anaethetus* for mainland Portugal was found moribund on a sidewalk along the Tagus river at Alcântara, Lisbon, on 22 December. The adult **Forster's Tern** *Sterna forsteri* was seen in Galway, Ireland, during December and one was photographed at Bourcefranc-le-Chapus, Charente-Maritime, France, on 3 January. In January 2018, 1022 **Sandwich Terns** *S sandvicensis* were counted in France (Ornithos 27: 1-16, 2020). The **American Royal Tern** *S maxima* ringed in North Carolina, USA, first seen on Guernsey, Channel Islands, on 5 July 2017 and reported irregularly thereafter on the northern coasts of France, southern coasts of England and in Wales, again stayed on Guernsey from 15 December onwards.

RAPTORS An adult **Black-winged Kite** *Elanus caeruleus* remained at Bröckel, Niedersachsen, Germany, from 17 November to 10 December. In northern Italy, one was seen at Mottalciata, Biella, on 10 December. In January, two breeding attempts of **Rüppell's Vulture** *Gyps rueppelli* occurred in Spain: in Cádiz, a mixed pair of a male Griffon Vulture *G fulvus* and an adult female Rüppell's was copulating and videoed and, in Málaga, an adult Rüppell's resident here since 2017 was photographed carrying nesting material to a cliff where Griffon were already incubating (https://tinyurl.com/t7o657x). Mischenko & Melnikov (2019) estimated the current breeding population of **Lesser Spotted Eagle** *Clanga pomarina* in Russia at 1000-1300 pairs, including 200-300 in the northern Caucasus (Acta Zool Bulg, Suppl 14: 71-75, 2019). Iankov et al (2019) showed that up to 52 000 individuals cross Bulgaria during autumn migration (c 85% of the species' world population), with up to 10 000 birds in an hour around Burgas (Acta Zool Bulg, Suppl 14: 91-103, 2019). In the Netherlands, at least 10 pairs of **Hen** *Circus cyaneus*, 52 pairs of **Montagu's** *C pygargus* (producing 142 fledglings) and one pair of **Pallid Harrier** *C macrourus* (with six fledglings) nested in 2019, mostly in the northernmost Groningen province (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). A juvenile Pallid photographed at Belalanda near Tuléar on 1 January was the first for Madagascar. In the Azores, a first-winter **Northern Harrier** *C hudsonius* was reported on Flores on 3 December. In 2019, 13 pairs of **White-tailed Eagle** *Haliaeetus albicilla* produced 14 fledglings in the Netherlands, of which four were fitted with a gps transmitter. In the east of the Netherlands, a total of 28 young **Red Kites** *Milvus milvus* from 11 nests fledged in 2019, 10 of which were equipped with a gps transmitter (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). The sixth for the Canary Islands stayed on Fuerteventura from 6 December onwards. Bordjan (2018) estimated the breeding population of **Black Kite** *M migrans* in Slovenia at 10-21 pairs in 2011-18 (Acrocephalus 39: 71-83, 2018).

OWLS At least nine **Northern Hawk-Owls** *Surnia ulula* were reported in Denmark between early October and late December. A female **Short-eared Owl** *Asio flammeus* fitted with a gps transmitter at its nesting site on Arran, Scotland, in June 2019 remained in Scotland until late October before leaving for Devon, England, until early November, after which she travelled 495 km into France in just six hours, crossed the Pyrenees and the Strait of Gibraltar, and reached Oualidia, Morocco, in December. In Iran, an **Omani Owl** *Strix butleri* was photographed during daytime on a tree at Gharbeh village, Jam, Bushehr, on 5 November. In Scotland, **Snowy Owls** *Bubo scandiacus* remained on Orkney and in Shetland into December. In Cork, Ireland, an adult male was first seen on Leahill Bog on 14 January and then flying over the road northwest of Dunmanway on 19 January. In 2019, 28 nests of **Eurasian Eagle-Owl** *B bubo* were found in five eastern provinces of the Netherlands, with 11 additional territories where no nest was found (Sovon-Nieuws 32 (4): 4-6, 2019). A **Pharaoh Eagle-Owl** *B ascalaphus* was photographed at Melilla (Spanish enclave on the Mediterranean coast of Morocco) on 4 December.

ROLLERS TO FALCONS The second **Abyssinian Roller** *Coracias abyssinicus* for the Canary Islands stayed at Las Palmas, Gran Canaria, from 14 January onwards. Recently, the British Ornithologists' Union Records Committee (BOURC) has added **Taiga Merlin** *Falco columbarius columbarius* to the British list on the basis of a bird photographed at Burnside, Caithness, Highland, Scotland, on 3-18 February 2018 (cf Dutch Birding 40: 122, plate 163, 2018). The number of breeding **Lanner Falcons**

82 Turkish Fish Owl / Turkse Visuil *Bubo semenowi*, Dez Dam reservoir, Khuzestan, Iran, 9 November 2019 *(Houman Doroudi)* cf Dutch Birding 41: 428, 2019

83 Wallcreeper / Rotskruiper *Tichodroma muraria*, Dinant, Namur, Belgium, 31 December 2019 *(Edwin Winkel)*

84 Purple Sunbird / Purperhoningzuiger *Cinnyris asiaticus*, first-winter male, Abu Hassania, Kuwait, 19 December 2019 *(Klaus Drissner)*

85 Hermit Thrush / Heremietlijster *Catharus guttatus*, first-winter, St Mary's, Scilly, Cornwall, England, 7 December 2019 *(Ashley Fisher)*

86 Lesser Short-toed Lark / Kleine Kortteenleeuwerik *Alaudala rufescens*, Ţepeş Vodă, Brăila, Romania, 14 December 2019 *(József Szabó)*

87 Chestnut-winged Cuckoo / Coromandelkoekoek *Clamator coromandus*, Ayn Hamran, Dhofar, Oman, 6 December 2019 *(Petteri Lehikoinen)*

F biarmicus in Toscana, Italy, decreased from 11 pairs to three during the last eight years, mainly because many young were stolen from the nest for the falconry trade (https://tinyurl.com/vmbxjut). Between 1 June and 15 September 2019, 150 **Gyrfalcons** *F rusticolus*, as well as hybrids, have been released into the Scottish countryside, eg, in Moray in a process known as 'wild hacking'; in previous summers, 100s were released as well. Fitted with gps devices and radio transmitters, these birds will be recaptured to be sold to Middle Eastern falconers.

VIREOS TO CROWS In the Azores, a **Red-eyed Vireo** *Vireo olivaceus* was found on Terceira as late as 30 November. The second **Brown Shrike** *Lanius cristatus* for Spain stayed at Vilasenín reservoir, Cerceda, A Coruña, from 10 November to at least 25 January. The second for Italy stayed at Osoppo, Udine, from 23 December to 7 January. If accepted, one photographed at Jahra pool reserve on 2 January will be the first for Kuwait. A first-winter seen in a garden at Rathduff, Cork, on 7-8 January was the second for Ireland. DNA analysis confirmed the identification of the first **Siberian Northern Shrike** *L borealis sibiricus* for Lithuania ringed at Ventes Ragas on 3 December. The first **Desert Grey Shrike** *L elegans* for mainland Spain stayed at Las Cabezas de San Juan, Sevilla, from 9 December to 16 January. The second **Indian Paradise Flycatcher** *Terpsiphone paradisi* for the United Arab Emirates and the WP was present at Mushrif Palace Gardens, Abu Dhabi, from 30 December to at least 18 January (the first was on Dalma island on 27 October 2011). The **Pied Crow** *Corvus albus* that turned up in the Netherlands on 22 May 2019 after a stay of almost a year in Wales and England, remained at Leeuwarden, Friesland, all autumn and into late January. In the extreme south of Germany, another one (perhaps originating from Italy) stayed at Olbernhau, Sachsen, from 13 October until at least 4 January. The long-stayer at Las Palmas de Gran Canaria, Canary Islands, was again reported on 14 January. In Morocco, one was photographed far inlang at Mhamid, south of Zagora, on 18 January; it was probably the same bird first seen here on 1 November 2015.

TITS TO SWALLOWS In Finland, **Azure Tits** *Cyanistes cyanus* were found at Talluskylä, Tervo, in late November and at Saarenranta, Vaala, on 16-30 December (ringed on 23 December). The BOURC added **American Horned Lark** *Eremophila alpestris* to the British list based on a bird photographed on South Uist, Outer Hebrides, Scotland, on 9-14 October 2014. The third **Calandra Lark** *Melanocorypha calandra* for Estonia was reported at Riguldi, Läänemaa, on 1 December. A **Lesser Short-toed Lark** *Alaudala rufescens* at Ţepeş Vodă, Brăila, on 14 December was the fourth for Romania. The second **Pale Martin** *Riparia diluta* for Kuwait and the WP 'sensu BWP' was discovered at Jahra pool reserve on 20 December. If accepted, **Asian Red-rumped Swallows** *Cecropis daurica daurica/japonica* photographed at Maayan Tzvi on 21 December and at Nekarot reservoir, Arava valley, on 6 January will be the first and second for Israel. Two **Streak-throated Swallows** *Petrochelidon fluvicola* at Bandar Abbas, Hormozgan, on 1 December were the first for Iran.

BULBULS TO REED WARBLERS One to four **White-eared Bulbuls** *Pycnonotus leucotis* stayed at Silopi, Şırnak, Turkey, between 24 November and 8 December. An exhausted **Pallas's Leaf Warbler** *Phylloscopus proregulus* found on 13 January was the first for Albania. If accepted, a **Hume's Leaf Warbler** *P humei* at Livera on 26 November will be the first for Cyprus. The second for Latvia turned up at Liepaja on 21 December. A **Siberian Chiffchaff** *P tristis* photographed at Dayet Dar Bouazza on 8 December was the third for Morocco. The first **Siberian Lesser Whitethroat** *Sylvia althaea blythi* for Belgium trapped at Flobecq, Hainaut, on 5-8 November was confirmed by DNA analysis. More than 10 **Moltoni's Warblers** *S subalpina* at El Borma, Ouargla, between 7 and 14 April 2019 concerned the first records for Algeria (Alauda 87: 346-347, 2019). Recently, the Norwegian rarities committee reviewed 107 'subalpine warbler' records in Norway which resulted in four records of **Western Subalpine Warbler** *S inornata*, 34 of **Eastern Subalpine Warbler** *S cantillans*, five of **Western/Eastern** and 64 of **Western/Eastern/Moltoni's** (Vår Fuglefauna 42: 140-147, 2019). A **Blyth's Reed Warbler** *Acrocephalus dumetorum* at Ayn Hamran on 6 and 10 December was the sixth for Oman. One on Texel, Noord-Holland, from 9 November to 15 December was the latest ever for the Netherlands and the first in December.

WALLCREEPERS TO THRUSHES In Belgium, an adult male **Wallcreeper** *Tichodroma muraria* at Dinant, Namur, from 14 December to 4 January was found at the same spot and by the same birder as the well-twitched bird in the winter of 2014/15. At Abu Hassania, Kuwait, a first-winter male **Purple Sunbird** *Cinnyris asiaticus* was present from 6 December to at least mid-January; on 17 December, it was seen together with a female. At the end of January, up to four individuals were present at two different sites in Kuwait city. The first-winter **Hermit Thrush** *Catharus guttatus* on St Mary's, Scilly, England, from 18 November remained until 7 December. The first **Naumann's Thrush** *Turdus naumanni* for the Philippines was photographed at Basco airfield, Batanes, on 4-5 December. **Dusky Thrushes** *T eunomus* were found at North Ferriby, East Yorkshire, England, on 23 November; at De Liereman, Turnhout, Antwerpen, Belgium, from 1 to at least 26 January (seventh record); and at Vikten, Flakstadøya, Nordland, Norway, on 10-12 January (ninth record). The sixth for Oman was seen at Mudday, Dhofar, on 7 December. A large flock of more than 30 (!) **Black-throated Thrushes** *T atrogularis* photographed at Gevaş, Van, on 23 November concerned the sixth record for Turkey (a flock of 13 was found in Hakkari on 14 November; cf Dutch Birding 41: 438, 2019). In Israel, a first-winter male was seen at Mount Herzl, Jerusalem, on 11 December and an adult male at Begin park near Tsur Hadassa on 14 January. In northern Europe, one was wintering in England, five in Finland, one in Norway and two in Sweden.

FLYCATCHERS The second or third **Black Scrub Robin** *Cercotrichas podobe* for Algeria was photographed at Tamanrasset on 3 May 2019. The first **Siberian Ruby-throat** *Calliope calliope* for Belgium was a male killed by a cat in a garden at Haillot, Namur, on 4 December. The first **Eastern Black Redstart** *Phoenicurus ochruros phoenicuroides* for Estonia was a first-winter male photographed at Purekkari, Harjumaa, on 23 November. The seventh for Norway was a first-year male reported at Kvassheim, Rogaland, on 23 November. A female **Moussier's Redstart** *P moussieri* wintered at Ta' Cenc, Gozo, Malta, from 29 November into January. DNA analysis confirmed the identification of four **Stejneger's Stonechats** *Saxicola stejnegeri* in Britain in autumn 2019: at Westing, Unst, Shetland, on 8-14 October; at Sandwick and Leebitten, Mainland, Shetland, on 17-28 October; at Whitburn, Durham, on 22-24 October; and at Easington, East Yorkshire, from 29 October to 13 November. In the Netherlands, the one on Vlieland, Friesland, on 16-17 October 2017 was recently accepted (second record, both confirmed by DNA; one trapped in October 2016 on Vlieland is still under consideration). A male **Desert Wheatear** *Oenanthe deserti* at Biała Podlaska, Lubelskie, on 19 December was the fourth (and first inland) for Poland. In Israel, up to four **Basalt Wheatears** *O lugens warriae* and one **Kurdish Wheatear** *O xanthoprymna* were present in Ovda valley during December-January.

ACCENTORS TO PIPITS The second **Black-throated Accentor** *Prunella atrogularis* for Italy was seen at Oasi Entella, Chiavari, from 30 November to 3 December. If accepted, a male **Spanish Sparrow** *Passer hispaniolensis* photographed in a flock of Eurasian Tree Sparrows *P montanus* at Näfels, Glarus, on 14 December will be the first for Switzerland. Two **Rock Sparrows** *Petronia petronia* on 27 October concerned the first record for Gibraltar. The autumn influx of first-winter **Eastern Yellow Wagtails** *Motacilla tschutschensis* (sensu lato) in Europe (cf Dutch Birding 41: 438, 2019) continued in winter with, eg, the first for the Canary Islands at Morro Jable, Fuerteventura, from 26 November to at least 13 January; the first for Malta at Salina from 21 December onwards; and the second for Ireland at South Slob, Wexford, on 1-4 January. Other ones were reported in England (two), France (Lac du Der, Haute-Marne, on 25 December), Norway, Portugal (two at Vila Franca de Xira on 24 December) and Sweden. If accepted, a first-winter photographed at Jahra pool reserve on 4 January will be the first for Kuwait. A first-winter female **Masked Wagtail** *M personata* at Getterön, Halland, on 24-25 November and then further south along the coast from 23 December to at least late January was the second for Sweden. In France, 37 **Richard's Pipits** *Anthus richardi* were reported in December. The identification of the first **Paddyfield Pipit** *A rufulus* for the WP 'sensu BWP' at Sennen, Cornwall, from 23 October to 14 November has been confirmed by DNA analysis. In the Azores, an **American Buff-bellied Pipit** *A rubescens rubescens* was seen on Pico on 29 November and maybe the same bird was here on 23-29 December. The second for Spain was photographed at Praia da Langosteira, Fisterra, A Coruña, from 30 December to at least 26 January. In England, one stayed at Sennen, Cornwall, from November onwards.

88 Dusky Thrush / Bruine LIjster *Turdus eunomus*, Turnhout, Antwerpen, Belgium, 31 January 2020 *(Kris De Rouck)*

89 Eastern Yellow Wagtail / Oostelijke Gele Kwikstaart *Motacilla tschutschensis*, first-winter, Salina, Malta, 25 December 2019 *(Raymond Galea)*

90 Masked Wagtail / Maskerkwikstaart *Motacilla personata*, first-winter female, Getterön, Halland, Sweden, 24 November 2019 *(Mikael Nord)*

91 Pied Crow / Schildraaf *Corvus albus*, adult, Olbernhau, Sachsen, Germany, 14 December 2019 *(Martin Gottschling)*

92 Streak-throated Swallow / Indische Klifzwaluw *Petrochelidon fluvicola*, Bandar Abbas, Hormozgan, Iran, 1 December 2019 *(Cédric Mroczko)* **93** Pale Martin / Bleke Oeverzwaluw *Riparia diluta*, Jahra pool reserve, Kuwait, 20 December 2019 *(Klaus Drissner)* **94** Indian Paradise Flycatcher / Indiase Paradijsmonarch *Terpsiphone paradisi*, Mushrif Palace Gardens, Abu Dhabi, United Arab Emirates, 1 January 2020 *(Simon Lloyd)* **95** American Buff-bellied Pipit / Amerikaanse Waterpieper *Anthus rubescens rubescens*, Praia da Langosteira, Fisterra, A Coruña, Spain, 30 December 2019 *(Pablo Pita)* **96** Black-throated Accentor / Zwartkeelheggenmus *Prunella atrogularis*, Oasi Entella, Chiavari, Italy, 30 November 2019 *(Tony Solinas)* **97** Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf *Phylloscopus tristis*, Dayet Dar Bouazza, Morocco, 8 December 2019 *(Benoît Maire)*

FINCHES TO BUNTINGS The first **Hawfinch** *Coccothraustes coccothraustes* for the Philippines was found at Plaza, Basco, Batanes, on 27 November. Unless they turn out to be escapes from captivity, which seems quite likely, a flock of **White-rumped Seedeaters** *Crithagra leucopygia* including an adult feeding a young at Tamanrasset, southern Algeria, on 25 December concerned the first record for the WP (https://tinyurl.com/rkddo85). The first **Snow Bunting** *Plectrophenax nivalis* for Gibraltar was seen on 26 October. A territorial pair of **Golden-crowned Sparrow** *Zonotrichia atricapilla* at Yttegran, Chukotka, Russia, in summer 2019 was the first possible breeding in the Palearctic; until the end of 2016, there were nine records in the Far East of Russia, of which six on Chukotka (cf Dutch Birding 38: 201-214, 2016). A presumed hybrid **White-throated Sparrow x Dark-eyed Junco** *Z albicollis x Junco hyemalis* was photographed at St John's, Newfoundland, Canada, in November. The second **Cirl Bunting** *Emberiza cirlus* for Denmark at Nørre Tornby in July 2019 was re-found here on 6 November and stayed until 2 December. Many **House Buntings** *E sahari*, including nesting ones, at the citadel of Algiers on 23 March 2017 concerned the first records on the Mediterranean coast of Algeria (Alauda 87: 258-259, 2019). A **Common Reed Bunting** *E schoeniclus* photographed at Filim, Barr al Hickman, on 27 November was the second for Oman. In the Canary Islands, a **Little Bunting** *E pusilla* turned up at Costa Calma, Fuerteventura, on 30 November.

REVISION OF RARE BIRDS IN CZECHIA A revision of rare birds in Czechia since 1800 resulted in the removal of many species of the country's list: **Pink-footed Goose** *A brachyrhynchus*, **Steller's Eider**, **Surf Scoter** *M perspicillata*, **African Swamphen** *P madagascariensis*, **European Shag** *P aristotelis*, **American Golden Plover** *P dominica*, **Slender-billed Curlew** *N tenuirostris*, **Eleonora's Falcon** *F eleonorae*, **Siberian Jay** *Perisoreus infaustus*, **Black Lark** *M yeltoniensis*, **Iberian Chiffchaff** *P ibericus*, **Eyebrowed Thrush** *T obscurus*, **Naumann's Thrush**, **American Robin** *T migratorius*, **Black-headed Bunting** *E melanocephala*, **Pallas's Reed Bunting** *E pallasi* and **Yellow-breasted Bunting** *E aureola*. Other species were moved into category D ('unknown origin'): **Bufflehead** *Bucephala albeola*, **Barrow's Goldeneye** *B islandica*, **Hooded Merganser**, **Harlequin Duck** *Histrionicus histrionicus*, **Canvasback** *A valisineria*, **Western Swamphen** *P porphyrio*, **Spur-winged Lapwing** *V spinosus*, **Little Auk** *Alle alle*, **Bearded Vulture** *Gypaetus barbatus*, **Lanner Falcon**, **Gyrfalcon**, **Spanish Sparrow** and **Red-headed Bunting** *E bruniceps* (Sylvia 55: 2-74, 2019).

RARE BIRDS IN ISRAEL In its new report, the Israeli rarities committee added five new species to its country's list: **Barnacle Goose** *Branta leucopsis* (25 November 2018 to 8 February 2019), **Buff-breasted Sandpiper** *C subruficollis* (24-26 October 2018), **Atlantic Puffin** *F arctica* (found dead; 15 September 2018), **Asian House Martin** *Delichon dasypus* (16-27 December 2016; a paper about this record will be published in Dutch Birding) and **Arctic Warbler** *P borealis* (ringed and confirmed by DNA analysis; 23 September 2018). On the other hand, **Red-billed Teal** *A erythrorhyncha* (from January 2015 to April 2016) and **Arabian Golden Sparrow** *P euchlorus* (from 4 August to 29 November 2016) have been placed in category D/E ('captive origin couldn't be ruled out'). Moreover, **Saunders's Tern** *Sternula saundersi* has been removed from the Israeli list, because a review of all historical records revealed that not one had been adequately documented (https://tinyurl.com/yenx7vgz).

NEW BIRD TAXA IN WALLACEA An amazing 10 new bird taxa (five species and five subspecies) have been described for three small Indonesian islands (Taliabu, Peleng and the Togian islands) near Sulawesi over a single six-week expedition from November 2013 to January 2014. The new species included: **Peleng Fantail** *Rhipidura habibiei*, **Taliabu Grasshopper Warbler** *Locustella portenta*, **Taliabu Myzomela** *Myzomela wahe*, **Taliabu Leaf Warbler** *P emilsalimi* and **Peleng Leaf Warbler** *P suaramerdu* (Science 367: 167-170, 2020).

SOUTH ASIA CHECKLIST After the second edition of 'The Ripley Guide' (Rasmussen & Anderton 2012), 55 new species have been added to the avifauna of South Asia, which now has a total of 1412 (Indian Birds 15: 112-116, 2019).

For a number of reports Birdwatch, British Birds, Global Rare Bird Alert Facebook, Go-South Bulletin, Sovon-nieuws, www.birdguides.com, www.clanga.com, www.dutchavifauna.nl, www.hbw.com, www.magornitho.org, www.rarebirdalert.co.uk, www.rarebirdspain.net, www.tarsiger.com and www.waarneming.nl were consulted. We wish to thank Mohamed Amezian, Khaled Ayyach, Patrick Bergier, Luigi Boccaccio, Aimene Boulaouad, Paul Bradbeer, Mika Bruun, José Luis Copete, Magnus Corell, Andrea Corso, Houman Doroudi, Klaus Drissner, Philippe Dubois, Nils van Duivendijk, Enno Ebels, Pim Edelaar, Vytautas Eigirdas, Javier Elorriaga, Ashley Fisher, Bob Flood, Raymond Galea, Eduardo Garcia del Rey, Ernest Garcia, George Gay, Martin Gottschling, Ricard Gutiérrez, Radosław Gwóźdź, Karim Haddad, Ian Harrison, Mourad Harzallah, Josh Jones, Albert de Jong, Zbigniew Kajzer, Abolghasem Khaleghizadeh, Leander Khil, Henrik Knudsen, Bence Kókay, Yann Kolbeinsson, Richard Kvetko, Petteri Lehikoinen, Simon Lloyd, André van Loon, Benoît Maire, Lionel Maumary, Gerbrand Michielsen, Mohamed Missoum, Geir Mobakken, David Monticelli, Cédric Mroczko, Mikael Nord, Rolf Noser, Gerard Ouweneel, Fernando Pereiras de la Cal, Yoav Perlman, Pablo Pita, René Pop, Mike Pope, Nikos Probonas, Pedro Ramalho, Colin Richardson, Magnus Robb, Michael Sammut, Jiri Sirek, Roy Slaterus, Tony Solinas, Walid Soukkou, Rasmus Strack, Peter Stronach, Edd Stubbs, József Szabó, Ehsan Talebi, Hugo Touzé, Marta Trombetta, Philippe Verbelen, Andre Vieira, Sam Viles, Rinse van der Vliet, Roland van der Vliet, Peter de Vries, Noam Weiss, Edwin Winkel and Emin Yoğurtcuoğlu for their help in compiling this review.

Łukasz Ławicki, West-Pomeranian Nature Society, Pionierów 1/1, 74-100 Gryfino, Poland (izuza@interia.pl)
Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands (arnoud.b.vandenberg@gmail.com)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland beslaat voornamelijk de periode **november-december 2019**. De vermelde gevallen zijn deels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig.

GANZEN EN EENDEN Ondanks het uitblijven van winterweer kwamen er meer **Witbuikrotganzen** *Branta hrota* dan normaal in deze periode. Zo verbleef er op 31 december een mooie groep van maximaal 60 op en rond de strekdammen bij Breskens en Nieuwesluis, Zeeland. Daarnaast liepen er maximaal 13 op 29 december op Wieringen, Noord-Holland, en negen op 31 december in de polders bij Camperduin, Noord-Holland. De enige ongeringde **Ross' Gans** *Anser rossii* van deze periode hing vanaf 23 december rond in een groep Grauwe Ganzen *A anser* bij Delfgauw, Zuid-Holland. Mogelijk dezelfde werd ook gezien op 11 december bij Bergambacht, Zuid-Holland. Maximaal 51 **Dwergganzen** *A erythropus* verbleven tot 23 december in het Oudeland van Strijen, Zuid-Holland. Vanaf 26 december werden er maximaal 56 gezien in de polders tussen Camperduin en Petten, Noord-Holland. Leuk was het groepje van zes van 29 tot 31 december bij Wijnjewoude, Friesland. Hiernaast waren er nog enkele losse meldingen. Op 17 november trokken 15 **IJseenden** *Clangula hyemalis* langs telpost Westerslag, Texel, Noord-Holland. In totaal noteerden trektellers deze periode 36 langsvliegende; nergens langs de kust werden er meer dan vijf pleisterend waargenomen. Leuk waren de binnenlandgevallen van 3 tot 11 november bij Sellingen, Groningen, en op 27 en 28 december op het Zuidlaardermeer, Groningen. Zeer bijzonder is de hybride **Eider** *Somateria mollissima* x **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* die op 6 november werd gefotografeerd in de Eemshaven, Groningen. Een dergelijke hybride is slechts enkele keren in het wild vastgesteld en dit betreft de eerste voor Nederland. Het mannetje **Buffelkopeend** *Bucephala albeola* van Den Oever en omstreken, Noord-Holland, bleef de gehele periode en pendelde heen en weer tussen de Zuiderhaven en het IJsselmeer en, sporadisch, de Dijkwielen. In recreatiegebied Geestmerambacht boven Alkmaar, Noord-Holland, werd in december een vrouwtje met ring gezien. Het ongeringde mannetje **Kokardezaagbek** *Lophodytes cucullatus* van de Rottemeren, Bleiswijk, Zuid-Holland, bleef de gehele periode een publiekslieveling met niet minder dan 476 ingevoerde waarnemingen op waarneming.nl. Daarnaast waren er bewezen (want geringde) escapes op vier locaties. Het mannetje **Ringsnaveleend** *Aythya collaris* van Drempt, Gelderland, werd nog tot 9 november gezien. Een ander mannetje zwom bij Vlaardingen, Zuid-Holland, van 2 november tot 9 december. Verdere waarnemingen kwamen van het Veluwemeer ter hoogte van Biddinghuizen, Flevoland, van 27 november tot 12 december. Het mannetje van Appingedam, Groningen, keerde op 22 december voor de vierde achtereenvolgende winter terug maar is daarna niet meer gezien. Maar liefst drie mannetjes **Kleine Topper** *A affinis* werden in grote groepen duikeenden in het voormalige Zuiderzeegebied gevonden. De eerste zwom op de Gouwzee bij Marken, Noord-Holland, van 23 november tot 25 december. Van 26 tot 30 november zwom een exemplaar binnendijks in de Harderbroek bij Zeewolde, Flevoland. En even verderop, buitendijks, dobberde een derde op het Veluwemeer ter hoogte van Biddinghuizen op dezelfde plek als de Ringsnaveleend, van 29 november tot 4 december. Het vrouwtje **Blauwvleugeltaling** *Spatula discors* van het Grote Vlak op Texel, Noord-Holland, werd hier voor het laatst gezien op 16 november. Een ongeringd mannetje **Bronskopeend** *Mareca falcata* trok veel bekijks van 26 tot 29 november in de Rammelwaard bij Voorst, Gelderland. Indien aanvaard betekent dit het 14e geval voor Nederland. Verrassend genoeg bleek het adulte mannetje **Amerikaanse Smient** *M americana* van de plasjes langs de N31 bij Harlingen, Friesland, op 13 november nog of weer aanwezig, toen de vogel op een ingezoomde overzichtsfoto herkenbaar in beeld verscheen. De laatste waarneming hier was op 24 oktober.

GIERZWALUWEN Begin november werden meerdere **Vale Gierzwaluwen** *Apus pallidus* gemeld. Op 3 november luisterde een exemplaar een pelagische tocht op boven de Waddenzee tussen Ameland en Schiermonnikoog, Friesland. De vogel vloog naar noordoost en werd ook nog op Schiermonnikoog zelf gezien. Op 5 november werden tegelijkertijd drie exemplaren op korte afstand van elkaar gezien: bij Egmond aan Zee, Noord-Holland, een rondvliegende en enkele kilometers zuidelijker, in het Noordhollands Duinreservaat bij Castricum, Noord-Holland, hingen een tijdje twee vogels rond. Bovendien werd op 24 november een exemplaar gemeld bij Lauwersoog, Groningen. Naar verluidt werd deze vogel diezelfde middag nog gepakt door een Sperwer *Accipiter nisus*. Indien aanvaard is dit het laatste geval ooit.

TRAPPEN TOT IBISSEN Waar veel soortenjagers op een zeldzame soort afkomen, is er altijd kans op een leuke bonus. Toch keken velen raar op, toen er tijdens de verbeten zoektocht naar de Kleine Regenwulp *Numenius minutus* bij Schagen, Noord-Holland, op 24 december een **Kleine Trap** *Tetrax tetrax* werd gevonden, nota bene in het veld waar de dag ervoor de regenwulp was te bewonderen. De trap werd alleen de dag erna nog gezien en was toen zelfs even in één beeld met de regenwulp te bewonderen. Vanaf 28 december verbleef een **Grote Trap** *Otis tarda* in de polders rond Oostvoorne, Zuid-Holland. Veel (met name jonge) twitchers hoopten bij het zien van de melding op een herkansing na de beroemde vogel die in 2010 in Zeeland werd gezien. Al snel bleek echter dat dit exemplaar in een broedmachine in Brandenburg, Duitsland, uit het (uit een wild nest verzamelde) ei was gekropen. **IJsduikers** *Gavia immer* werden gemeld uit 24 uurhokken, voornamelijk uit de kust-

98 Kleine Regenwulp / Little Curlew *Numenius minutus*, eerste-winter, met Wulpen / Eurasian Curlews *N arquata*, Poolland, Kolhorn, Noord-Holland, 25 december 2019 *(Alex Bos)*

99 Kleine Regenwulp / Little Curlew *Numenius minutus*, eerste-winter, met Kieviten / Northern Lapwings *Vanellus vanellus*, Polder Burghorn, Schagen, Noord-Holland, 26 december 2019 *(Jaap Denee)*

100 Grijze Wouw / Black-winged Kite *Elanus caeruleus*, Keent, Noord-Brabant, 4 november 2019 *(Alain Hofmans)* **101** Witwangstern / Whiskered Tern *Chlidonias hybrida*, eerste-winter, Stellendam, Zuid-Holland, 10 november 2019 *(Paul van Tuil)* **102** Ringsnaveleend / Ring-necked Duck *Aythya collaris*, adult mannetje, Appingedam, Groningen, 22 december 2019 *(Marnix Jonker)*

103 Grote Trap / Great Bustard *Otis tarda*, eerste-winter vrouwtje, Oostvoorne, Zuid-Holland, 29 december 2019 *(Wietze Janse)* **104** Roze Spreeuw / Rosy Starling *Pastor roseus*, eerstejaars, Bunnik, Utrecht, 6 november 2019 *(Jacob Molenaar)* **105** Grote Trap / Great Bustard *Otis tarda*, eerste-winter vrouwtje, Oostvoorne, Zuid-Holland, 8 januari 2019 *(Martin van der Schalk)*

streek. De grootste groep bevatte vijf vogels op het Volkerakmeer, Zuid-Holland, op 22 december. Binnenlandwaarnemingen waren er tussen Arnhem en Nijmegen, Gelderland, zoals op 18 en 19 december op de Jezuïtenwaai en op 21 december in de Ooijpolder op de Bisonbaai. Het enige **Stormvogeltje** *Hydrobates pelagicus* van deze periode werd op 15 november gezien en gefotografeerd vanaf een boot nabij Rottumeroog, Groningen. In een najaar waarin de soort uitermate schaars was, is de late waarneming van een **Vaal Stormvogeltje** *H leucorhous* op 9 december langs telpost Westkapelle, Zeeland, vermeldenswaardig. De **Roze Pelikaan** *Pelecanus onocrotalus* die vanaf 21 september in het noorden van het land werd gezien, zette zijn tour aanvankelijk door (op 2 november bij Leeuwarden, Friesland, op 16 november bij Voorst, Gelderland (in het gezelschap van Knobbelzwanen *Cygnus olor*) en op 17 november bij Wapenveld en Vorchten, Gelderland), om uiteindelijk vanaf 1 december rust te vinden bij een groep Ooievaars *Ciconia ciconia* in het Reestdal bij Meppel/Staphorst, Drenthe/Overijssel. De vogel trok hier minimaal 500 bezoekers, getuige de ingevoerde meldingen op waarneming.nl. Het lijkt er op dat **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* de grenzen in ons land blijft verleggen, op zoek naar nieuwe pleisterplaatsen. Op 3 november stond er een vogel buitendijks in het IJsselmeer bij Molkwerum, Friesland, en van 20 tot 30 december verbleef een exemplaar bij Warffum, Groningen.

STELTLOPERS Een zeer late **Morinelplevier** *Charadrius morinellus* werd op 16 december in een groep Goudplevieren *Pluvialis apricaria* gevonden op de Slikken van Bommenede, bij Brouwershaven, Zeeland. Het qua zeldzaamheden memorabele jaar werd volledig in stijl afgesloten met een megaknaller in de vorm van een nieuwe soort voor Nederland: **Kleine Regenwulp**. Deze door velen felbegeerde soort (want ook in het buitenland een lastige klant) werd op 23 december ontdekt in de Kaagpolder bij Schagen. Dit zorgde voor ouderwetse twitchtaferelen, met te veel mensen en auto's op smalle polderweggetjes met zompige bermen. Daarbij bleek de vogel in de dagen na de ontdekking ook nog eens een groot gebied van vele vierkante kilometers rond Schagen te frequenteren. Vanwege de enorme toeloop van vogelaars, van diverse nationaliteiten, kon de vogel toch iedere dag – tot 18 januari – worden teruggevonden. Na verloop van tijd kreeg de plek van de dag van de ontdekking steeds meer zijn voorkeur en werd het makkelijker om hem te localiseren. Hij trok losjes op met een groep Wulpen *N arquata*. Het betreft pas het negende geval voor de WP en een zeer zeldzame winterwaarneming voor het hele Noordelijk Halfrond. Nog een late waarneming van een steltloper betrof de **Gestreepte Strandloper** *Calidris melanotos* die tussen 3 en 20 november werd gezien in het natuurontwikkelingsgebied Ruidhorn boven Uithuizen, Groningen. In de database van waarneming.nl zit nog één latere waarneming, op 23 november 2015 in de Workumerwaard, Friesland. De eerstvolgende waarnemingen daarna dateren pas weer uit april. De **Grauwe Franjepoot** *Phalaropus lobatus* van Castricum bleef nog tot 6 november. Nog latere exemplaren doken op van 16 tot 20 november bij Delfgauw en van 17 tot 20 november bij Breugel, Noord-Brabant.

ALKEN TOT STERNS Vanaf zeetrektelposten werden vier **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* doorgegeven, alle langs Camperduin. Van de 753 langsvliegende exemplaren in de database van trektellen.nl deze eeuw komt 60% op het conto van deze telpost. Een zeer verzwakt exemplaar werd op 9 december op het strand van Bergen, Noord-Holland, opgepakt en naar de vogelopvang van Den Helder, Noord-Holland, gebracht. Hierna is de vogel verder opgeknapt in Vogelasiel De Wulp in Den Haag, Zuid-Holland, uitgezet bij de Brouwersdam, Zuid-Holland, en kort daarna zelfs nog even op zee gezien door aanwezige vogelaars. Verder was er nog een exemplaar kort ter plaatse op de Noordzee bij Ameland op 29 november. **Kleine Alken** *Alle alle* werden vrijwel uitsluitend langs de kust gezien, in lage aantallen (trektellers noteerden er in totaal 32). De enige binnenlandwaarneming was van 10 november bij gemaal De Blocq van Kuffeler, Flevoland. Onvolwassen **Zwarte Zeekoeten** *Cepphus grylle*, mogelijk dezelfde, vlogen op 10 november noordwaarts langs de Zuidpier, IJmuiden, Noord-Holland, Castricum aan Zee en Camperduin. Een adulte vogel in winterkleed werd, onregelmatig, gezien vanaf een vertrouwde plek, de Brouwersdam, vanaf 17 november tot in 2020. Een adult in zomerkleed dobberde op 7 en 8 december voor Noordwijk aan Zee, Zuid-Holland. Misschien was het ontbreken van late najaarsstormen de reden waarom **Kleine Burgemeesters** *Larus glaucoides* zeldzaam waren. Op 19 november werd een eerstekalenderjaar kortstondig gezien bij de Noordpier, Wijk aan Zee, Noord-Holland. Gelukkig keerde op 8 december de adulte vogel met de gele kleurring D1 toch nog terug op zijn vertrouwde stek in Westerpark, Amsterdam, Noord-Holland, opvallend genoeg via een tussenstop op 7 december bij Callantsoog, Noord-Holland. Ook **Grote Burgemeesters** *L hyperboreus* bleven dun gezaaid. Sterker nog, de long-stayer (vanaf 5 januari 2019!) van de haven van Vlissingen, Zeeland, was de enige pleisteraar. Verder werd alleen een langsvliegende eerste-winter gezien vanaf telpost Camperduin. Van 7 november tot 26 december was een fraaie eerste-kalenderjaar **Witwangstern** *Chlidonias hybrida* aanwezig in de haven van Stellendam, Zuid-Holland. Dit is nog steeds een zeldzaamheid in deze tijd van het jaar; in recente jaren zijn winterwaarnemingen op één hand te tellen.

ROOFVOGELS En weer dook er een **Grijze Wouw** *Elanus caeruleus* op, ditmaal van 2 tot 6 november bij Keent, Noord-Brabant, nota bene op de plek waar medio oktober een Bruine Klauwier *Lanius cristatus* zat. Het betrof alweer het zevende geval van 2019; alleen 2017 was nog beter met 10 gevallen. Op 3 november werd een mogelijke **Schreeuwarend** of **Bastaardarend** *Clanga* gefotografeerd bij Blekenbrink, Gelderland. Op 3 november trok een onvolwassen **Steppekiekendief** *Circus macrourus* langs telpost Kustweg Lauwersmeer, Groningen, en werd ook nog een jonge vogel gezien bij Oudega, Friesland. De dag ervoor was een onvolwassen exemplaar aanwezig in het zuidelijke deel van de Lauwers-

106 Bronskopeend / Falcated Duck *Mareca falcata*, adult mannetje, Rammelwaard, Voorst, Gelderland, 27 december 2019 *(Alex Bos)* **107** Ringsnaveleend / Ring-necked Duck *Aythya collaris*, mannetje, Veluwemeer, Biddinghuizen, Flevoland, 27 november 2019 *(Pim Rijk)* **108** Kokardezaagbek / Hooded Merganser *Lophodytes cucullatus*, adult mannetje, Bleiswijk, Zuid-Holland, 3 december 2019 *(Co van der Wardt)* **109** Ringsnaveleend / Ring-necked Duck *Aythya collaris*, mannetje, Krabbeplas, Vlaardingen, Zuid-Holland, 10 november 2019 *(Teus J C Luijendijk)* **110** Kleine Trap / Little Bustard *Tetrax tetrax*, Poolland, Kolhorn, Noord-Holland, 24 december 2019 *(Luuk Punt)* **111** Pallas' Boszanger / Pallas's Leaf Warbler *Phylloscopus proregulus*, Lauwersmeer, Groningen, 10 november 2019 *(Andries Zijlstra)*

112 Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, eerste-winter, Den Burg, Texel, Noord-Holland, 17 november 2019 *(Jos van den Berg/birdingtexel.com)*

113 Kuifleeuwerik / Crested Lark *Galerida cristata*, Apeldoorn, Gelderland, 14 november 2019 *(Co van der Wardt)*

114 Roze Spreeuw / Rosy Starling *Pastor roseus*, eerstejaars, Groningen, Groningen, 22 november 2019
(Theo Bakker)

115 Dwerggors / Little Bunting *Emberiza pusilla*, Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, 25 december 2019
(René van Rossum)

meer, Friesland. Nog een waarneming van een jonge vogel uit deze provincie kwam op 25 november van de omgeving van Hinnaard. Het bekende mannetje van de Onlanden, Drenthe, alias het 'Witte Spook', werd alleen op 6 december gezien.

HOPPEN TOT KRAAIEN De enige **Hop** *Upupa epops* van deze periode was de vogel die al sinds begin oktober rondhing op de westkant van Schouwen-Duiveland, Zeeland. De vogel werd voor het laatst gemeld op 2 december. Op 20 december werd een **Middelste Bonte Specht** *Dendropicos medius* ontdekt in Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland. Tegenwoordig is deze soort geen zeldzaamheid meer te noemen, maar in de kustprovincies blijft het vooralsnog een hele goede soort. Dit betrof pas het tweede moderne geval voor Zuid-Holland, na een vogel in Barendrecht in februari-maart 2009 (er is daarnaast een geval in Den Haag uit oktober 1898). **Bonte Kraaien** *Corvus cornix* worden al maar schaarser. Uit 27 uurhokken kwamen waarnemingen, waar ongetwijfeld ook nog enkele dubbelingen bij zitten, gelet op de clusters van meldingen uit de Kop van Noord-Holland en het Lauwersmeergebied. De **Schildraaf** *C albus* verlengde zijn verblijf in Leeuwarden, Friesland, weer met twee maanden en heeft inmiddels voor bijna 1000 meldingen op waarneming.nl gezorgd.

MEZEN TOT RIETZANGERS Op 2 november werd een **Azuurmees** *Cyanistes cyanus* gemeld uit Hoogwoud, Noord-Holland, een dorp dat voor altijd in het geheugen is gegrift vanwege de eerste Roodkeelnachtegaal *Calliope calliope*; de mees bleek zoals zo vaak bij deze soort een escape met ring te zijn. Nog steeds werden de meeste **Witkopstaartmezen** *Aegithalos caudatus caudatus* in het noordoosten waargenomen, tot een maximum van 17 in één groep in Beijum, Groningen, op 1 november. Ook werden er in deze periode 35 geringd, alle op de ringstations van Eemshaven en Schiermonnikoog. In de Eemshaven werd een vogel teruggevangen die een Poolse ring droeg. Op 4 november werd bekend dat er een **Kuifleeuwerik** *Galerida cristata* was gefotografeerd in Apeldoorn, Gelderland. De vogel bleef de rest van de periode, vlak naast het station. Het was de eerste na die van 11 mei 2015 in Breskens, Zeeland. Dit betekent dat het voor de jongste generatie twitchers een nieuwe soort betrof. **Pallas' Boszanger** *Phylloscopus proregulus* bleef ook deze periode schaars, met vier ringvangsten, één op 4 november in de Eemshaven, twee op 9 november op Texel en bij Bloemendaal, Noord-Holland, en één op 17 november bij Castricum. Daarnaast waren er slechts twee veldwaarnemingen, op 9 november in de Dordtse Biesbosch, Zuid-Holland, en van 10 tot 13 november in de Lauwersmeer, Groningen. Dit betekent dat er dit najaar maar drie veldwaarnemingen en vier ringvangsten waren. Het aantal gevallen van **Humes Bladkoning** *P humei* dit najaar kwam op vier, met een gedocumenteerde waarneming op 8 en 14 november bij Noordwijk aan Zee en een melding op 30 december op de Duurswouderheide, Friesland. De **Bruine Boszanger** *P fuscatus* van Schiermonnikoog werd nog tot 5 november waargenomen. Daarnaast waren er exemplaren op 1 november op de noordpunt van Texel, van 3 tot 6 november in de haven van Stavoren, Friesland, en van 5 tot 6 november in Limmen, Noord-Holland. Opmerkelijk is dat ook in november 2015 al een Bruine Boszanger op exact dezelfde plek in Stavoren zat. Op het ringstation van Castricum werden exemplaren gevangen op 5 en 22 november. Daarmee kwam het jaartotaal op deze plek op vier (!). Een zeer late, verzwakte **Sperwergrasmus** *Sylvia nisoria* werd op 10 november ook op de ringbaan van Castricum gevangen. De laatste vangstdatum in de database van trektellen.nl is overigens van 1 december 2018 op ringbaan De Glinte, Ketelbrug, Flevoland. Er werden in deze periode nog een paar mogelijke **Siberische Braamsluipers** *S althaea blythi* gezien: op 4 november in de Lauwersmeer, Groningen, op 7 november in Franeker, Friesland, van 7 tot 8 november in Hoorn, Noord-Holland, en van 15 tot 20 november in Schoonhoven, Zuid-Holland. Helaas kon van geen enkel exemplaar DNA verzameld worden en dus komen ze voorlopig niet in aanmerking voor aanvaarding. Een intrigerende waarneming was die van een **vale spotvogel** *Iduna opaca/pallida* bij de Eemshaven op 20 november. De vogel werd vlak voor zonsondergang waargenomen op een voor publiek niet toegankelijke locatie. Hierbij kon de roep worden opgenomen. Analyse van de opnames bracht niet de gehoopte determinatie tot op soortniveau, maar wel was het aannemelijk dat het hier om een 'vale spotvogel' ging. Een **Grote Karekiet** *Acrocephalus arundinaceus* hing op 11 november in een net op Vlieland, Friesland. Dit is met voorsprong de laatste vogel ooit. De vorige recordhouder werd op 8 oktober 2013 gevangen in de Ooijpolder, Gelderland. Een andere primeur kwam in de vorm van een **Struikrietzanger** *A dumetorum* die een heuse poging tot overwinteren deed op Texel. Hij werd op 9 november in Den Burg ontdekt en bleef tot ten minste 15 december in leven. Hij vond gretig aftrek bij maandlijsters. Dit was alweer het negende geval voor het eiland.

SPREEUWEN TOT WATERSPREEUWEN **Roze Spreeuwen** *Pastor roseus* werden gezien in Bunnik, Utrecht, van 5 tot 10 november (overigens ontdekt op 31 oktober); in Kollum, Friesland, van 11 tot 14 november; bij Zwaagwesteinde, Friesland, op 13 november; en in Groningen, Groningen, van 19 november tot 4 december. Op zowel 8 november als 13 december werd een **Zwartbuikwaterspreeuw** *Cinclus cinclus cinclus* waargenomen bij Aalten, Gelderland. Op 4 december werd een exemplaar gemeld op de plek waar in recente jaren ook een overwinteraar verbleef, op een vistrap bij Zutphen, Gelderland. Verrassend was dan ook de melding op 18 december uit Lochem, 10 kilometer verderop. Een **Roodbuikwaterspreeuw** *C c aquaticus* werd op 26 december (weer) waargenomen in Kerkrade, Limburg.

PIEPERS TOT GORZEN **Grote Piepers** *Anthus richardi* trokken nog mondjesmaat door en werden vrijwel uitsluitend langs de kust opgemerkt. Zoals iedere winter lijken er wel ergens in ons land vogels te blijven plakken. Zo werden op 29 december twee mogelijke overwinteraars ontdekt nabij Ossenisse, Zeeland, die tot ver in januari

bleven. Een **Mongoolse Pieper** *A godlewskii* werd op 13 december op Rottumerplaat, Groningen, gevonden. Indien aanvaard betekent dit het tweede geval voor de provincie. De enige **Siberische Boompieper** *A hodgsoni* aan de grond werd op 5 november ontdekt bij Hoogerheide, Noord-Brabant. Dit was pas de tweede veldwaarneming voor deze provincie. Daarnaast waren er nog vier meldingen van overvliegende exemplaren, waarvan alleen dat van 10 november langs telpost Castricum aan Zee met behulp van een geluidsopname werd bevestigd. Naast de **Roodkeelpieper** *A cervinus* van Vlieland, die tot 3 november bleef, werd op 2 november een overtrekkende opgenomen bij De Koog, Texel. Er was bovendien een serieuze melding zonder documentatie op 20 november in de Kogjespolder bij Kaag, Zuid-Holland. Mooie aantallen **Grauwe Gorzen** *Emberiza calandra* zaten weer in het verre zuiden. Bij Doenrade, Limburg, pleisterden op 1 december maximaal 41 vogels en op 17 december werden maar liefst 34 exemplaren geteld in het Verdronken Land van Saeftinghe, Zeeland. **Dwerggorzen** *E pusilla* waren, zoals gewoonlijk in deze periode, nogal schaars. Op 15 november werd een exemplaar geringd op Schiermonnikoog, en een vogelaar in Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, had op 25 december een exemplaar in zijn tuin.

Wij willen Vincent van der Spek enorm bedanken voor zijn geweldige inzet voor deze rubriek gedurende ruim 11 jaar! De Recente meldingen in het vorige nummer van Dutch Birding was de 70e editie waaraan hij heeft bijgedragen. Wij hebben grote waardering en bewondering voor de wijze waarop hij inhoudelijke kennis en diepgang combineerde met een uiterst prettige schrijfstijl. Het is fijn te vermelden dat Koen Stork inmiddels het team van Recente Meldingen heeft versterkt. We danken verder Lonnie Bregman, Toy Janssen, Diedert Koppenol, Frank Majoor, Bart-Jan Prak, Vincent, Jeroen van Vianen en Fred Visscher voor informatie die bijdroeg aan het samenstellen van deze rubriek. We maakten dankbaar (en ruim) gebruik van de websites www.dutchavifauna.nl, www.dutchbirdalerts.nl, www.trektellen.nl en www.waarneming.nl.

Hans Groot, Duinmeiershof 15, 1901 ZT Castricum, Nederland (hans.groot@dutchbirding.nl)
Koen Stork, De Dageraad 53, 1797 SK Den Hoorn, Nederland (koen.stork@dutchbirding.nl)

DBA-nieuws

Verandering in DBA-bestuur Per 1 februari 2020 zijn Remco Hofland en Marten Miske van functie gewisseld binnen het bestuur. Marten is nu voorzitter. Remco is algemeen bestuurslid en richt zich onder meer op evenementen. Daarnaast heeft Pieter van Veelen zijn bestuurstaak per 1 januari 2020 neergelegd. Het bestuur dankt Pieter voor zijn betrokkenheid en sterke inhoudelijke bijdragen binnen het bestuur.

Dutch Birding bestaat bij de gratie van iedereen die zich vrijwillig inzet voor de stichting. We zijn dan ook altijd op zoek naar nieuwe mensen die iets willen betekenen voor de 'club'. Lijkt het je dus leuk om iets te doen voor Dutch Birding, aarzel dan niet om contact op te nemen met het bestuur. Er is een breed scala aan mogelijkheden/functies waarvoor we extra hulp kunnen gebruiken. Op dit moment is Dutch Birding voornamelijk op zoek naar een gedreven IT'er die ons kan ondersteunen bij het onderhoud en de ontwikkeling van onze online platforms. Marten Miske (06-10014311; marten.miske@dutchbirding.org) & Remco Hofland

bynolyt
OPTICS
BELEEF DE NATUUR
NU NOG INTENSER
Topkwaliteit voor een aangename prijs. De Buzzard III is voorzien van de allernieuwste SHR- en fase coatings. Het resultaat: een kraakhelder beeld en contrastrijke natuurgetrouwe kleuren tot in het kleinste detail!
Ook ideaal voor insecten: een close-focus tot 2m!
€ 669,-
Sovon
Hoofdsponsor Landelijke Dag
BESTE KOOP 2015
roots
BUZZARDIII SHR
10X42 - 8X42
Technolyt
E INFO@TECHNOLYT.NL T +31(0)75 647 45 47 I TECHNOLYT.NL

BIRDING BREAKS
Vogel- en natuurreizen naar wereldwijde bestemmingen
Reis met ons mee!
100+ groepsreizen
55 expeditiecruises
22 fotoreizen
20 weekenden in Nederland
VERTREK 10 JUNI 2020
REISDUUR 16 DAGEN
REISLEIDER NILS VAN DUIVENDIJK
RUSLAND - OERAL
DROOMSOORTEN AAN DE RAND VAN HET WEST-PALEARCTISCH GEBIED
ggto
www.birdingbreaks.nl T (020) 779 20 30 E info@birdingbreaks.nl

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl
Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

SWAROVSKI

Al vele jaren is Foto Rooijmans het adres voor Swarovski verrekijkers, Spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eindeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste Swarovski produkt.

Een produkt dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "SWAROVISION"-serie wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een produkt waarop met een gerust hart 10 jaar garantie wordt gegeven.

DE ULTIEME KIJKERVARING...BTX

De nieuwe BTX oculairmodule vormt een uniek samenspel tussen optische kwaliteit en optimaal kijkcomfort met als doel je een zo lang mogelijke kijkervaring te bieden.

Deze unieke oculairmodule combineert de voordelen van een telescoop met die van een verrekijker. Het binoculaire systeem stelt je in staat om dingen op natuurlijke wijze, met beide ogen te zien en presenteert een uitzonderlijk levendig, natuurlijk beeld voor de meest intense kijkervaring ooit.

Vanzelfsprekend zijn er geen compromissen gesloten op het vlak van optische kwaliteit. De kristalheldere Swarovision technologie geeft zelfs de kleinste details weer met behoud van scherpte tot aan de rand van het gezichtsveld.

Het assortiment van Swarovski omvat meer dan 30 kijkers en telescopen.

Every single bird counts.

ZEISS Victory SF 42

An outstanding field of view, excellent ergonomics and a very low weight make the Victory SF® the best binocular we have ever built. It has been especially developed to catch your birding moments.
Discover more: **www.zeiss.com/nature**

ZEISS

Seeing beyond